

MLADÝ KATOLÍK

**Organisační příručka
Sdružení katolické mládeže
v Československu.**

**Sestavil
ADOLF PELIKÁN S. J.**

V PRAZE 1930.

**Nákladem Sdružení katol. mládeže v ČSR.,
Praha III., Novodvorská 2.**

Knihtiskárna Josef Bartl, Praha VII.

MLADÝ KATOLÍK

Organisační příručka
Sdružení katolické mládeže
v Československu,

Sestavil ADOLF PELIKÁN S. J.

V PRAZE 1930.

Knih tiskárna Josef Bartl, Praha VII.-833. — Nákladem vlastním.

Nákladem Sdružení katolické mládeže v Č. S. R.
Praha III., Novodvorská 2.

Úvodní slovo.

Organizační příručky je třeba v organizační práci jako soli. Členstvo má mít takové »Vademecum« své organizace a arsenál pro svou činnost. Ještě více potřebují podobné příručky ti, kteří se slitovali nad naší mládeží a chtějíce ji zachrániti, ohlížejí se po vhodných prostředcích.

Této naléhavosti, jež byla od počátku Sdružení pocíťována, snažil se odpomoci už první sekretář P. V. Chlumský s redaktorem P. V. Vajsem, kteří vydali brožúrku: »Jak organisovati katolickou mládež«. Byla to vlastně jen rozšířená řeč při založení Skupiny. Druhý sekretář Sdružení katolické mládeže P. Metod Klement konal horlivé přípravy k vydání obsažnější příručky. Avšak skutkem stala se tato myšlenka teprve v třetí fázi Sdružení. Vyplynula z praxe a zachycuje kus současného spolkového života vedeného tím směrem, jenž se v této periodě ustálil.

Z praxe se zrodila, pro praxi je psána. Ne jedním, ale mnoha pracovníky. Z hlavních spolupracovníků psal každý o svém oboru a ze své

praxe. Tím nabývá tato brožurka snad větší ceny, ale menší jednotnosti. Poznáte to, aspoň sloh Vám hned prozradí, kde jeden přestal a druhý začal.

Knížka nečiní si nároků na důkladné a soustavné propracování spolkové činnosti. Takové vědecké pojednání ceny nehynoucí, máme v díle Dr. B. Vaška: Sociální práce, jejíž valná část je věnována mládeži.

Naše příručka chtěla jen sestavit mosaikový obraz dnešního m l a d é h o k a t o l í k a, jaký může a má být a jakým bychom si přáli mítí všechno naše milé členstvo, veškeren dorost v naší drahé vlasti.

V Praze na den sv. Jana Nepomuckého r. 1930.

Organisační abeceda.

Poslání mladého katolíka.

Dnešní mládež neposuzuje současné poměry kulturní, hospodářské a sociální jednotně.

Jedna část slepě se řítí za heslem dneška: užít světa a všech jeho radostí, byť jen domělých, sloužiti sobecky svému já bez ohledu na bližního, kořistit, z čeho se dá a šplhat se za společenskou kariérou, nepřemýšlet o vážných otázkách, náboženské problémy šmahem zavrhovat, propagovat nevěru a velebit nemravnost, posmívat se všem zřízením státním atd., to je asi charakteristika jedné části mládeže.

Druhá část, která si zachovala zdravý smysl pro vše krásné a spravedlivé, pod vlivem přikázání Božích, staví na přední místa křesťanský názor světový a razí tak ponenáhlu cestu novému směru, který strhuje celé šiky mládeže.

Tato mládež staví: místo nevěry — víru v Boha a úctu k autoritě, místo zloby a závisti — lásku k bližnímu, Bohu a vlasti, místo požitkářství — zdravé užívání a odříkání, místo nedbalosti, nekázně a nespolehlivosti — obětavou

službu veřejnosti a z ní plynoucí prospěch vlasti a bližních.

Tento dorost chce si zachovati jaré mládí, t. j. víru v ideál a přední snahou jeho jest, aby byla obnovena síla tisícileté idee svatováclavské.

Katolický jinochu a dívko! I Vy jste povoláni do předních řad výboje katolicismu proti hradbám náboženské lhostejnosti, strnulosti, pochybovačnosti, nevěry a nemravnosti! Nezůstávejte stranou, vstupte nebojácně do našich řad!

Nechť nikdo nezůstane stranou v tom novém, jarém nástupu katolické mládeže. Ve všech místech, obcích, vesničkách a samotách nechť se sešikuje všechna mládež v mohutný voj uvědomělé, odhodlané katolické mládeže pod praporem sv. Václava!

Všichni dobré vůle do našich řad!

Důležitost katolické organizace mládeže!

Organisace je skupina lidí stejného názoru, sdružených k vůli dosažení určitého cíle. Organisace jsou rozmanité: kulturní, hospodářské, dělnické, tělocvičné, sportovní, vzdělávací organizace mládeže atd. Snahou každé organizace jest získati co nejvíce členstva a vštípití jim svého ducha.

Poněvadž v posledním čtvrtstoletí téměř všechny spolky a organizace stavěly se do služeb protikatolických anebo svojí činností podporovaly u členstva lhostejnost k náboženství,

budovali katolíci dle hesla † biskupa Brynychy »proti špatnému spolku spolek dobrý«, svoje vlastní katolické spolky a organizace.

Jednou z nejdůležitějších katolických organizací — jest organizace mládeže.

Dospívající mládež, jinoch a dívka, nutně potřebuje společnosti stejně smýšlejících druhů a družek, společnosti, jež by je utvrzovala v jejich přesvědčení, poučovala pro praktický život a ušlechtilé pobavila. Tato společnost stává se pak jejich druhým domovem a vtiskuje jejich povaze určitý ráz. Poněvadž povaha člověka tvoří se od 15 do 25 let, mají spolky katolické mládeže tak velikou důležitost pro výchovu pevného, uvědomělého křesťanského charakteru svého členstva. Nemůže také větší neštěstí stihnouti člověka, než když záhy ztratil matku, když dostal nesvědomitého učitele, nebo když přišel do špatného spolku.

Každý katolický jinoch neb dívka, který v sobě cítí alespoň jiskřičku katolického uvědomění, má se státi členem Skupiny katolické mládeže nebo Orla. Mohutné organizace katolické mládeže francouzské, holandské, italské, německé atd. jsou nám vzorem.

Úkoly SKM v Československu.

Cíl a účel SKM v Čsl. jest vymezen stanovami; § 2. stanov praví:

Organisovaná katolická mládež česká chce se vychovávat i v uvědomělé a rozhodné katolíky a v dětinné oddanosti k Cír-

k v i k a t o l i c k é c h c e v š e m í p r o -
s t ř e d k y p r a c o v a t i k z n o v u v y -
b u d o v á n í k ř e š ť a n s k é h o ř á d u
s o c i á l n í h o . . .

Organisovaná katolická mládež bude proto žít životem katolického křesťana, zachovávajíc přikázání Boží a církevní. Nebude se stydět za svoji víru, ale všude ji vyznávat a hájit. Bude se vzdělávat ve svém povolání, aby mu dobře rozuměla, neboť potřebujeme muže vzdělané, rozumějící své práci, rozšafné a rozhodné a ne bolestínské ustrašence. Ušlechtilá povaha u dívky spojující znalosti v pracích jí svěřených, jest naším ideálem.

Výchovu mládeže usnadňuje SKM rozdělením dle stavů:

1. Pro mládež zemědělskou pořádá Sdružení odborné přednášky a kursy hospodářské i hospodyňské, zavádí pokusnictví, budí lásku k svému povolání atd. Odbornou tuto práci koná Z e m ě d ě l s k ý o d b o r SKM. (Viz zprávu Zemědělského odboru SKM.)

2. Pro mládež dělnickou a živnostenskou pracuje d ě l n í c k o - ž i v n o s t e n s k ý o d b o r SKM., který seznamuje mládež s otázkami sociálními, živnostenskými a pečuje o to, aby o všech časových otázkách byla mládež informována. (Viz zprávu D. Ž. O. SKM.)

3. Nezapomíná se ani na mládež městskou, úřednickou a studentskou a mládež dívčí. Dále jsou zřízeny odbory: s t ř a d a t e l s k ý, b e s í d - k á ř s k ý (péče o děti) a s p o r t o v n í.

Není rozdílů sociálních a stavovských mezi naší mládeží, neboť každý má v úctě povolání svého bližního a svoje povolání přijímá jako svěřenou úlohu a službu ve velkém řádu Božím.

Rozčlenění organizace SKM v Československu!

Samostatnými jednotkami organizačními jsou **S k u p i n y** sdružení katolické mládeže (SKM), které možno založiti všude tam, kde se nejméně 7 katol. jinochů a dívek k práci dle programu SKM přihlásí a je naděje, že spolek bude zdárně pracovati. Skupiny v oblasti soudního okresu (nejméně 3) sdružují se ve Sdružení **O k r e s n í** (OSKM), které jest vyrovnávací, kontrolovací a ochrannou organizací všech Skupin na okrese. V jednotlivých diecesích sdruženy jsou Skupiny ve Sdružení **D i e c e s n í** (DSKM), které po stránce organizační jest pomocníkem ústředí.

Všechny Skupiny jsou členy Sdružení katol. mládeže v Československu, které jest jejich **ústředím**. Toto jest jedině oprávněno zakládati místní Skupiny SKM.

Ústředí SKM. zadává stanovy pro novou Skupinu, zasílá razítko, odznaky a legitimace za režijní cenu, udržuje evidenci všech Skupin rozesílá oběžníky o společné činnosti, pořádá statistiky, vydává spolkový časopis »Dorost« atd. Správu SKM v Čsl. vede předsednictvo volené každoročně na valné hromadě, na které mají hlasovací právo delegáti Skupin, na 15 členů 1 hlas.

Povinnosti Skupin k ústředí:

- a) Poslouchati pokynů ústředí.
- b) Každoročně po valné hromadě oznámiti jména funkcionářů Skupiny a podati zprávu o své činnosti a výkaz pokladní.

c) Z každého člena odváděti ústředí ročně Kč 2.— příspěvků.

d) Odebíratí a rozšiřovati spolkový časopis »Dorost«.

Ústředí jest hlavou, mozkiem, Skupiny ostatním organismem. Jako nemůže býti činnost mozku bez krve a bez orgánů tělesných, tak tyto zase žíti nemohou bez mozku.

Proto mezi Skupinami a ústředím musí býti ta nejlepší harmonie a bratrská spolupráce.

Jak založím Skupinu SKM.?

Základem organisace SKM. jest člen uvědomělý, nadšený a prodchnutý zásadami svého spolku. Může býti i v místech, kde Skupina dosud není. Tam jeho práce spočívá v rozšiřování tisku (Dorostu) mezi mládeží, kterou poučováním hledí získat pro myšlenku SKM. Je ve spojení s některou blízkou Skupinou anebo s ústředím.

Podaří-li se mu získati zájem ještě několika druhů, utvoří volné Sdružení katol. mládeže bez stanov, které úřadům nehlásí. Členové tohoto volného Sdružení scházejí se jednou týdně v bytě některého člena, kde si něco předčítají (z Dorostu atd.) a pobaví se zpěvem a hrou. Vzroste-li počet členů na 10 (raději více) a je-li naděje, že se Skupina za krátký čas nerozejde, poradí se s duchovním správcem a založí Skupinu SKM.

Jak při tom postupovati? Nadšený jinoch neb dívka sepíše všechnu katol. mládež (jinochy a dívky od 14 let) z farnosti, která by vstoupila do Skupiny a svolají v dohodě s míst-

ním farářem předběžnou schůzi, na které zvolí přípravný výbor, předsedu, místopředsedu, jednatele, pokladníka a 2 členy výboru. Doporučuje se pozvat na přednášku některého funkcionáře ze sousední Skupiny. Ústředí dle možnosti rovněž vyhoví žádosti o řečníka. Po předběžné schůzi požádají ústředí o zadání stanov a zaslání razítka, legitimací, odznaků a »Dorostu«. Než jsou schválené stanovy zaslány, může se členstvo scházeti k domácím schůzkám; veřejné podniky však pořádati nemohou.

Schválené stanovy dojdou v ústředí během 5—6 týdnů. Zatímni jednatel svolá pak ustavující valnou hromadu Skupiny do 4 neděl po dojití stanov. 48. hod. před konáním ustavující valné hromady skupiny oznámí prozatímni jednatel a předseda (jako svolavatelé) okresnímu úřadu konání její tímto přípisem:

O k r e s n í m u ú ř a d u

v

Podepsaní oznamují, že v obci
konati se bude dne o hod.
v místnosti u p. ustavující valná
hromada Skupiny sdružení katol. mládeže pro
..... a okolí na základě schválených stanov,
s tímto programem:

- 1.) Zahájení svolavatelem.
- 2.) Čtení a schválení stanov.
- 3.) Volby.
- 4.) Volné návrhy.

Podpisy svolavatelů.

Oznámení toto se nekolkuje.

Členové, kteří se na ustavující valné hromadě přihlásí jsou řádnými členy Skupiny a zaplatí každý jednou pro vždy Kč 1.— zápisného,

které se zašle ústředí. Na této valné hromadě zvolí se řádný výbor Skupiny dle stanov, znova se sepíše seznam odběratelů »Dorostu« a stanoví se výše členských příspěvků Skupině. Bývá to 4—5 až 6 Kč ročně.

Po ustavující valné hromadě Skupiny.

Po ustavující valné hromadě Skupiny oznámí předseda s jednatelem do 3 dnů okresnímu úřadu na půlarchu papíru (bez kolku), že Skupina se ustavila a vypíše jména funkcionářů (úplné adresy).

V z o r :

O k r e s n í m u ú ř a d u

V

Podepsaní oznamují, že v obci Krčíně ustavila se v neděli dne 3. března 1929 Skupina sdružení katol. mládeže pro Krčín a okolí a zvolen byl následující výbor: předsedou Fr. Janda v Krčíně čp. 2, p. Bor, místopředsedou Jan Klouda v Krčíně čp. 1, p. Bor, jednatelem K. Ohnout v Krčíně, čp. 60, p. Bor, pokladníkem Václav Jeník, Smrčiny, čp. 3, p. Bor, členy výboru: Josefa Lášová, Krčín, p. Bor, Fr. Spojka, Krčín, p. Bor.

S úctou

Fr. Janda,
t. č. předseda.

Karel Ohnout,
t. č. jednatel.

razítko:

V Krčíně, dne 4. března 1929.

(Každoročně pak musí se jména funkcionářů okresnímu úřadu po valné hromadě hlásit podobným přípisem. Ústředí do Prahy se rovněž oznámí konání valné hromady a sdělí se jména a adresy nových funkcionářů). Ihned po valné hromadě sjedná se program činnosti Sku-

piny kdy se budou konat schůze, výlety, kursy, přednášky, divadlo, večírek atd.

Ustavení Skupiny bývá provázeno nadšením; pak nastanou překážky a svízele. Těch se nesmí členstvo lekat, nýbrž je překonávat, bylo by to známkou bázlivosti a slabosti, která není hodná uvědomělého a nadšeného jinocha a dívky v SKM.

Administrativa Skupiny SKM.

Jako v každém podniku se vede o všem přesný záznam, tak i Skupina musí mítí přehled o celé své činnosti. Proto si musí opatřiti

1. k n í h u j e d n a c í (buď deník s tvrdými deskami nebo větší knihu — opatří sekretariát), do které se stručně a přehledně zapisují všechny podniky SKM. Každá schůze členská, výbořová, spol. sv. přijímání, hrané divadlo, výlety a vycházky atd. Jednací kniha jest kronikou, v níž jest vypsán celý život Skupiny. Proto pište vždy inkoustem a udržujte knihu v čistotě.

2. S e z n a m č l e n s k ý. V samostatném sešitě zaznamenávají se jména členů v tom pořadí, jak do Skupiny vstupovali. Jako data se v seznamu uvádí: číslo pořadové, jméno a příjmení, narození, povolání, bydliště a místo pro poznámku, kdy ze Skupiny vystoupil s udáním důvodů.

Kníha pokladní a finanční záležitostí Skupiny.

Všechny položky peněžní, týkající se členstva a Skupiny zaznamenávají se ve zvláštním denníku pokladním. Piště vše čistě a zřetelně; vymazávání inkoustem psaných číslic se nedo-

voluje. Stane-li se chyba, přeštrtněte a pište správně vedle. Do denníku pokl. pište na levou stranu příjem a na pravou vydání. Každá položka (příjem i vydání) musí býti stvrzena doklady, které se uschovávají. Na konci pokladní knihy napíše se seznam členstva, jenž slouží k záznamu o vybraných příspěvcích. Tyto nemají býti nižší než Kč 4.— ročně. Výši členských příspěvků Skupiny odhlasuje valná hromada.

Ústředí do Prahy jsou povinny Skupiny odváděti ze člena ročně Kč 2.—. (Usnesení valné hromady SKM v Praze r. 1928). (Při zavedení nových legitimací, bude placení příspěvků ústředí prováděno odebíráním vlepovacích kolků do legitimací). Mimo příspěvky ústředí podporují Skupiny Sdružení Okresní a Diecesní.

K d y v y b í r a t i č l e n s k é p ř í s p ě v k y ? Pokladník Skupiny ihned po valné hromadě (má býti vykonána do konce ledna každého roku) vybere od členů příspěvky na půl roku a ústředí ihned povinnou část odešle. Druhou část příspěvků vybere během roku, nejlépe začátkem července. Veškeré platy ústředí zasílají se složenkou pošt. úřadu šekového (s poznámkou nač je obnos poukázán) a nikoliv poukázkou. Kde složenky nemají, nechť si o ně dopíší.

Peněžní prostředky opatřuje si Skupina příspěvky od členů, dary a sbírkami, z výnosů divadel, zábav a podniků atd.

Mladí řečníci!

Objednejte si knížku P. J. Chalupického »**Řečnické umění**«. Kč 5.—. — Zasílá sekretariát S. K. M.

Okresní Sdružení katolické mládeže.

Účelem Okresního Sdružení (OSKM) jest usnadnění organizační práce mezi katolickou mládeží podle stanov SKM. v Čsl. v obvodu toho kterého okresu. Členy Okresního Sdružení jsou všechny skupiny SKM. v obvodu okresu. Se svolením ústředí mohou býti členy Okresního Sdružení i skupiny mimo obvod Okresního Sdružení. Záležitosti OSKM řídí valná hromada, na které mají právo hlasovací představitelé, jednatele, pokladníci a duchovní rádčové skupin na okrese. Výbor sestává z předsedy, místopředsedy, jednatele, pokladníka, duchovního rádce, 2 přísedících a referentů odborů zemědělského (Z. O.), dělnicko-živnostenského (D. Ž. O.) a j.

Valná hromada Okresního Sdružení budiž vykonána nejpozději do 15. března běžného roku. Čtrnáct dní předem hlásí se její konání ústředí.

Program valné hromady dle stanov a jednacího řádu je tento:

1. Zahájení.
2. Čtení zápisu minulé valné hromady.
3. Zprávy funkcionářů:
 - a) předsedy (povšechná),
 - b) jednatele (o činnosti),
 - c) pokladníka,
 - d) duchovního rádce,
 - e) referentů Ž. O. a D. Ž. O.
4. Volba výboru (jak uveden).
5. Přednáška duchovního rádce neb delegáta ústředí.
6. Stanovení další činnosti OSKM.
7. Volné návrhy.

Na okresní valnou hromadu budetež pozváni zástupci katol. spolků na okrese a všech na naše mládež, aby průběh její byl povznášející, neboť valná hromada je přehlídkou celoroční práce, vyspělosti, síly a vzpruhou do nové práce. Proto funkcionáři k valné hromadě vše náležitě připraví (svoje zprávy), a dbají toho, aby nic nerušilo její klidný chod. Velmi dobré je zahájit a ukončit valnou hromadu zpěvem.

Za funkcionáře budetež voleni mladí, nadšení jinoši a dívky, kteří prošli školou SKM., kteří mají lásku, odvahu a chuť k práci; voliti nejlepší z nejlepších.

Doporučuje se konati okresní konference alespoň čtyřikrát za rok, výborové schůze dle potřeby. Hlavní činností Okresního Sdružení jest udržování života ve Skupinách. Funkcionáři OSKM. mají navštěvovati, nejméně jednou za rok, všechny skupiny. OSKM. připravuje a zakládá nové skupiny ve svém okolí, pořádá okresní sjezdy (velmi se doporučuje konati každý rok sjezd v místě některé skupiny, který podpoří celé OSKM.), slavnosti, kursy hospodářské, štěpařské, sociální, hospodyňské kursy výlety, divadla, obžinky, výstavy, okresní ples atd.

Členstvo skupin v okrese nechť se vzájemně navštěvuje při schůzích, slavnostech, výletech, divadle atd., aby tak mládež z celého okresu se znala.

Činnost OSKM. nesmí býti strnulá, jednotvárná, ale promyšlená, plánovitá a průbojná. Program celé činnosti stanoví se v podzimním

zasedání a pak se dodržuje a dle něho pracuje. V celé činnosti nutno pracovati jednotně a svorně a kázeň, která imponuje mladým lidem, budiž dodržována. Vedení i práce OSKM. budiž co nejlepší.

Diecesní Sdružení katol. mládeže (DSKM.).

Skupiny jsou sdruženy na území jednotlivých diecesí ve sdruženích, diecesních (Hradec Král., Č. Budějovice, Litoměřice a Praha), které mají schválené stanovy a jako spolky samostatné jsou po stránce organizační pomocníkem svého ústředí. Vedou evidenci o Skupinách v diecesi, zakládají nové skupiny, nabádají k náboženské a vzdělávací činnosti atd. Výbor jest osmičlenný a schází se nejméně čtyřikrát do roka. Diecesní duchovní rádce referuje o činnosti katolické mládeže v diecesi njd. ordinariovi.

Spolkové schůze a jejich vedení.

Založení skupinu SKM. je práce záslužná, ale záslušnější jest, udržet ji při životě; a to řádným a zdravým spolkovým životem. Hlavní činností, jíž skupina žije, jsou členské schůze.

J a k č a s t o j e p o ř á d a t i ? V jednácím řádě doporučuje se konání členských schůzí nejméně jednou za měsíc. Městské skupiny konají se zdarem schůze každý týden, vyjímaje snad prázdninové měsíce. Ve venkovských skupinách osvědčuje se konání schůzí každých 14 dní, v létě jednou za měsíc. Nejvhodnější doba ke konání schůzí je nedělní odpoledne; mnohé

skupiny konají je v neděli dopoledne po mši sv. a mnohde i všední den večer.

M í s t n o s t : Ptáte se, kde se máte scházeti? Nejvhodnějším místem je fara. Není-li to možno z jakýchkoli příčin, v první řadě přichází v úvahu soukromý dům. Scházejte se ve statku, v chalupě i u nájemníka, (nejlépe tam, kde mají členy skupiny) a místo střídejte. Všude udržujte pořádek a čistotu! V hostinci konejte schůze teprve tehdy, nemáte-li vůbec žádné místnosti pro schůze. (vyjímáme ovšem případ, když přijde cizí řečník, tu sál hostince je nejvhodnější). Program schůzí budiž vždy přesně sestaven. Jádrem schůze je přednáška (půl hod.) nebo poučná četba, není-li přítomen řečník. Před schůzí nechť se členové baví hrou nebo přátelským rozhovorem, vyrovnají příspěvky a pod. Schůzi zahajujte zpěvem.

Program schůze:

1. Zahájení a zpěv písně.
2. Čtení zápisu minulé schůze.
3. Přednáška neb poučná četba.
4. Asi dvě básně.
5. Čtení z nějaké zábavné knihy nebo z »Dorostu«.
6. Zajímavosti a rozhovor o činnosti.
7. Zábava, zpěv (a hodně a všichni zpívat), společenské hry.

Celé jednání schůze musí býti bratrsky upřímné, neškrobené, přátelské, aby takováto schůze byla spíše přátelskou besídkou, v níž by se každý cítil jako doma.

H a r m o n i e s p o l k u : Mezi členstvem nesmí býti stran plynoucích ze sociálních rozdílů; hlavně funkcionáři mají po této stránce značnou zodpovědnost. Pro ně platí pravidlo:

»S pravedlnost ke všem, přísnost dle potřeby, mírnost vždycky«. Vedoucí musí se všímat všeho členstva a hlavně mladších členů, nikoho nepomíjet, nevynášet se nad jiné atd. I mimo schůze má členstvo k sobě lnout, zdravit se, v přátelské schodě žít atd.

Výborové schůze konají se dle potřeby; v některých SKM. projednávají vše na schůzích členských, jinak konejte výborové schůze aspoň jednou za měsíc.

Vady organisace — spolkové chyby.

Vlivem osobní ješitnosti a z nedostatku uvědomění našeho cíle (výchovy křesťanských charakterů), vyskytují se v našem spolkovém životě smutné zjevy, které stěžují zdravý chod organisace. Uvádíme některé z nich.

1. **Nepřesná návštěva schůzí :** Tato je ohlášena na určitou hodinu, ale začne se až o 1 hod. později. Nejvíce tím trpí pořádný člen, který přijde včas a musí pak k vůli několika nedbalcům dlouho čekat. — Svolávejte proto schůze na hodinu, kdy se všichni mohou zúčastnit a přijďte pak včas.

2. **Papírové členstvo :** Někdo se nechá zapsat do skupiny, ale celý čas se v ní ani neukáže a marné jest každé domlouvání. — Vstoupením do skupiny béřeš na sebe určitou povinnost a slibuješ ji zachovati a nečestné je něco slíbit a pak neplnit. Papírového členstva ve skupinách netrpme.

3. **Členové - neplatové :** Vyskytují se v našich skupinách lidé, od nichž pokladník nemůže vymoci zaplacení příspěvků nebo za-

placení »Dorostu«. Toto jest trestuhodná nedbalost. Placením příspěvků přináším pro SKM. určitou oběť. Kdo nemá této obětavosti, není ani hoden býti členem organizace. Budme sami pořádní a i od jiných pořádek vyžadujme.

4. P o h o d l n í f u n k c i o n á ř i : Mnozí vynakládají všechn svůj um na členstvo, aby byli zvoleni funkcionáři skupiny, ale jsou-li konečně zvoleni, buď nepracují vůbec a nebo jen potud, pokud jest to k jejich prospěchu. Tento druh lidí organizaci velmi poškozuje, neboť funkcionáři mají se obětovati pro celek a ne prospěch a slavoman hledati.

5. U r a ž e n á j e š i t n o s t : Někdo o valné hromadě nestačí členstvo přemlouvati, aby ho nevolili, že pro funkci není atd. Není-li pak zvolen je uražen a nechce pracovat, všechno kritisuje v bláhovém domění, že ho bude členstvo na kolenou prosit, aby funkci přijal. Škodlivý zjev.

6. S p o l e k v e s p o l k u : V každé organizaci vyskytnou se jednotlivci, kteří všechno co výbor a skupina podniká kritisuji, činnost zdá se jim stále malá a nedostatečná, při každé příležitosti dělají obstrukci výboru, rozhodnutí jeho nerespektují a soustřeďují kolem sebe takový kruh nespokojenců, kteří jsou s to rozvrátiti i skupinu. — Nepodaří-li se takové členy napravit, pak je nejlepší ze skupiny je vyloučit.

7. K l e p y. Plané, zbytečné a nerozvážené řeči a pomluvy o spolkové činnosti a o členech skupiny, navzájem promluvené před nepovolanými lidmi, natropí mnohdy velmi mnoho zla. —

Zásadou naší jest »co se ve spolku upeče, má se tam také sníst. Nevynášejme nic na veřejnost« a o všech, zvláště o členech, dobře mluvmе! Je-li někdo v klepaření nenapravitelný, pak je lépe jej vyloučiti, než rozvrátí celou skupinu. Buďte opatrní a ne příliš sdílí.

Všechny tyto vady vznikají z nedostatku cnosti u našeho členstva. Zdokonaluj se každý v křesťanském charakteru a spolkové chyby a vady se vystěhují z vaší skupiny.

Agitační pohotovost.

Úspěch práce organizační podmíněn jest obětavostí, odhodlaností a pevnou vůlí členstva a funkcionářů. Zásady, které hlásáme (praktické křesťanství) musí pronikatí a polínatí veškeru naši veřejnou činnost. Nesmíme proto opomenouti žádné příležitosti k uplatnění našich zásad. Na příklad: pořádáme schůzi a pozveme si řečníka. Tu přijdu nejen sám a včas, ale přivedu sebou ještě známé, aby se poučili. — Dojdou mi plakáty (z ústředí, od OSKM nebo sousední SKM. atd.) a letáky k rozdání. Nenechám je doma ležet, ale vyvěším, roznesu je, pokud je mi jen trochu možno a nevymlouvám se, že by ten, nebo onen to také mohl udělati. Na to se nikdy nedívej co by mohl jiný konat, ale pracuj v prvé řadě sám. A svojí práci se nechluď, nepracuješ pro sebe a pro pochvalu lidskou, ale pro Boha. — jiný příklad: Hrajeme divadlo — tu pomáhám jak mohu, s jevištěm, lístky prodávám, lavice rovnám, agituji (hrátí nemusím). — Mám doma přečtené časopisy — nenechám je ležet a roztrhat, ale půjčím je sousedům, aby si je přečetli.

Nedám si ujíti žádné příležitosti, k získání nových odběratelů Dorostu i jiných katol. časopisů. — Jsem na mši sv. v sousední osadě — nepomenu té příležitosti, abych se seznámil s mládeží a získal je pro myšlenku SKM. — Mám provedený pokus — nenechám si cenné pozvání jen pro sebe, ale pozvu i sousedy, aby se též poučili. Ještě mnoho jiné práce jest, kde můžeme získávat. Při vši té práci nám nesmí scházet nadšení — živené láskou ke Kristu a ke všemu, co z těchto ideálních pohnutek konáme.

Být hrdým na svůj spolek, agitovat, získávat, rozšiřovat a uplatňovat naše zásady všude a při každé příležitosti, to budiž heslem našich obětavých pracovníků a mládeže vůbec.

Tisk — naše zbraň.

Tisk, toť ohromný reservoir, z něhož denně a stále napájeny jsou mozky dnešního lidstva. Statisíce výtisků tisku denního, týdenního, rozlévá se stále do všech obcí, dědin i samot naší vlasti. Mohutné organizace politické, hospodářské, sociální i kulturní sdělují své myšlenky členstvu a veřejnosti tiskem a bez tisku jest činnost jejich nemožna.*)

Naše mládež katol. má také svůj tisk — »Dorost«. Vychází již od r. 1918 jako čtrnáctideník a jest pravou tribunou naší katol. mládeže. Jsou v něm řešeny všechny otázky životní a výchovné. Dorost vzdělává a poučuje, vychovává a pobaví a jest tak katol. jinochu a dívce

*) O významu tisku vyšla nejlepší brožúra ve sbírce Životem, č. 2. Velmoc tisk (Exerciční dům, Hlučín). 50 hal.

nepostradatelným rádcem, přítelem a společníkem.

Přáli bychom si, aby »Dorost« vznikl do všech nepřehledných zástupů katolické mládeže, aby nesl pochodeň katol. uvědomění, z níž by padal déšť žhoucích jisker nadšení a lásky k práci pro S. K. M. a pro vlast.

Buďte apoštoly svého »Dorostu«! Získávejte odběratele, kde je možno a stále. Nenechte se odstrašit nezdarem. Každý odběratel ročně alespoň jednoho získej! (Redakce a administrace Dorostu: Praha III., Novodvorská 2.)

Pamatujte si, že jste povinni nejen časopis odebírat, ale také řádně platit a ovšem číst! (Roční předplatné Kč 12.—).

Několik slov o d o p i s o v á n í do »D.« Nepište do org. zpráv věci malicherné a zbytečné. Pište o věcech vážných, kulturních, podnicích a přednáškách, o zkušenostech atd. Také dobrý vtip napište. Pište vždy jen na jedné straně papíru.

Nezapomeňte také poslati nějaký dárek na vydávání »D.«, aby jeho obsah mohl býti ještě zlepšen.

Doporučujeme uspořádati ve Skupinách výstavku katolického tisku

Výchova vůdců.

Při budování, zakládání a vedení Skupin katolické mládeže jest třeba — hodně dobrých vůdců. Jest jich potřebí všude, při každé práci hospodářské či sociální, kulturní anebo politické, ale zvláštní důležitost mají vůdcové při výchově mládeže.

Každý kdo cítí v sobě touhu vésti jiné, musí se bedlivě zkoumati, zda jej Bůh volá k této vysoké službě. Vůdce musí s každým cítiti,

v jeho nouzi i strastech, musí se cítiti zavázán k obětavé službě těm, které vede. Musí mítí nábožensky pevnou víru, že všechny obtíže vůdcovské služby rád převzme a přemůže. Musí cítiti sílu, žítí skromně jako ti, jež vésti chce. Vůdce musí se stále zdokonalovati. Žádná služba nesmí mu připadati malá, aby ji nevykonal, když je toho potřebí.

Neschopný se nesmí dráti do popředí za vůdce. Jen koho důvěra členstva volá na vůdcovské místo, má je zaujmouti. Nemá se vymlouvatí a funkci přijati. Jinak se prohřešuje proti členstvu i proti naší dobré věci.

Vůdce nesmí čekati, že jeho práce ponese ihned ovoce. Bůh nechává zrát plody práce a obětavosti jednou rychle, jinde zvolna. U vůdce nesmí se dostavovati zklamání nad neúspěchem, nespokojenost nad pomalým postupem. Vůdce musí se státí co nejvíce neosobním, jeho zájem musí směřovati jedině ke službě druhým a k práci. O vděčnosti k sobě nesmí nikdy mluvití a pracovatí i kdyby ho nevďek stále provázel. Pro vůdce mezi mládeží platí ještě tato 4 pravidla:

Vůdce musí: 1. milovatí svoji mládež, 2. jí k sobě přitahovatí, 3. jí býti vzorem, 4. musí znátí meze své moci.

Konečně, vůdce ani na okamžik nesmí ztratiti pevnou víru ve vítězství dobra nad zlem.

Každý vůdce musí svoji práci odevzdatí do vůle Boží, a všechna jeho činnost má směřovati k šíření království Božího na zemi.

Vychovávejte se proto v mládí na vůdce dobré, na služebníky křesťanského řádu.

Všem, kteří pracují ve spolkovém životě a chtějí býti dobrými vůdci, doporučujeme Chantardovu knihu »Duše veškerého apoštolátu« (Přerov, na Šířavě 7, cena 20 Kč) a knihu Mgr. Beaupina »Na výboj« (A. T., Praha II., Karlovo nám. 5-6, cena 13 Kč).

V každé obci a farnosti SKM.

Mnoho katolické mládeže stojí ještě buď vůbec mimo naše katolické sdružení a nebo jest organisováno ve spolcích t. zv. neutrálních a výslovně nepřátelských. Nuže na výboj! Zachraňme i tuto část mládeže a získejme ji pro naše řady. Vždyť i tato část mládeže jest katolická, jest nám stejně milá a drahá. Mnohdy jen z nevědomostí a nedostatku našich Skupin katol. mládeže jest v táboře protivném, ač srdcem jsou ještě naše. Tam se odcizuje ponenáhlu katolickým zásadám, stává se nábožensky vlašnou a konce bývají žalostné. Zachrániti tuto mládež jest naší svatou povinností. Což nenašel by se v obci, ve farnosti i v okolí katol. jiných neb dívka, kteří by věnovali trochu volného času záchraně mládeže? Věříme, že se tací najdou, vítána je do řad našich pracovníků a budeme jim ve všem nápomocni.

Nuže vy všichni známí i neznámí pracovníci! Rozejd'te se jako apoštolové s láskou a neutuchajícím nadšením do všech farností a dědin ve svém okolí, shromažďujte a přesvědčujte neuvědomělou dosud katol. mládež! Sbírejte plody mílení svatováclavského a podejme je zas jako dar sv. Václavu v podobě čilé a pracující

**skupiny katolické mládeže — v každé farnosti
a ve všech obcích naší vlasti.**

Jak získávatí stále nové členy.

Člen SKM musí mítí snahu a touhu, aby jeho organizace rostla a mohutněla. V první řadě se to děje získáváním nových členů.

Hlavní agitaci rozšíření na konci školního roku. V dohodě s dp. farářem nebo katechetou zjistím všechny katol. jinochy a dívky, kteří vycházejí ze školy, dojdou osobně k nim, promluví s rodiči a objasním důležitost org. pro katol. mládež, hledím rozšířit »Dorost«. Nepodaží-li se mi to poprvé, jdu tam dvakrát. Neumdlévat, agitace od osoby k osobě je nutná. Zvláště ve městech, kde se mládež méně zná doporučuje se vydávání letáček pro mládež, uspořádání veřej. schůze pro mládež a pro rodiče. Všude burcujte svědomí katolíků! Každého, kdo se do osady přistěhuje, hleďte získati. »V každém srdci dvacetiletém dříme apoštol.«

Nuže, neleňte a využijte mladého svého nadšení k získávání nových členů pro Vaši Skupinu!

Náboženská činnost ve Skupině.

Ačkoliv Sdružení katol. mládeže není spolkem po výtce náboženským, nýbrž všestranně výchovným, přece hlavním bodem a programem je činnost náboženská. Je tak podstatná, že mnozí nazývají SKM. pokračovací školou náboženskou. Je to *unum necessarium* — jedno potřebné, jako by vše ostatní porovnáno s tímto jedním ani potřebné nebylo.

SKM. chce obrodit národ, zachránit kulturu katolickou v národě a tím kulturu vůbec, chce obnovit katolického ducha, připravit vzorné katolické rodiny. Toto vše je podmíněno obnovou vlastní. Proto náboženská činnost S. K. M. směřuje především k vzornému náboženskému životu jednotlivců. Toto jest charakteristickou známkou SKM. proti ostatním spolkům, které kladou především důraz na něco jiného.

Základní povinnosti katolíka.

1. **Náboženský život** (zachovávání přikázání a péče o spásu duše). Nábožným životem rozumí se mužná zbožnost ne zbožnost sentimentální, jež se stále jen modlí, všude vidí špat-

nost, nezasměje se a netroufá si vystoupit. Nábožný život není nic jiného než idea, myšlenka, jež řídí celý život, myšlenka, že každým úderem srdce, každým okamžikem jsem pokorným služebníkem Všemohoucího Otce, k němuž se rád modlím, k němuž rád do kostela chodím a jsemuž chci v každém okamžiku sloužiti. V tomto světle modlitba není jen odříkáváním Otčenáše, ale službou boží jest i práce, utrpení, zábava, hra; zkrátka vše, celý život, jímž Boha chci oslavit. Náboženství nás chce připravit pro život věčný, ale čím? — Řádně prožitým životem pozemským. Při takovém pojetí zbožného života mohu býti vesel, mohu užívat sportu, vyhledávat společnost a hlavně snažiti se vyniknouti, dostatí se vpřed.

Tento správný pojem nábožnosti vyžaduje jistých projevů:

1. **M o d l i t b a.** Ranní a večerní modlitba nespočívá jen v odříkávání modliteb. U dítky ovšem nemůžeme nic jiného žádati, ale dospělější člověk se modlí jinak. Jeho modlitba spočívá v myšlence, kterou děkuje všemohoucímu Bohu za to, že mu dopřála dožítí se tohoto dne a v prosbě za pomoc a ochranu, aby toho dne neklesl. K těmto myšlenkám připojíme ještě několik ústních modliteb buď na kolenou nebo cestou do práce; to je pravá modlitba, jež činí celý den bohoslužbou.

Modlím se mimo to, když zvoní Anděl Páně ráno, v poledne a večer. Jaký to krásný pohled, když na poli při hlasu zvonu vše ustane v práci a nebo v místnosti při schůzi, při zába-

vě a s kloboukem v ruce v hluboké sebranosti pozdravují všichni Rodičku Boží. Jaký to milý projev naší venkovské kultury. Obnovme zase tyto i podobné projevy, zachovejme si svůj kulturní svéráz!

2. S v ě c e n í n e d ě l e t. j. účastí na mši sv. a nedělního klidu. Víra i rozum žádá, abychom věnovali jeden den službě Boží a své duši zvláště nábožným slyšením celé mše sv. a zdržováním se služebných prací. Tím i tělu vyhovíme, jež by nepřetržitého napětí nesneslo. Podle svěcení neděle se pozná, jaký je náboženský duch v tom kterém kraji. Žalostný to pohled namnoze u nás! Naproti tomu dobrý příklad a společný postup mnoho zmůže. Pracujeme za dobrou věc. Naši předkové říkali: »Svět svátek, post se v pátek a nebude tvůj statek krátek«.

3. C h o v á n í v k o s t e l e. Uctivě se chovám, při nejmenším tak jako před tváří a při audienci krále či presidenta. Vyhledám si místo co možná v předu a to s ostatními korporativně a se spolkovými odznaky, hoch na straně mužské, dívka na druhé straně. Hoši neukrývejte se za varhany na kůře a nezůstávejte mezi dveřmi; tam bývali dřív jen velcí hříšníci, kteří nesměli do kostela. Po celou mši sv. se modlím z knížek, zpívám aneb pozorně poslouchám kázání. Odpoledne jdu i na požehnání, nezavazuje sice pod hříchem, ale celý den mám obětovat Bohu; požehnáním má začínati společná schůze spolková.

4. Ú c t a a p o s l u š n o s t k r o d i č ů m. Této hlavní povinnosti mládeže je slíbeno po-

žehnání dlouhého, šťastného života. Jak se cho-
váš k svým rodičům, tak si budou počínati vůči
tobě ti, kteří přijdou po Tobě. I kdyby rodiče
neměli náležitého porozumění pro mládí dnešní
doby a nepovolovali by ti svobody, na něž po-
kračující věk má právo, nebuď nikdy hrubým
a zlostným, ale přines klidně tuto oběť a jistě
se ti podaří zítra nebo pozítří, čeho jsi rozumně
nedosáhl dnes. Nepodváděj svých rodičů a nic
jim nezatajuj! Chlebodárcům prokazuj tutéž úctu
a poslušnost jako svým rodičům; jsou jejich zá-
stupci.

5. P o h o r š e n í. Každé pohoršení uvaluje
na sebe ono »Běda« z evangelia, ale pohorše-
ní člena nebo členky katolického spolku stihá
»běda« dvojnásobné; tu jsou totiž všichni jako je-
den, všichni trpí za jednoho. Hana a posměch
provází celý spolek jakoby on tím byl vinen.
Tak lidé soudí: »Vidíte, takoví tam jsou, tak se
tam vychovávají . . .!« Když už nic jiného, tedy
by tě měl zdržet od špatného činu tento ohled,
že škodíš i jiným, celé věci Boží. S velkým po-
horšením jednoho čelného člena rozbije se oby-
čejně spolek na dlouhá léta. A kdo to má na
svědomí? Pamatuj tedy v každém pokušení, že
zodpovídáš za mnohé! Všechno je plod a všech-
no je símě!

Všichni mají žít vzorně a příkladně, jak to
lidé očekávají od členů katol. spolku. Každý má
pečlivě plnit své povinnosti. Hoch má být pil-
ným hospodářem, snaživým řemeslníkem, nej-
lepším obchodníkem, dívka zas nejlepší dcerou,
dbalou své cti, připravující se vážně na své bu-

doucí povolání hospodyně a matky. Která dívka neumí slušně vařit, nevyzná se vůbec v šití a v domácích pracích, tu nemožno jako dobrou nevěstu doporučit.

6. Č i s t o t a. Dívky mají si zachovati stydlivost a svoje »věčné ženství«. Hoši mají se ukázati silnými tím, že přemohou sami sebe, svá pokušení a budou ctít dívky: »Čest budiž ženám, neb černou nám nití vijí květ nebeský v pozemské žití«. Tak hoši mají se chovati rytířsky k dívkám t. j. chrániti je a neubližovati jim především v tom, co je činí ideálními nyní a později dobrými matkami. Dívky zas si mají zasloužit a vynutiti úctu svým rezervovaným chováním, skromností v pohledech a slušností v oděvu.

Tato otázka je pro mladé lidi tak důležitá a tak rozsáhlá, že nutno sáhnouti k celým knihám. Bohudík máme pěkné publikace. Nejprístupnější je: *V bouřích mládí* (naklad. Hlasů Svatohost. p. Bystřice pod Host.), 6.— Kč, spíše pro jinochy. V nakladatelství Jos. Birnbauma v Brtnici vyšlo *Ty a ona* (pro jinochy) a *Ty a on* (pro dívky), 13.— Kč. Rovněž možno doporučit z hlučínských brožůrek: *Móda a dnešní ženský svět, V bouřích mládí* (à 50 hal.). Pro dívky nevěsty je pěkná kniha: *Žena kouzlo domácnosti* — Kč 20.—. Pamatujte: »Kdo udrží v čistotě svůj štít cti, udrží též v každém boji svatováclavský prapor — k vítězství«.

Náboženské přednášky ve Skupině.

Náboženská činnost vztahující se k výchově jednotlivců děje se náboženskými před-

n á š k a m i ve schůzích Skupiny. Není-li Sdružení než pokračovací náboženskou školou, proto musí se v našich schůzích vyučovati náboženství, ovšem způsobem přiměřeným věku a s ohledem na život. Tedy v praxi!

I. D u c h o v n í r á d c e bude míti v každé schůzi nábož. přednášky nejlépe soustavně z věrouky neb z mravouky. Požádejte o to sami duch. rádce a jistě Vám vyhoví. Tato půlhodinka bude tvořit jádro schůze, zbývající část se vyplní přednášením, zpěvem, hrou a projednáváním organizačních záležitostí. Cyklus přednášek náboženských možno střídati s referátem o aktualitách náboženských, o novinkách ve světě katolickém, jak je přinášejí noviny. Naskytnou-li se zvláštní příležitosti, jako svátek sv. Václava, Vánoce, sv. Cyrila a Metoděje, vhodné téma příležitostné je na snadě.

II. Není-li možno duchovnímu rádci přijíti ani jiného kněze nemůžete dostati, není ještě zle. Budete si přednášky náboženské d ě l a t i s a m i. Bude to ovšem náhražka, ale dostatečná. K tomu je jen třeba vhodné příručky. Nejlepší k tomu účelu jsou brožurky: Životem, které vycházejí dvakrát za měsíc v Hlučíně (exerciční dům ve Slezsku). Každá Skupina by je měla odebírat (à 50 hal.). Předseda odevzdá jednomu členu či člence brožúrku, aby si z ní sestavili přednášku. V brožurkách jsou praktické, populárně psané věci, proto stojí i za rozšiřování mezi lid na lištách vyvěšených v kostele. Mnohé Skupiny se už o to starají a tak rozšiřují dobrý tisk.

Máme tu i náš D o r o s t, z něhož některé články se mají čísti ve Skupinách. Nemyslete, že však každý ho beztak má. Není pravda! Zájem o Dorost se tím jen ožíví a pozornost při přednášce z Dorostu bude větší. Po četbě by se mělo vše stručně shrnouti a praktická myšlenka přítomným zdůrazniti.

Z knih nejlepší pomůckou pro spolkové přednášky je D ě d ů v o d k a z (3 Kč) a K v ě t n í c e (5 Kč), zasílá sekretariát SKM. Pro každou schůzi by se měla jedna dívka a jeden hoch naučiti jednu kapitolu a všem jí ve schůzi přednésti. Tak máte postaráno aspoň o 80 schůzí. Až vyčerpáte Dědův odkaz a Květnici, vezmete od téhož autora Otec a Matka a máte pro nových 80 schůzí zásobu náboženských a výchovných přednášek. I tato témata jsou pro Skupiny mládeže. Musíme se připravit pro pozdější, rodinný život. Lépe se učit nyní přednáškami než později chybami.

Neshánějte se stále po jiných, cizích kněžích a řečnících »aby byla změna«. Kde máte jednoho kněze, jenž může zastávat funkci duch. rádce, nechť on v každé schůzi má přednášku. To je pro výchovu to nejlepší. Neohlížejte se na přání a řeči některých členů a členek, kteří by si stále něco nového vymýšleli, jsou to spíše dětské rozmary.

Další náboženská činnost Skupiny.

I. S p o l e č n á s v. p ř í j í m á n í. Nejméně jedenkrát za rok a obvykle třikrát (v postě, v adventě a o sv. Václavu) přijme Skupina společně sv. svátosti. V předvečer bude sv.

zpověď, k níž se pozve dle možnosti cizí zpovědník, který má promluvu jako přípravu k sv. zpovědi a ráno korporativní účast s odznaky před oltář. Tu je žádoucí promluva před sv. přijímáním.

RSV a LE. Mnozí ideální členové a členky budou mít pochopení pro časté sv. přijímání, jež je »chlebem silných«, »vínem jež plodí panny«. Cítí, že tu je síla k ctnostnému, čistému životu v hmotařském okolí. Láska touží po spojení a křesťanství, náboženský život spočívá v lásce k Spasiteli, jenž čeká a touží po nejužším styku s duší ve svátosti. Členstvo, jež mělo porozumění pro tyto ideály, dalo podklad k eucharistickému hnutí v SKM. Bylo nutno najít nějakou vhodnou formu. A to se stalo v Rytířském sboru sv. Václava a v Lize eucharistické. Ideálem ovšem by bylo přijímati při každé mši sv. slyšené, neboť tu je přijímání nejen kněze, ale i věřících. Málo je těch, kteří mají takové pochopení a jsou do té míry obrnění proti lidským ohledům. Ti jednotlivci jsou pravou elitou, rytíři sv. Václava, knížete eucharistického.

Ale všude i na venkově je možno stát se aspoň ligistou, t. j. zavázat se slibem čestného slova k měsíčnímu sv. přijímání. Bližší informace sdělí Eucharistický sekretariát, Praha II., Ječná 2, který funguje jako pomocná složka katolické mládeže. Členové RSV a LE tvoří zvláštní organizace, ale jen kroužek eucharistický při Skupině. Členové RSV dostávají mimo diplom pravidelná psaní či směrnice, členové Ligy diplomek. Směrnice pro ně přináší Do-

rost v Euch. hlídce. Proto každý ligista má Dorost odbírat a číst. Eucharistický kroužek se má sejít každý měsíc, třeba v bytě vedoucího, kde po duchovní četbě, zpěvu a recitaci mají se snovat plány na utvrzení a rozšíření eucharistického kroužku a na povznesení náboženského života ve farnosti vůbec.

Tito členové jsou spolehlivým jádrem Skupiny a proto první starostí spolku by mělo být utvoření euch. kroužku.

Exerciční hnutí.

V minulých letech, kdy v SKM bylo hlášáno heslo »do Hloubky«, ožilo exerciční hnutí. Bylo hned pořádáno, ovšem pracně, několik turnů exercicií. Exerciční myšlenka našla postupem času opravdového porozumění u pracovníků kněžských i laických. Všichni chápou, že duchovní cvičení jsou ne-li jediným, tedy nejúčinnějším prostředkem náboženského obrození. A tak nyní se konají exercicie ve farnosti, celodenní okresní atd. Ale skutečné duchovní cvičení mají být uzavřené, aspoň třídenní a to v exercičním domě. Takových zatím v Čechách není. (Na Moravě je Stojanov, na Velehradě a ve Slezsku Hlučín). Laskavostí představených užívá se některých klášterů k uzavřeným duchovním cvičením. Jest to zejména Želiv (klášter vys. dpp. Premonstrátů), pak pro dívky Veltrusy, Kladno a Volšany u Sušice pro pošumavskou mládež. V prázdninách konají se odedávna duch. cvičení v Hradci Králové v Boromaeu, ve Sloupnici u Litomyšle atd. Šťastné jsou ty kraje, jež mohou posílati své členy do

některé z této vysoké školy náboženského života. Obnova jeví se pak všude. S jednotlivci ožije spolek, posílí se pomocný sbor duch. správců a vůbec v takové farnosti je utěšeněji. Exer-
citantí přicházejí nadšení domů a jsou nejlepšími propagátory mezi ostatními.

Organisace exercicií ve Skupině.

I. S l o v e m. Známost o exerciciích se musí šířiti přednáškami, v nichž se vysvětlí smysl, podstata a důležitost duch. cvičení.

II. S k u t k e m — exerciční akcí. Vedoucí osobnosti spolku nechť uvažují, zda by se nedala u nich neb v blízkém klášteře pořádati duchovní cvičení. (Tu jde o místo, o účast a o exexitatora). V okolí zmíněných exercičních domů mají tyto starosti ušetřeny. Tu je třeba vyvinouti agitaci. Pro Želiv a pro Veltrusy jsou termíny stanoveny na celý rok napřed a k účinné organisaci jsou vydány zvláštní střídan-
ky. Exerc. sekretariát v Praze II., Ječná 2, zasílá důvěrníkům i jednotlivým přihlášeným členům střídan-
ky s exercičními známkami jako vstupenkami na určitý turnus. Proto ať si Skupiny zvolí důvěrníka, jenž dle pokynů sekretariátu rozvine agitaci.

Skupina má přispěti na hrazení výloh chudším členům; jsou to nejlépe využité peníze. Na duchovní cvičení mají býti vysíláni především funkcionáři, aby jako důstojníci svého vojska byli naplněni pravým duchem bojovníků Kristových.

Hluboký náboženský život — základem zdárné činnosti spolku.

Zkušenost dosvědčuje, že nejlepší členové, t. j. vskutku obětaví a nezištní — jsou ti, kteří mají hluboké náboženské přesvědčení. Často slyšíme: »Naši nejlepší členové jsou ti, kteří odbírají a čtou Dorost«. To souhlasí. Líbí se jim náboženský směr, jeho směr a jsou jím naplnění. Kromě svých nutných povinností náboženských věnují svůj volný čas četbě apologetických a duchovních knih a svému zdokonalení.

Toto ostatně je naším cílem: výchova křesťanského charakteru. Ostatní jest jen ozdoba, přívěšek. Ale jde-li to v nějaké Skupině bez zábav, divadel přímo k cíli náboženskému, tím lépe. Ostatní věci jsou jakoby berly, jichž se užívalo, dokud se podstava nohou neutvrdila.

Na tuto náboženskou stránku musíme klásti vždy hlavní důraz. Netrpíme ve spolku nikoho, kdo se prohřešuje proti základním náboženským povinnostem. Tu se naskytá otázka: »Co je lepší? R a d ě j i m ě n ě l e p š í c h, a n e b o v í c e o v š e m v l a ž n ě j š í c h ?« O této věci budou vždy názory se lišiti, ale zdá se nám nejlepší toto stanovisko: Co nejvíc, třeba vlačnějších, ale aby řádní, duchovně založení členové, tedy elita zachovala si vedení skutečné i morální. Tito musejí udávati tón. Jakmile živly, jež nejsou proniknuty duchem SKM nabudou vedení, je konec, spolek se blíží ke zkáze, — nedosáhne svého účelu.

K řádnému duchovnímu životu je třeba jako k životu tělesnému 2 věci: respirace a po-

travy tedy modlitby, jež je respirací duše a sv. přijímání, jež je duchovním pokrmem. Modlitbou se tu rozumí i duchovní četba. Mistři duchovního života předpisují jako minimum pro zachování duchovního života měsíční sv. přijímání a denně čtvrt hodinky četby nějaké duchovní knihy. Ať ráno, či večer zahlubám se do té vážné četby a nechám jí působiti na svou duši. Zanedbaná duchovní četba jeden den může býti nahrazena druhý den nebo v neděli.

Podáváme výbor nejvhodnější duchovní četby pro mládež:

Z asketické literatury.

I. O duchovním životě.

- 1) Rodrigues-Hrachovský: **Škola a praktické cvičení ve cnostech a křesťan. dokonalosti**, 3. svazky, Hranice na Mor. »Snaha«. Dosud vydán I. svazek váz. Kč 70.—. (Nejlepší, všestranná populární kniha).
- 2) Stork: **Z duchovního života**, Dědictví svatojánské, Kč 6.—. (Pro každého).
- 3) Jaroš: **Život podle Božského Srdce Páně**. Dědictví svatojánské, Kč 20.—.
- 4) Bohumila sv. Františka Saleského, překlad Dr. Vrátného, Dědictví svatojánské, Kč 6.— (pro dívky)
- 5) Doss: **Myšlenky a rady**, 4. svazečky, Brno, Občanská tiskárna, Kč 18.— (pro studující).
- 6) Plus: **Bůh v nás**, Přerov, Edice smíru, Kč 20.—.
- 7) Fouard-Pecka: **Život Krista Pána**, Brtnice, Birmbaum, Kč 24.—.
- 8) Chautard: **Duše veškerého apoštolátu**, Přerov, Edice smíru, Kč 20.— (pro pracovníky).
- 9) Roberti-Mathon: **Neúhledné cností**, Praha, Školské sestry na Vinohradech, Kč 10.—.
- 10) Tomáš Kempenský: **Následování Krista**. Vydání ilustr. z Dědictví svatojánského, Kč 14.—, vydání z Občanské tiskárny v Brně, Kč 10.—.

- 11) Žák: **Katolická věrouka, 4 svaz.,** Dědictví svatojanské, Kč 86.50 (studium náboženské).

II. Životopisy.

- 1) Huber-Černý: **Následování svatých,** Praha, Školské sestry vinohradské, Kč 42.—.
- 2) Ekert: **Církev vítězná,** 4 svazky, Dědictví svatojanské, Kč 30.—.
- 3) Thompson: **Sv. Ignác z Loyoly,** Praha, Kuncíř, Kč 40.—.
- 4) **Vyznání sv. Augustína,** Praha, Kuncíř, Kč 40.—.
- 5) Škarek: **Sv. Alois,** Olomouc, Matice cyrilometodějská, Kč 15.—.
- 6) Kubíček: **Sv. Stanislav Kostka,** Olomouc, Matice cyrilometodějská, Kč 7.—.
- 7) **Sv. Gabriel Possenti,** Praha, Školské sestry vinohradské, Kč 10.—.
- 8) **Dějiny duše sv. Terezie Ježíškovy,** Praha, Školské sestry vinohradské, Kč 12.—.
- 9) **Ctíh. Gema Galgani,** Praha, Školské sestry vinohradské, Kč 16.—.
- 10) **Sv. Jan Vianney,** farář arský, Praha, Školské sestry vinohradské, Kč 15.—.
- 11) Lekeux: **Markétka,** Přerov, Edice smíru Kč 20.— (pro dívky - pracovnice).
- 12) Alberty: **Nová světla,** Přerov, Edice smíru, Kč 12.—.
- 13) Pagnani-Černý: **Ctíh. Alžběta Canori-Mora,** Praha, Školské sestry vinohradské, Kč 36.— (útěcha pro vdané ženy).
- 14) Waitz-Černovský: **Poselství z Konnersreuthu,** Praha, Franci, Kč 3.80.
- 15) Dlouhá: **Bl. Anežka Česká,** Olomouc, Edice Kristal., Kč 8.—.

III. Písmo svaté.

- 1) Hejčl-Sýkora: **Bíble česká** se stručným vědeckým výkladem, 4 svazky, Dědictví svatojanské, váz. Kč 370.—, pro členy Dědictví Kč 344.—.
- 2) Sýkora: **Evangelia,** Dědictví svatojanské, Kč 3.—.
- 3) Sýkora: **Apoštolář,** Dědictví svatojanské, Kč 5.—.

4) Ballon: **Krásné poselství a dozvuk jeho**, (Harmonie evangelií a skutky apoštolské s věcnými doplňky v závorkách). Výtečné vydání pro lid. Brno, Dědictví cyrilometodějské, Kč 8.—.

5) Špale: **Kniha poutníková**. Bible česká upravená pro rodinnou četbu. Praha, Neubert, 2 svazky, ilustr., asi Kč 170.—.

Schaller: **Římský mísál**, Praha, Dědictví svatojanské, Kč 40.—.

Když přišla na svět Láska, Přerov, Edice smíru, Kč 20.—.

»Z našich časopisů pro mládež pokládám za nejlepší po stránce výchovné pražský »Dorost«.

(Dr. Ad. Vašek, prof. v Olomouci).

»Ze všech časopisů pro katolickou mládež líbí se nám nejvíce »Dorost« . . . Našli jsme v něm vůdce a pomocníka. Věřte nám, vždy se těšíme na nové myšlenky a rady v novém čísle!«

(Jednatel venk. Omladiny v Žeravicích).

Kamarád — za 12 Kč. Dnes mnohý jinoch nebo dívka nemůže najít dobrého kamaráda, který by ho nejen nekazil, ale poučil, pobavil, potěšil. Poslyšte radu: Za 12 Kč můžete mít kamaráda, jakého jste dosud neměli. Ten vám poví všechno, co potřebujete vědět, poradí vám v mnohém, pobaví vás tak příjemně a tak se vám zalíbí, když se s ním jen trochu seznámíte, že nikdy ho nebudete chtít opustit. Ten přítel je časopis »Dorost«; objednejte jej v administraci »Dorostu«, Praha III., Novodvorská 2.

P. Stanislav Burian z Moravy.

Činnost vzdělávací.

Přednášky a kursy.

Živé slovo promluvené o určitých otázkách získává daleko více než mrtvá litera. Proto základem veškeré činnosti vzdělávací v S. K. M. musí býti činnost přednášková. Uskutečňujeme je několikerým způsobem:

a) Při členských schůzích, okresních konferencích, dbejte toho, aby na programu byla vždy přednáška náboženská, hospodářská, sociální, výchovná atd. Nechť není delší než půl hod. (Přednáší duchovní rádce, pozvaný řečník, schopný člen neb členka).

b) Časem pozve si Skupina řečníka. Théma přednášky volte takové, aby zajímala a přednášku konejte buď jen pro členstvo (a pro pozvané hosty) anebo jako přednášku veřejnou.

c) Výborné jsou přednášky se světelnými obrazy (diapositivy), kde mluvené slovo je doprovázeno obrazem.

Má býti snahou každého OSKM a každé čilejší Skupiny, aby si promítací stroj pořídili. (Viz další pojednání).

d) Středem vzdělávací zimní činnosti buď přednáškový kurs. Nejlépe se osvědčuje po-

řádati kurs o několika za sebou jdoucích nedělích. Každou neděli mohou promluvit jeden nebo dva řečníci. Velmi záleží na dobré organizaci kursu, je nutno, aby všichni byli spokojeni. Je-li tu záruka, že účastníci přijdou ve všední den, může býti kurs uspořádán po několik dní za sebou. Théma přednášek uvádíme níže. Kde by chtěli uspořádati delší kurs než týdení, nechť vyžádají si rady ústředí.

U č s e s á m p ř e d n á š e t i ! Naše katol. hnutí i organizace SKM. trpí nedostatkem lidových řečníků, t. j. těch, kteří by uměli řídit schůze a promluvit ve shromáždění. Jest k tomu ovšem třeba odvahy a pevné vůle. Také správná výřečnost, paměť a znalost věci jest nutná. Řečníkem se ještě nikdo nenarodil, ale každý se jím stal dlouhým cvičením, tak i Vy můžete se v dobré řečníky vycvičiti. Nejlepší návod Vám poskytne knížka »Řečnické umění« od dp. Chalupického za Kč 5.—, zasílá sekretariát SKM.

O knize a o knihovně.

Touha po četbě jest vlastní každému jen poněkud inteligentnímu člověku. Dobrá, zdravá četba jest pro duši tolik, jako pro tělo zdravý vzduch.

Kniha jest nejlepším přítelem. Ale jen kniha dobrá. Kniha špatná jest největším nepřítelem člověka. V dobré knize necházíme poučení, zušlechtění a občerstvení stejně jako posílení a utvrzení v dobrém. Dobrá kniha má na nás vliv jako dobří přátelé, proto možno obdobně říci: řekni mi, co čteš a já ti povím, jaký jsi. Dle vý-

běru četby možno bezpečně souditi na duševní úroveň čtenáře.

Nejlepší knihou jest ovšem kniha, modlitební, ona jest nejvěrnějším přítelem ve všech dobách. Z dobré knihy se učíme, proto jest nutno uměti čísti. Nečtěme knihu jako noviny jen pro den, ale čtěme ji pomalu a rozvážně. Vypisujme si zajímavé myšlenky a citáty a občas se k nim vracejme! Nečtěme mnoho, ale pořádně a s výběrem. Vypůjčenou knihu šetřme jako svoji, aby mohla sloužiti ještě jiným.

Kniha jest nejlepším pomocníkem sebevzdělání, a toho potřebuje v první řadě mládež. Jednotlivec má málokdy tolik prostředků, aby si mohl koupiti více knih a založiti si vzornou knihovnu. Co nezmůže jednotlivec, zmůže spolek. Jedním z prvních úkolů každé Skupiny má **býti vybudování takové vzorné spolkové knihovny**. Zde šetrnost není na místě, protože každý halér vložený do knihovny se v budoucnu mnohonásobně zúročí. Do knihovny kupujte i získávejte knihy zábavné i poučné. Kupujete-li knihy nové poraďte se s duchovním rádcem. Pečlivě dbejte, aby se vám do knihovny nedostala kniha mravně závadná. Kniha půjčovaná bude za vás apoštolovati i tam, kam byste jinak nevnikli.

Uvádíme zde některé knihy*) od dobrých spisovatelů, jež by neměly chyběti v žádné knihovně Skupiny a seznam dobrých katolických časopisů.

*) Podrobný seznam vyjde brzy ve zvláštním svazku. Obsahuje nejen tituly, ale i krátký obsah, posudky a cenu každé knihy i nakladatele.

Autor	Název knihy:	Počet stran	Cena brož.
Andrlík F. J.	Náš venkov I.	320	18.80
	Náš venkov II.	320	18.80
	Náš venkov III.	320	18.80
Arbes Jakub	Idylly utrpení a bíd.		
Baar Jindř. Š.	Mžikové obrázky I., II., III.		6.—
	V různých barvách.		7.20
	Holoubek.	407	28.—
	Jan Cimbura.	423	27.—
	Poslední soud.	380	25.—
	Skřivánek.	192	14.—
Bazin René:	Davidka Bírotová.		7.70
Beneš-Třebízský	Trnová koruna.	372	4.—
	Královna Dagmar.	556	6.—
Benson H. R.:	Pán světa.		15.—
Bourget P.:	Étape. Smysl smrti.		25.—
Bouška Boh.:	Setník císařských krys- ryníků.	106	1.50
Bouška Sig.:	Děti. (Illustrováno).		36.—
Brodský Boh.:	Obrázky vesnické.		14.—
	Přátelé lidu.	100	1.10
Brožek Jos.:	Matka a synové.	204	12.—

Nakladatel:	Poznámky:
Fr. Šupka, Hradec Král.	Andrlíkovy povídky ze života venkov. lidu vyšly ve 114 knihách a jsou velmi oblíbeny.
J. Otto, Praha II.	Z četných knih Arbesových tuto lze doporučiti. Posílí lásku k trpícím.
Dědictví Svatojanské, Praha IV.	Tyto, pak i »Milovati bude«, »Několik povídek« opatřte do Českomoravské podniky všech knihoven S. K. M. Setiskařské a vydavatelské znám všech Baarových spisů dostanete u každého knihkupce. Jsou ve všech veřejných knihovnách. Kde tomu tak není, postarejte se o to!
L. Kuncíř, Praha II.	Doporučujeme ještě: Přehrada (Kč 6.60) a Obilí, které vzchází (Kč 7.20).
V. Kotrba, Praha II.	Historické spisy Třebízského, ryze vlastenecké, vyšly v mnoha vydáních.
V. Kotrba, Praha II.	Román anglického spisovatele.
Českoslov. akc. tiskárna, Praha II.	Doporučujeme ještě: Rozvod, Poutnice, Lazarina.
Občan. tiskárna, Brno.	Historický román z doby nevolnictví.
Českoslov. akc. tiskárna, Praha II.	
V. Kotrba, Praha II.	Doporučujeme jen ty, které vydruží. Hradec Kr. šly v nakladatelství V. Kotrba. Svazky 12 až 14 Kč.
Fr. Šupka, Hradec Král.	Brožkovy povídky patří do našich knihoven.

Autor	Název knihy:	Počet stran	Cena brož.
Brynych Ed.:	Kříže a kalichy.	440	3.—
Bystřina Ot.:	Hanácké figurky.	264	28.50
Čech Fr.:	I ty, synu můj?	288	7.20
Čech Svat.:	Výlety pana Broučka.		16.50
Dostál Al.:	Rozvětvená rodina. Vlna zkoušky. Jasem i bolem.	352	3.— 2.— 21.—
Dubec A. J.:	V červánkách našeho probuzení.		8.—
Ehrenberger J.:	Sebrané spisy díl I.-VII., díl 10 až 14 Kč, celk.		78.—
l'Ermite P.:	Přečtete si to!		9.—
Finn Fr.:	Jiří Mrštík.		16.—
Franco:	Cesty srdce.		
Frusová A.:	V zákoutích srdcí.	300	16.—
Grossmannová-Brodská L.:	Z továrního ovzduší.	188	11.—
Hálek V.:	Muzikantská Liduška.	56	2.—

Nakladatel:	Poznámky:
Družst. nakl. Hradec Kr.	Ať nechybí nikde tato poutavá kniha našeho buditele. Čtete též Dilo lidí, Slovo kříže.
Občan. tiskárna, Brno.	Knihy jadrného humoru.
V. Kotrba, Praha II.	Čech napsal řadu oblíbených povídek. Vyšly též u nakl. Šupky, Hradec Kr. a Obč. tisk.
F. Topič, Praha.	Humoristicko-satirické.
Dědictví Svatojanské, Praha IV.	Povídky Dostálovy jsou velmi známy mládeži i dospělým. Vyšly též u Čsl. akc. tisk., Vilémka, Neuberta a jinde.
V. Kotrba, Praha II.	
Družstvo Vlast, Praha II.	Obraz z těžkých dob našeho lidu na počátku minulého století.
G. Franci, Praha I.	Jsou to povídky buď historické nebo ze života venkovského.
Birnbaum, Brtnice, Mor.	Pozoruhodné povídky. Doporučujeme ještě: Velká přítelkyně, Podnik.
Českoslov. akc. tiskárna, Praha II.	Příhody amerického neposedy.
S. K. M. ústředí, Praha.	Román o konverzi anglické rodiny.
V. Kotrba, Praha.	Dívčí román.
Fr. Šupka, Hradec Král.	Ušlechtilé její povídky vyšly porůznu. Čsl. akc. tisk.: V boji s osudem, G. Franci: Lidé a život, V. Kotrba: Z našeho venkova.
J. Otto, Praha II.	Na statku a v chaloupce (150, Kč 3.—). Domácí učitel (pro II. stupeň. Svět. knihov.)

Autor	Název knihy:	Počet stran	Cena brož.
Háj F.:	Řidicích Mária I., II., Kája Mařík I. 18.-, II. 22.-, III. 18.-, IV. 20.-, celkem	947	78.—
Herrmann Ign.:	Otec Kondelík a ženich Vejvara.	421	35.—
	Tchán Kondelík a zeť Vejvara.	461	40.—
Holeček Jos.:	Naši, díl I.	356	33.—
Holub J.:	A byl pánem...	152	2.20
Hruška J. Fr.:	Děreček včelařem.	156	9.—
	Naši pod Čerchovem.	208	15.—
Chesterton:	Anarchista Čtvrtek.		20.—
Jammes F.:	Farář Ozeronský.		19.—
Javořická Vl.:	Na řaře.	216	11.30
Jirásek Alois:	Filosofská historie. Psohlavci.	5.— 288	24.—
Karník Jan:	Sladké s hořkým.	176	8.—
Kašpar V.:	Kain.	160	9.40
Klicpera Ivan:	Jindra.		30.—
Klostermann K.:	Šumavské povídky. Hostinný dům.	22.— 20.—	

Nakladatel:	Poznámky:
Občan. tiskárna, Brno.	Knihy tyto došly velkého úspěchu.
F. Topič, Praha.	Ještě: Vdávky Nanynky Kulichovy, Drobní lidé.
F. Topič, Praha.	*Z Holečkových spisů aspoň díl I. zařadíme do našich knihoven* (Baar).
V. Kotrba, Praha II.	Ukazuje, kam vede špatná společnost a špatná kniha.
Českoslov. akc. tiskárna, Praha II.	V těchto dílech železný lid chodský (avšak srdce zlatého) našel svého spisovatele.
L. Kuncíř, Praha II.	Klub podivných živností, 9.—, Moudrost otce Browna 24, Nevinnost otce B. (15.—) Koule a kříž.
L. Kuncíř, Praha II.	Román.
Fr. Šupka, Hradec Král.	Tento jemný románec hodí se do našich knihoven.
J. Otto, Praha II.	Též: Z Čech až na konec světa, Ze zaslých dob. Dospělejším: F. L. Věk, U nás.
Občan. tiskárna, Brno.	Osm povídek a črt.
Fr. Šupka, Hradec Král.	V povídce vylíčený následky bratrské zášti.
A. Neubert, Praha.	Román dívčího srdce.
J. R. Vilímek, Praha.	Zaslouží si zařazení do knihoven S. K. M.

Autor	Název knihy:	Počet stran	Cena brož.
Kopal Petr:	Do Kartouz.	743	10.60
Kosmák V.:	Sebrané spisy, I., II., III., IV., VII., VIII., XII., XIII., XIV., XV., XVII., XXI. (díl as	500	17.—
Košnář Jul.:	Cestou necestou.		5.—
Krejčí J. J.:	Na Novém mlýně.	80	5.—
Kronus V. Š.:	Rudé máky.		7.—
Křen Fr. K.:	Sebrané spisy, díl X. Pod hanáckým nebem (III.)	372 320	14.— 11.—
London J.:	Bílý tesák.		21.—
Mácha K. H.:	Cikáni a j. prosa.	150	4.—
Mimra Fr.:	Obrázky ze smíšené osady	600	6.—
Mrštík Alois:	Rok na vsi.	1457	121.—
Mrštík Vilém:	Pohádka Máje.	521	45.—
Němcová Bož.:	Babička. Ceny různé.		5.- až 80.-
Odvalil Fr.:	Svítání.		20.60
Pakosta P. V.:	V sousedství.		1.20

Nakladatel:	Poznámky:
V. Kotrba, Praha II.	Doporučujeme též: Apoštol trhanů. Darwinista. (Sebrané spisy).
Občan. tiskárna, Brno.	Doporučujeme spisy proslulého »kukátkáře«.
Dědictví Svatojanské, Praha IV.	Oblíbené povídky.
Fr. Šupka, Hradec Král.	Jméno spisovatele zaručuje příjemné pobavení.
R. Promberger, Olomouc.	Šest humoresek z kraje poblanického.
Občan. tiskárna, Brno.	Četba humoristická. Spisovatel čerpá z prostředí hanáckého.
	Pro jinochy.
J. Otto, Praha II.	Román.
Družst. knihk. Hradec Kr.	Povídky, které nejen pobaví, ale i nábožensky poučí.
J. Otto, Praha II.	Kronika slovácké dědiny. Vyšlo v 9 dílech. I. díl Kč 36.—, ostatní 8—18 Kč.
J. Otto, Praha II.	Něžný román, ceny tím vyšší, že půvab. líčí májovou přírodu.
Mnozí vydali.	Doporučujeme i jiné, zvláště: Chýše pod horami, Pan učitel, Pohoraká vesnice.
Družina literár. a umělecká Olomouc.	Historický román.
G. Franci, Praha I.	Povídka. Též: Otcové a děti. Kč 1.50. Dědictví Svatojanské.

Autor	Název knihy:	Počet stran	Cena brož.
Pavlovický J.:	Páteční dítě. I. 5.- Kč, II. 8.-, III. 16.-, celk.		29.—
Pavlík-Sychra:	Na tvrzi, rychtě a statku	188	1.60
Pecka Dom.:	Matka Boží v trní.		15.—
Pečínková B.:	Ženy.	164	5.—
Pitnerová V.:	Tichá vlastenka.	237	15.—
	Selská pýcha.		3.—
	Rézinka.	164	9.60
	V myslivně a záměčku.	260	5.—
Pravda Fr.:	Sebrané spisy I.-XII. od 9 do 12 korun. Frant. Pometláš a bratr Petřík.		2.—
Rais K. V.:	Zapadli vlastenci.	457	42.—
	Pantáta Bezoušek.	314	30.—
	Západ.	355	30.—
Seeburg:	Dítka Mariánské.		8.—
Sienkiewicz H.:	Ohněm a mečem. I.-II. Quo vadis? (Čtěte!)	133.— 48.—	
Simerská A.:	Do života.	160	3.—
Spillmann J.:	Oběť zpověd. tajemství.	294	16.—
Světlá Kar.:	Kříž u potoka.	304	15.—
Šlosar-Doubravský V.:	Pro klid duše.	238	3.60

Nakladatel:	Poznámky:
Občan. tiskárna, Brno.	Rozveselí každého, jakož i jiné práce (Nezvedenci).
V. Kotrba, Praha II.	Povídky z Královéhradecka.
Družina literár. a umělecká Olomouc.	Román kněze.
Družst. knihk. Hradec Kr.	Povídky známé katol. pracovníce. (Dlouhé).
Gust. Franci, Praha I.	Tklivý román ušlechtilé dívky.
Dědictví Svatojanské, Praha IV.	Majetkové neshody.
Fr. Šupka, Hradec Král.	Výstražné pro matky a dívky.
V. Kotrba, Praha II.	Název napovídá, o čem lze se dočísti.
J. L. Kober, Praha II., Vodičkova.	Baar doporučuje celého Pravdu našim spolkovým knihovníkům.
Dědictví Maličkových Hradec Králové.	
Česká grafická Unie A. S., Praha II.	V rámci napín. románu popis horlivé činnosti kněží a učitelů. Čtěte a uvidíte, jak člověk žijící dle víry prospívá společností.
Občan. tiskárna, Brno.	Život chudé dívky, od malička dítka Mariína; zajímavě podán.
Kvasnička a Hampl, Praha.	Dále: Potopa, Pan Volodyjovskí, Křížáci, Za chlebem. Vyšla i u jiných nakladatelů vydání levnější, také vydání pro mládež.
V. Kotrba, Praha II.	Ze života učitelky na vesnici.
Občan. tiskárna, Brno.	Hluboce zajímavý román ze života kněze, oběti povolání.
J. Otto, Praha (i jiní).	Pro dospělejší. Děj zajímavý.
V. Kotrba, Praha II.	Zajímavý příběh z počátku min. století.

Autor	Název knihy:	Počet stran	Cena brož.
Smilovský V.:	Setník Dřevnický.	320	7.—
Špaček Václ.:	Cestou k očiště.	224	12.60
Šupka Fr.:	Dragounovy boty.	64	4.60
Thein Ant.:	Hubokrutý.	271	15.—
Tyl J. Kaj.:	Poslední Čech.	22.	—
Wallace L.:	Ben Hur. I.—III.	630	42.—
Werne Jul.:	Cesta kolem světa.		
Wiseman:	Fabiola, církev v katakombách.		
Vitis Ch. de:	Román dělnice.	16.50	
Vlasáková J.:	Přespolní děti.	192	12.—
Vyhřídál J.:	Hanácké humoresky.	30.	—
Zeyer Jul.:	Myšlenky ze spisů. Meldunova výprava.	141	8.—
Župan Fr.:	Pepánek Nezdar.	73.50	

BASNĚ.

Bezruč Petr:	Slezské písně.
Březina Ot.:	Tajemné dálky.

Nakladatel:	Poznámky:
Šolc a Šimáček, Praha.	Kmotr Rozumec (díl VIII. sebr. spisů, Martin Oliva, stran 320, Kč 7.—).
Fr. Šupka, Hradec Král.	Velmi zajímavá povídka jako všechny Špačkovy. Vyšly všechny (Sebr. spisy) u V. Kotrby
Fr. Šupka, Hradec Král.	Rozesměje každého. Objednejte přímo.
Českoslov. akc. tiskárna, Praha II.	Také něco pro zasmání. Politická satira.
L. Mazáč, Praha.	Spor odrodilého syna s otcem - posled. Čechem.
Obč. tisk. Brno.	Uchvatný děj čerpaný z dob Krista Pána v Judsku za vlády římského imperia.
	Napín. dílo fantazie Verneovy.
Dědictví Svatojanské.	Poučné i zábavné líčení prvních dob církve.
Českoslov. akc. tiskárna, Praha II.	Děj sleduje výchovu k sociálnímu citění.
Birnbaum, Brtnice, Mor.	
R. Promberger, Olomouc.	Název potvrzuje obsah.
Česká Gr. Unie, Praha	Marianská zahrada, J. M. Plojhar a j.
F. Topič, Praha.	I. díl a II. a Kč 18.—, III. Kč 21.—, IV. Kč 16.50.

BASNĚ.

Komise.
Družstev. knihkup.
Mánes.

Autor	Název knihy:	Počet stran	Cena brož.
Čech Svat.:	Hanuman.	72	6.—
Čelakovský F. L.:	Ohlas písní českých. Ohlas písní ruských.	159	5.—
Dostál-Lutinov:	Ryme a špryme.		8.—
Erben K. Jar.:	Kytice.		
Hálek Vit.:	Pohádky z naší vesnice.	90	3.—
Heyduk Ad.:	Dědův odkaz.	80	6.—
Jablonský B.:	Moudrost otcovská.		
Lutislav Kar.:	Básnická čítanka.		
Mácha K. H.:	Máj.		
Neruda Jan:	Kosmické písně.		4.50
Pospíšil Jos.:	U Doubravy. Jan Prchalů.		10.—
Sládek J. V.:	Spisy básnické, I.	534	40.—
Vrchlický Jar.:	Legenda o sv. Prokopu.	168	8.—
Zeyer Jul.:	Karolinská epopej. Vyšehrad.	1650	65.— 15.—
Klásterský:	Modré zvonky.		7.—
Vévoda-Masák:	Matka Boží v české poesii.	368	18.—
Dvořák X.:	Na stožáru.		
Odvalil F.:	Co v duši zaléhalo.		8.50

Nakladatel:	Poznámky:
F. Topič, Praha.	Lešetínský kovář, 298, Kč 24.— (Topič), Ve stínu lípy, 80— 5.50, Dagmar, Jitřní písně.
J. Otto, Praha II.	
Slépěje života, Pterov.	Orlí fanfáry, 10.40, Družina liter. a umělecká Olomouc, Králov- ství Boží na zemi atd.
Laichter, Zeň z liter.	
J. Otto, Praha II.	Večerní písně, 72, Kč 2.—.
J. Otto, Praha II.	
J. Otto, Praha II.	
Omladina v Bilsku u Litovle.	Zakupte pro spolkov. potřebu.
J. L. Kober, Praha II.	
F. Topič, Praha.	
Českoslov. akc. tiskárna, Praha II.	Lehce se čte. Napsal též: Život, Kč 27.—, Tiché rozkoše, Kč 20.
Dědictví Svatojanské.	
J. Otto, Praha II.	
J. Otto, Praha II.	Píseň o vinetě, 214, 8.—. (II.)
Česká Graf. Unie, Praha.	
J. Otto, Praha II.	
Obč. tisk. v Brně.	Sbírka básní.
Bočánek.	
Družina literár. a umě- lecká Olomouc.	

Přednášky se světelnými obrazy.

Jest nesporné, že jednou z nejdůležitějších složek výchovné činnosti SKM jsou přednášky provázené světelnými obrazy. Proto jest pochopitelné, že každá skupina Sdružení se snaží o to, aby se takovéto přednášky v ní mohly konati.

Promítání obrazů děje se dvojím způsobem: Episkopicky a diaskopicky.

Episkopické promítání záleží v tom, že se n e p r ů h l e d n ý p ř e d m ě t (pohledy, obrázky v knihách, texty a pod.) v komoře přístroje silně osvítí, takže se jeho obraz objeví na bílé stěně nebo na plátně. Protože by se předmět promítl obráceně, vkládá se do přístroje zrcadlo, které obrácený předmět znovu obrátí, a tak se objeví předmět na stěně ve správné poloze. — Již z těchto několika slov o episkopickém promítání je zřejmo, že zdroj světelný musí býti zvláště silný, a objektiv, kterým se promítání děje, zvláště světelný, a obraz přece není ještě příliš jasný, protože se mnoho energie světelné vyplývá při odrazu od předmětu samého i při odrazu v zrcadle. Proto jsou přístroje tyto — mají-li vyhovovati — značně drahé. Ty, které jsou laciné, m i r o s k o p a pod., jsou více méně jako hračky pro děti, vykonají svou službu v malé místnosti pro několikačlenou společnost, ale k větším přednáškám se nehodí. Přístroj, který by měl býti i pro větší sály, stál by nejméně Kč 3.000.—.

Diaskopické promítání záleží v tom, že světlo prochází p r ů h l e d n ý m o b r á z k e m buď na skle nebo na filmu zhotoveným a vrhá

jej přímo na plátno. Na tomto základě jsou zhotoveny skioptikony a přístroje filmové.

S k i o p t i k o n jest přístroj, kterým se promítají obrázky na skle zvané diapositivy. Jest to nejideálnější promítání, ježto obrázek — je-li řádně zhotoven — vyjde zcela jasný a zřetelný. Mimo to si může každý jen trochu zručnější amatér zhotoviti diapositivy sám a pak si pořádati a upravití přednášky dle svého vkusu a výběru. Nevýhoda ovšem je, že jsou skleněné obrázky příliš těžké — což padá na váhu zvláště při zasílání poštou — a snadno se rozbijí. Cena skioptikonu se řídí velikostí, úpravou a jakostí objektivů. Slušný skioptikon se dostane již asi za 500 Kč.

K o m b i n o v a n ý stroj na promítání průhledných i neprůhledných obrázků se nazývá **epidiaskop**. Cena tohoto stroje je dosti značná, asi od 3000 Kč výše.

F i l m o v ý stroj slouží k promítání obrázků, které jsou zhotoveny na dlouhých pásech celuloidových a tak rychle za sebou při promítání jdou, že to budí zdání pohybu vyobrazených bytostí. Ježto je celuloid snadno vznětlivý, zdroj světelný velmi silný a film se pro nějakou poruchu stroje snadno zastaví, je tu vždy nebezpečí ohně; proto může filmy promítati jen člověk zkušený, mající další praxi, po případě zkoušku operátorskou.

Přístroje filmové jsou zpravidla už zařízeny i na promítání diapositivů. Cena strojů těch se řídí provedením, velikostí a zařízením. Pro větší sály stojí stroj od 8000 Kč výše. Existují

těž přenosné filmové stroje, u nichž je všechno složeno do bedny, a malé stroje filmové k promítání v pokoji.

»Filmoli« spojuje přednosti všech přístrojů.

V poslední době byl dán do prodeje přístroj na promítání diapositivů, který se snaží spojovat přednosti všech dosud jmenovaných přístrojů. Je to stroj na promítání diapositivů, které jsou zhotoveny na filmovém pásku. Stroj sám je velmi malých rozměrů, takže se dá dobře schovat se vším příslušenstvím do nevelkého pouzdra dřevěného. Jeho zdroj světelný je tak zařízen, že při velké světelnosti dává poměrně málo tepla, takže film nechytí. Kromě toho jsou u stroje chladicí sklíčka, mezi nimiž film se pohybuje, takže se nebezpečí ohně ještě více zmenší. Protože je stroj opatřen reostatem (odporem), může býti připnut na jakékoli světlo elektrické. Diapositivy jsou zhotoveny na filmovém pásku, takže odstraňují hlavní nedostatky skleněných diapositivů. Jsou lehké, zaujímají velmi malý prostor, nerozbíjí se a jsou velmi laciné. Nevyrovnaají se sice ve své jasnosti diapositivům skleněným — ty zůstanou i na dále ideálem promítání — ale přednosti jejich jsou velmi veliké, takže se může stroj ten s dobrým svědomím doporučit. Cena jeho jest od 400—1200 Kč, cena pásků i s textem dle počtu obrázků (1 obrázek asi Kč 1.—). Menší jsou jen pro rodiny, dražší přístroje hodí se i pro velké sály.

Co má tedy Skupina činit?

Především se musí postarat o promítací stroj. Nejlépe je, má-li Skupina stroj svůj vlast-

ní. Podle svých prostředků vybere si některý z popsaných strojů, dopíše si do Ústředí, jež jí stroj opatří. Nemůže-li se na to odvážit Skupina sama, přičiní se, aby stroj i diapozitivy zakoupilo OSKM pro celý okres, jak tomu jest již v několika případech. Kde ani to není možné, tam půjčí ochotně stroj promítací Ústředí samo.

Je-li obstarán stroj, postará se Skupina o přednášku. V Ústředí, kde se již dlouhá léta pracuje v oddělení skioptikonovém, je řada serií diapozitivů hlavně z oboru náboženského na př. Pronásledování křesťanů, Hry v Amergavě, Život sv. Terezičky, sv. Tarsicius, různé pohádky atd. Seznam těchto serií zašle Ústředí každé své Skupině ochotně na požádání.

Pro moderní přístroje »Filmoli« jsou k dispozici tisíce diapásků ze všech oborů. Zprostředkovatelnou má Ústředí SKM. Seznam — ~~ovšem dosud v řeči německé~~ — zašle sekretariát (Praha III., Novodvorská 2).

Ze seznamu serií skioptikonových vybere si Skupina jednu serií a přidá k ní tři až čtyři náhradní, kdyby žádaná serie byla půjčena. Když je serie s textem zaslána, je připraveno vše ke konání přednášky.

Kéž by naše Skupiny pochopily velký význam přednášek se světelnými obrazy a často je pořádaly. Na takovou přednášku přijdou ze zvědavosti mnohdy i lidé, kteří do kostela nejdou a hnutí našeho nijak se nesúčastní a leckdy bývají získáni. Naši pak mládež přednáška taková ještě více utvrdí a upevní, protože vedle dojmů sluchových jsou i dojmy zrakové, které jsou vždy trvalejší.

Proto tam kde Skupina má přístroj skioptikonový, bude často si vypůjčovat z ústředí obrázky a pořádat přednášky. Která Skupina přístroje nemá, opatří si nový »Filmoli«, k tomu několik diapásků. Vše se Skupině i jednotlivcům dvojnásob vrátí.

Mládež v životě veřejném!

S. K. M. v Čsl. jest spolkem nepolitickým a nemůže se proto přímo aktivně, jako spolek politiky účastňovati. Bylo by, ale velmi nesprávné, kdyby se mládež o otázky veřejného života vůbec nezajímala, poněvadž v 21 letech jest každý občan (jinoch i dívka) povinen jíti k volbě (do obcí, okresů, země a státu). Má-li mládež tuto občanskou povinnost řádně a k prospěchu církve, státu, národa i nás samotných splniti, pak jest nutno již ve svém mládí získati potřebné vědomosti o státu, o jeho úkolech, o podmínkách rozkvětu atd.

Poněvadž v nynější době o správě a vedení státu rozhodují politické strany, jest velmi nutné, aby každý jinoch neb dívka, dříve než půjdou k volbě, měli již přehled o programech politických stran a rozhodli se pro tu stranu, která má jediné zdravé zásady o společnosti, o správném poměru jedné vrstvy a stavu národa ke druhé a o poměru jedince ke státu a státu zase k jednotlivému občanu. Jedině správné zásady o společnosti učil Kristus a na jehož základě učí křesťanský solidarismus, (to jest nauka o tom, jak má býti společnost lidská uspořádána v lásce a spravedlnosti podle zásad Kristových).

Proto skupiny do svého pracovního programu zařadí i přednášky a kursy o občanské nauce, rodině, obci a státu, jejich povinnostech a úkolech, aby členstvo, dle křesťanského názoru vychováváno bylo v řádné, spolehlivé a oddané občany státu.

Mládež katolická má býti průkopníkem nového obrodného katol. života. Nebude proto vybíjet svoje mládí planým politikařením, ale bude o otázkách veřejných vzdělávat, aby jim rozuměla a až dospěje, aby věděla kde je její místo a mohla tak v praxi uplatnění svoje křesťanské zásady ve všech odvětvích veřejného života.

Mládež a politika.

Dnes dvojí **krajnost** snaží se ovládnouti spolky mládeže. **První** praví: »Politika potřebuje dorostu; ať se mládež vrhá do politické vřavy. Čím dříve se zapracuje, tím lépe pro ni i pro politickou stranu. Takoví mladí lidé dovedou rozhoupati i nehybné živly . . .«

Druhá krajnost hlásí: »Ani nemluvte před mladými lidmi o politice. To je pro ně jed. My jsme mládež katolická a politika není náboženství, nechcem mít s politikou nic společného, to jsou dva světy, mezi nimiž musí být nepřeklenutelná propast«.

Naše správné stanovisko lze vysloviti těmito třemi větami.

1. Politiku jakožto takovou dělati nebudeme; jakožto takovou t. j. pomáhati určité skupině lidí k moci a to v záležitostech týkajících se čistě blaha pozemského.

Bylo by nemoudré strhovatí mládež do těchto zápasů. Každý zkušenější politik totiž ví, jak občanstvo i odrostlé bývá takovými boji politickými rozvášněno. Když tedy již i starší lidé ve víru politické horečky ztrácejí rovnováhu, bylo by krajně nemoudré hnáti do politické činnosti mládež, u níž beztoho cit předbíhá rozum. Jest to i v zájmu věci samé, neboť mládež nemá ani životních zkušeností ani dosti klidu, ba ani pozitivních vědomostí v tom oboru.

2. Naši mládeži musí býti dána dostatečná průprava, aby jednou dovedla svých politických práv řádně využítí. Bylo by úplně pochybené, kdyby mládeži byl ve spolicích vštěpován odpor proti politické činnosti vůbec neb kdyby se očkovávalo opovržením vůči těm, kdo na tomto poli si získali zásluhy.

Sdružení mládeže musí i pozitivně uschopňovatí své členstvo pro budoucí politickou působnost. Musí jim podati zásadu hlediska o životě veřejném, obeznámiti je s metodami v politických otázkách, projednati některé otázky v tomto oboru, zkrátka vésti je tak, aby v nich zráli občané, kteří čestně zastanou místo ve veřejném životě.

3. Někdy přímo budeme energicky spolupracovatí a mládež vybízeti k akcím politického rázu na př. k opatření, roznesení a vylepení letáků a plakátů, vůbec k prostředkům propagandy, to není nad její síly a účastníme se činně akcí vyloženě politického rázu, když při tom běží o hájení různých práv církve nebo o hájení nějaké otázky mravní. Tu

je povinností každého křesťana, aby přispěl k obraně. Správně tedy jednaly ty spolky mládeže, které své členy vedly, aby s nasazením života hájili kostelů, protestovali proti bezpráví konaném na papeži nebo jednají ti jeho představitelé, kteří organisují akci proti nemravné módě a tancům. Do těchto věcí má vlastně na prvním místě mluvit církev, nikoliv parlament. A tedy katolická mládež přispěje k této obraně kdekoliv, i když se o ní rozhoduje na poli politickém.

Správně tedy vystihl stanovisko Sdružení katolické mládeže vůči politice P. Václav Chlumský, zakladatel Sdružení, slovy:

»Katolická mládež politiku dělat nebude, ale bude v ní pomáhat.«

Mládež a samospráva.

Obec — toť stát v malém. Ale úkoly obecní samosprávy malé nejsou. Proto velmi záleží na schopných samosprávných pracovnících, aby obec byla řádně vedena. Naše mládež, zejména žinoši, nebudou se práci pro obec a v obecním hospodářství vyhýbatí, ale vynasnaží se již ve svém mládí získati co nevíce vědomostí, které by později mohli k prospěchu obce použítí. Občas požadují našeho pracovníka v samosprávě nebo jiného řečníka, aby je s úkoly samosprávy a s obecním hospodářstvím seznamoval.

Jest třeba věděti jak je a jak má býti v obci postaráno o bezpečnost, chudinství, o úpravu cest, obecní vodovod, o obecním rozpočtu atd. Jak je a jak má býti v obci pečováno o zdraví

lidu, o otázkách kulturních, výklad zákonů (o honitbě, o volebním řádu do obcí, o plemenitbě hosp. zvířectva atd.

Doporučujeme uspořádati o těchto důležitých otázkách samosprávný kurs jednodenní nebo i vícedenní. Naši jinoši nebudou se proto vyhýbatí funkcím v obecní knihovně, v osvětových sborech, v různých komisích, psaní voličských seznamů atd.

Seznam katol. časopisů.

Časopisy mládeže.

D o r o s t (čtrnáctideník), Praha III., Novodvorská 2, ročně 12 Kč.

N a š e O m l a d i n a, Brno, Strobrněnská 19-21 (Kč 18.— ročně).

H v ě z d a (měsíčník), Bílsko p. Cholina u Litovle (Kč 18.— ročně).

J í t r o, časopis kat. student. (měsíčník), Praha II., Spálená 15 (pro stud. ročně Kč 12.—, pro nestud. 25 Kč).

S k a u t, časopis slov. katol. skautů, Bratislava, Dounerova 6-II. Kč 20.—.

O r e l, čtrnáctideník, Brno, Francouzská 34 (16.80).

K v ě t y m l á d í (měsíčník pro žactvo), Brno, Francouzská 34.

T a t r a n s k ý O r o l, Trnava, literárně organizační měsíčník.

Noviny.

Deníky:

L i d o v é L i s t y, Praha II., Karlovo nám. 5 a 6 (měsíčně Kč 17.—).

P r a ž s k ý v e č e r n í k, Praha II., Karlovo nám. 5 a 6, měsíčně Kč 6.—.

L i d, Praha II., Karlovo nám 5 a 6, měsíčně Kč 6.—.

Č e c h, Praha II., Pštrosova ul. 200, měsíčně Kč 9.—.

D e n, Brno, Dominikánské nám. 5, měsíčně 7.30 Kč.

N a š i n e c, Olomouc, Wilsonovo nám. 16, měsíčně Kč 12.—.

Pro katolické zemědělce.

V e n k o v a n, Praha II, Spálená 15, ročně 15 Kč.

L i d o v ý H o s p o d á ř, čtrnáctideník, Praha II., Spálená 15, ročně Kč 24.—.

V ě s t n í k ř e p a ř ů, Praha II., Spálená 15 — zdarma.

S e l s k é h l a s y, týdeník (přílohy, Selka a Hosp. obzor), Brno, Biskupská 1 neb Ostrov u Macochy. Ročně se všemi přílohami Kč 60.—.

Odborové časopisy.

N o v ý v ě k, křesť. soc. týdeník dělnický, Praha II., Spálená 15 (Kč 15.—).

H l a s k ř e sť. ž e l e z n i č á ř ů, Praha II., Spálená 15, 2krát měs.

Ž i v n o s t e n s k ý v ě s t n í k, Praha II., Spálená 15, 2krát měs.

V ě s t n í k k a t. u č i t e l s t v a, měsíčník, Přerov, Blahoslavova 41 (ročně 25 Kč).

S a m o s p r á v n á k o r e s p o n d e n c e, Praha II., Karlovo 5 - 6, ročně Kč 18.—.

Politické týdeníky (krajínské).

Š t í t, Hradec Král. Adalbertinum (18 Kč ročně).

H l a s L i d u (2krát týdně), České Budějovice, Česká ul. 16 (Kč 60.—).

L i d o v ý L i s t, týdeník, Nēm Brod. (Kč 15.—).

Č e s k ý Z á p a d, Plzeň.

S p r a v e d l n o s t, Příbram - Beroun.

Č e s k é L i s t y, Mladá Boleslav, Děkanská 57-I., (Kč 28.—).

S t r á ž s e v e r o v ý c h o d u, týdeník, Náchod.

O c h r a n a, Znojmo, Pražská ul.

M o r a v s k ý Z á p a d, Jihlava, Komenského 48.

S t r á ž (týdeník), Třebíč.

P r á v o (týdeník), Přerov, Masarykovo 16, (Kč 34.—).

S l o v á c k é n o v i n y (týdeník), Uherské Hradiště, Prosřední ul. (28 Kč).

N a š e S l e z s k o (2krát týdně), Opava (Kč 40.—).

Náboženské časopisy.

Apoštolát sv. Cyrila Metoděje (měs.), Olomouc, Wilsonovo 12 (ročně 12 Kč).

Zasvěcení (měsíčník), Praha IV.-58 (ročně 10 Kč).

Ve službách Královny, měsíčník Mar. Družin, Praha II., Ječná 2 (ročně 8 Kč).

Růže dominikánská (měs.), Praha I.-234, (ročně 10.— Kč).

Neděle (týdeník katol. lidu), Praha II., Karlovo 5—6 (Kč 10.— ročně).

Na hlubinu (roč. 10 čísel pro duch. život), Olomouc, Slovenská ul. 14 (ročně Kč 25.—).

Pax (měs. benediktinský), Praha II., Emauzy 320 (roč. Kč 28.—).

Nový národ (14tidenník pro lid) Přerov, Masarykovo nám. č. 16 (roč. Kč 6.—).

Hlasy Svatohostýnské (mariánský měs.), Sv. Hostýn u Bystřice pod Hostýnem (roč. Kč 12.—).

Svatá Hora (mariánský měs.), Příbram - Svatá Hora (Kč 10.—).

Václav, Anežka a Ludmila, tři měsíčníky pro jinochy, dívky a katolické ženy, České Budějovice, Kněžská 7.

Šťastná rodina (čtrnáctideník, Praha II., Karlovo 5—6, Kč 20.— ročně).

Československá žena (čtrnáctideník), Praha II., Karlovo 5—6, Kč 20.— ročně.

Přehled, časopis Svatováclavské Lígy, Praha III., Josefská 8, čtrnáctideník, ročně Kč 30.—.

Růže Lurdská (Mar. měs.), Brno, Falkensteinerova ul. č. 42 (roč. Kč 10.—).

Škola B. Srdce Páně (měs.), Brno, Biskupská ul. č. 1 (roč. Kč 12.—).

Serafínské květy (měs.), Olomouc, klášter O. O. kapucínů, (ročně Kč 12.—).

Věstník díla šíření víry (vych. 6krát roč.) Praha IV.-37, Vikářská ul. č. 2 (roč. Kč 10.—).

Náš Domov (měs.), Brno, Biskupská ul. č. 1 (roč. 12.— Kč).

Časop. Vincentina (vychází 6krát do roka),
Vincentinum v Břevnově - Velká Praha - (roč. Kč 6.—).

Dešť růží (vych. čtvrtletně), Škol. ses. O. F. S.
na Král. Vinohradech Korunní 4 (roč. Kč 15.—).

Sbírka přednášek pro katolické pracovníky,
vydává Rada katolíků v Praze.

Revue.

Život, kulturně polit. čtrnáctideník, Praha II.,
Karlovo nám. 5 a 6 (Kč 30.—).

Akord, literární list, 10 čísel ročně, Praha II.,
Voršílská 3 (Kč 35.—).

Hlídka, vědecká, literárně kulturní revue, Brno,
Starobrněnská 19—21.

Dětské časopisy.

Dětský svět, pro děti, měsíčník, Praha II., Kar-
lovo 5—6, Kč 8.— ročně.

Rajská zahrádka (měs. mimo prázdnin), Cyri-
lo-Methodějské nakl. V. Kotrba, Praha II., Pštrosova 198
(ročně Kč 6.—).

Anděl Strážný (měs. mimo prázdnin, vychází
10krát do roka), Obú. tisk. v Brně, Stobrněnská (roč.
Kč 9.—).

Hlas malého Petříka (měsíčník), kláš. Milos.
ses. sv. Vincence z Pauly, Boskovice, 19—21, Masaryko-
vo nám. 40 (roč. Kč 11.—).

Pán přichází (měsíčník), Olomouc, Wurmova
16, (roč. Kč 2.—).

Rozšiřujte knihy a brožury námi vydané:

P. V. Chlumský: » Jak organisovati mládež «	Kč 1.—
Pravidla a jednací řád	» 1.—
» Štědrovečerní sen «, hra vánoční	» 2.—
Sv. Mikuláš v rodině , hra	» 1.50
P. Bělohlávek: » Do Maria Zell «, cenná apologie »	5.—
A. Franco S. J.: Cesty srdce , román	» 15.—

Činnost zábavná.

Naše zábavy.

Mladost — radost! Kromě práce náleží k životním potřebám člověka i odpočinek a zábava. Mírná zábava, bez hříchu, osvěží naše tělo a ducha, jako tichý dešť zvadlou rostlinu. Jaké zábavy to budou?

Z p ě v — ten krásný český zpěv musí býti v našich skupinách doma. Zpívejte hodně naše národní písně a na program schůzí, besídek, večírků atd. zařadte několik národních písní! Nikdy však nesnižujte se ke zpěvu písní neslušných (odrhovaček)! Kde máte schopného cvičitele varhaníka — zřídte si pěvecký odbor. Nezapomínejte na zpěv kostelní — rádi zpívejte, aby bylo pravda, co se říká, že Čechové doveďou Boha nejkrásnějším zpěvem uctívati.

H u d b a Kdo máš možnost učit se na nějaký hudební nástroj — neotálej; poskytně ti to mnoho ušlechtilé zábavy. Zřízení hudebních kroužků při skupinách vřele doporučujeme.

P ř e d n e s b á s n í, vážných i veselých jest vhodnou zábavou ve společnosti. Zpestřujeme jimi program našich schůzí a besídek. Cvičte se v přednášení, zízkáváte tím odvalu a ne-

bojácnost ve vystupování. Vhodnou sbírku básní »Květy poesie« vydala Moravská Omladina. Zašle sekretariát SKM za Kč 16.—.

D í v a d l o — viz kapitolu — Ochotnické divadlo.

S o l o v é v ý s t u p y a k u p l e t y jsou oblíbenou zábavou při mikulášských zábavách atd. Ve výběru buďte však velmi opatrní, aby se nepřednášelo nic neslušného, urážlivého nebo špatného.

V y c h á z k y a v ý l e t y. Nedělní letní odpoledne využijeme k vycházkám do okolí, abychom poznali svůj kraj. Spojíme-li takovou vycházku se zpěvem, kratší přednáškou, pobožností na místě vycházky, sportem (závody v chůzi, plavání, vrh kamenem, skok, běh atd.) nebo společenskou hrou, jest taková vycházka velmi příjemnou zábavou.

T a n e č n í z á b a v y — jsou nejoblíbenější a nejrozšířenější zábavou na venkově i ve městech. Je třeba však se mítí velmi na pozoru.

Několik pokynů a rad.

1.) Při každé zábavě a hlavně při zábavě taneční si uvědom, že jsi členem skupiny katolické mládeže a nesmíš dělati nic, co by čest tvoji i dobré jméno skupiny poskvřilo.

2.) Nezačínejte tančit příliš brzy. Kdo brzy začíná, brzy přestane. Před 16tým rokem nezačínejte vůbec.

3.) Netančete příliš často! Časté tance oslabují zdraví, ohrožují ctnost, vyprazdňují kapsy, atd. Čtyři — šest tanečních zábav do roka stačí úplně. Spojí-li se výlet s tancem ve volné přírodě, nemůže býti nikdo proti tomu.

4.) Pamatujte na své zdraví! Dlouhý tanec unavuje, dýchá se špatný vzduch posycený prachem, výpary atd. Nerozumná upocená mládež se chodí ven vychladit. Jest to velmi škodlivé a mnohý mladý život byl takto zmařen. Přijdete-li domů zpocení, převlékněte se a nikdy nelehejte rozehráti do studených peřin. Nepijte příliš mnoho piva, Dbejte, aby podlaha byla čistá, zametená a je-li bláto, aby bylo o očištění obuvi dostatečně postaráno.

5.) Netančete příliš divoce, nehulákejte ani nekřičte jak to mají neslušníci chasníci ve zvyku. Zaspívejte si společně nějakou národní píseň anebo k zpestření předneste nějakou deklamací.

6.) Tančete jen v dovolený čas! Členům SKM jest nepřípustné tančiti v adventě a v postě.

7.) Taneční zábavy nebuďte pořádány v sobotu večer, aby druhý den nebyly zanedbávány služby Boží.

8.) Cvičte národní tance (besedu, sousedskou, strašáka atd.) a vystříhejte se výstředních tanců t. zv. »moderních«, jež se pro katol. mládež nehodí.

9.) Buďte pamětlivi u taneční zábavy na nevinnost a čistotu srdce, která tu je více než kde jinde v nebezpečí. Pamatujte, že tanec je největší kuplíř. Odložte falešný stud, který se projevuje tím, že dvojsmyslným řečem mlčíte, abyste snad někoho neurazili a vynuťte si slušné chování! Sami ovšem buďte vzorem! Flirt a různé doprovody od zábav nemožno schvalovati. Při taneční zábavě mějte na paměti slova:

Tanec je had, často uštkne, proto buďte opatrní! (Al. Stork: Z duch. života).

Sport jest také druh zábavy; o sportu zvláštní pojednání, viz str. 143).

Lidové slavnosti! Hlavní činností Skupin a OSKM v létě jsou kromě výletů, lidové slavnosti, které bývají spojeny se sjezdem katol. mládeže a lidu. Slavnosti konají se dle doby různé: v květnu »Slavnost májí«, v červnu a červenci »Staročeská svatba«, v srpnu a září »Dožínky« (vydalo SKM). Kromě toho doporučuje se divadlo v přírodě. Zásadou vaší buďte: raději slavností méně, ale tyto řádně připravit. Slavnost nedostatečně připravená spíše poškodí než prospěje. Větší podniky pořádejte v souhlasu s OSKM a okolními Skupinami, aby Vás svojí účastí mohli podpořit.

Drobné zábavy, které poskytují řadu radostí spíše jednotlivcům, jsou: hudba, vyšívání, kreslení a malba, fotografování, filatelie (sbírání známek), prohlížení sbírek pohlednic (zaříd si ji každý), vyřezávání, pěstování květin (naše zahrádky), chov drobného zvířectva, četba, různé hry atd.

Pamatujme, že zábavy nejsou účelem života, ale okrasou jeho. Dávejme radostem a zábavám duševním přednost před smyslným vyražením. Zábav hříšných se rozhodně vystříhejme! Ukažme ve svých zábavách, že se rádi bavíme, srdečně, upřímně, ale bez hříchu!

Zpěv a hudba.

Říká se dosud, že národ český je hudby milovný. Co pokladu písní má náš národ! Ať jsou to písně duchovní od dob nejstarších. či písně ze srdce lidu vy-

trysklé, či později písňě umělé! Co krásy a citu v nich! Dnes však lidová píseň (národní) mizí, kostelní písňě dnes mládež téměř nezná. Kde jsou ty časy, kdy naše matky s písni nábožnou na rtu vstávaly, jí posvěcovaly svoji denní práci, před spánkem jí se poroučely v ochranu Boží. Co tryskalo ze srdce lidu, toho dnes národ nemá.

Nyní musí katolická mládež povznést zase českou píseň. Písni zušlechťuje se duše. Mládeži, zpívej a zachovej tak národu, co měl nejkrasšího! Pěstuj píseň národní, ale čistou píseň národní, nikoli moderní šlágry a odrhovačky. Nesniž se tak, aby taková nehoráznost a sprostota znesvěcovala tvá ústa! Pěstuj píseň umělou, kterou nám vytvořili a v odkaz dali naši největší umělci národní: Smetana, Dvořák, Fibich, Bendl, Malát a jiní. Pohrdej cizáckými bezcennými braky! Pěstuj a to hlavně českou píseň duchovní. Toť lícha dnes nejvíce opuštěná! Krásný úkol na sebe vzala Obecná Jednota Cyrilská, před padesáti léty založená: pěstiti zpěv chrámový, církevní hudbu. Přes padesát Farních Jednot Cyrilských stará se v Čechách a na Moravě o důstojný zpěv chrámový. Zpěv duchovní je nejkrásnější modlitbou. Mládeži, je i tvojí povinností, abys k tomuto rozkvětu duchovního zpěvu v naší vlasti přispěla.

Jakým způsobem? Tuto otázku jistě nejlépe zodpoví místní duchovní správce. Kde není dnes ředitele kůru neb ani varhaníka, snad najde se v místě, kdo by se tomuto úkolu mohl věnovati. Obecná Jednota Cyrilská v Praze již osmý rok pořádá svým nákladem Varhanické kursy, v nichž za dvě léta naučí se posluchač všem hudebním naukám a hře na varhany, že může v menších farnostech dobře působiti při svém zaměstnání i jako ředitel kůru. Instrukce o zřízení a vedení farní C. J. podá ochotně Obecná Jednota Cyrilská v Praze I., Národní tř. č. 6.

Jinak, kde snad v této době není možno zřídiiti Cyrilskou Jednotu, pěstuj, Mládeži, ve vlastních pěveckých kroužcích píseň lidovou a národní. Literatury je velké množství a možno dnes dostati od jednohlasné písňě, dvouhlasé ženské sbory, až tři a čtyřhlasé ženské, mužské i smíšené sbory lehčích i obtížnějších zpra-

cování. Editio Cyril může kdykoli obstarati žádané i v časopise Cyril (pro posvátnou hudbu) jež O. J. C. vydává jsou uváděny seznamy skladeb církevních. (Praha, Národní tř. 6).

Jak chudým musí býti ten, kdo nemá smyslu pro umění, jak život jeho musí býti těžkým a pustým. Jak radostný a světlý život však toho, kdo má v srdci ideály a na rtu píseň!

Sbírek národních písní je mnoho. Doporučujeme zvláště:

O r e l s k ý z p ě v n í k (Kč 12.—) a zvláště zpěvník národních písní, připravovaný P. Alb. Odrážkou v Rudě n. Mor.

Hudba.

Piano nahradí celou kapelu. S houslemi nebo i s jinými nástroji znamenitě zní. Ku doprovodu zpěvů se zvláště hodí. I harmonium může sloužiti jako náhrada za piano. Snažte se všude založiti kapelu: dvoje housle, basu, flétu, klarinet a trubku. Hotový materiál dostanete u Mojžíra Urbánka, hudeb. závod v Praze. Jsou hudební kusy velmi snadné, jež mohou samoukové zcela dobře a úspěšně zahráti při svých zábavách. Možno se obrátit na p. V. Říhovského, který je poradcem u fmy M. Urbánek (Praha II., Jungmannova 34).

Divadlo.

Opona se vytahuje.

Na otázku co je to divadlo, odpoví nám veršem současník Tylov, kněz a básník Boleoslav Jablonský, který za mladých let občas vypomohl ve vlasteneckém nadšení jako nápověda v Tylově Kajetánském divadla, na Malé Straně:

Divadlo je země tato,
herci v něm jsme lidé my,
ředitel pak, Bůh, rozdává
rozličné nám úlohy.

Zápasení ducha s hmotou,
ovládání přírody
jest to drama, v němžto hráti
lidi zříš i národy.

Divadlo je život! Ze života píše spisovatel divadelní hru a do života zpět ji vrací režisér s herci. Spisovatel vidí jaký je svět dobrý, jaký je špatný; tragický příběh ze života podává jako výstrahu a veselou nehodou chce pobavit diváky. Zveličuje a dějem trestá lakomství, nad kterým vítězí vtip chytráctví. Zesměšňuje nadutou hloupost, pýchu a dává za příklad střidmost, ušlechtilost a pokoru. Haní nesvědomitost a barbarství, nabádá však odstrašujícím dějem hry k hrdinství a ke cti. To je účelem hry.

Divadlo je zrcadlo života minulého i přítomného. Je zrcadlem špatně ukazujícím od spisovatele špatného, je špatným zrcadlem od nedoučeného mistra, slabé, popraskané, zkresluje obraz a krčí se před mistrovským dílem, které stvořil bystrý a dovedný spisovatel, snad i mistr. Proto divadelní hry musíme souditi a vybíratí, dle autora a ne dle lákavého názvu, který je mnohdy pozlátkem.

Účelem lidského života není smrt, není účelem divadla spadnutí opony.

Divadlo Tylovo hlásalo národní probuzení, šířilo vlastenectví a bouralo třídní rozdíly a povýšenost stavů. Nad mrtvolou žebráka, uštvaného Tyla, mohutní naše divadlo ve svém poslání nejen k zdokonalení, vyspění, ale dostupuje k šíření odboje proti Rakousku. Dnešní di-

vadlo vinou světové války hlásá krásu lidskosti, povzbuzuje k míru a hledá sbratření lidí.

K dosažení účelu, kterým se chceme probít pomocí divadla potřebujeme program (rozvrh). Musíme si stanovit na období jedné sezony hry, které provedeme a rozdělíme je s časovou příbuzností.

Program a účel našeho divadla je shodný s našim přesvědčením a naše idee budou žít na jevišti, šířeny z něho mezi lid.

Jeviště je vyvýšené místo, proto musí být tribunou, musí být nejen ve skutečnosti výše, než hlediště, ale i volbou her se vši prací na jevišti konanou. **Nehrajte hry, které hoví vkusu obecnstva, které rádo se nají, napije a žádá na hercích, aby je lechtali dvojsmyslnými vtípy.**

Divadlo musí vychovávat!

J. K. Tyl píše:

»Divadlo není pouhý šašek a kratochvilník a k tomu však ve službě rozmařilých houfů; divadlo má vyšší zájem, nežli je pouhé umrtvování času ať nedím už o věcech horších, ježto se mu někdy od lidí pokládají, kteří ho téměř ani neznají. Divadlo může — jako každé jiné umění — srdce lidské povznášeti, rozehřívati, rozplakávati nebo rozesmávati, ale skvrnu mu nezpůsobí nikdy«

a dále rozšiřte i poslání Tylovo ochotníkům:

»Především kladu všem našim ochotníkům na srdce, aby nevolili k provozování kusy, k nimžto jich síly nestačí, anebo které pro lecjaké překážky právě co nejlépe obsaditi nemohou — pak aby jeden jako druhý myslil, že nic anebo mnoho neumí — a posléze, aby hojné a řádné zkoušky drželi. Toto poslední je zvláště nejhlavnější, co ochotníci vůbec v myslí podržeti mají. Jen pořádné zkoušky — pokaždé s tou vážností a opravdovostí, jakoby již byla pro-

dukce. Jinak nelze něco dokonalého vyvésti. Nevěřte vychvalujícím kmotříkům nebo referentům, kteří se bojí, aby vás neurazili, kdyby stále kadidlo netrousili: ale věřte člověku, který divadlu, uznáv pro nás jeho důležitost, více přeje nežli všichni přátelé — uvěřte mé zkušenosti, uvěřte má lásce! . . . pak svědete věci, které vás budou teprve jak náleží blažiti.«

Herci musí býti loutkou v ruce režisérově a běda režisérovi, který je loutkou herců. Běda režiséru nebo hercům, kteří povýšeně nosí své - já - na táčku jako visítku. Žádný a všichni, všichni a žádný, souzvuk zladěný přátelstvím, láskou k věci a dobrou vůlí! poctivou, pokornou a vytrvalou prací, společně v souzvuku celku!

Výběr her je věcí programu každého jednotlivce. Nešetřte peněz a času na objednání divadelních her! Nelitujte ničeho, koupíte-li si dvacet knížek a jenom jednu použijete.

Nehrajte otrocky text, ale je velice zase nebezpečno škrtat, abyste neporušili myšlenku a smysl hry.

Několik vyzkoušených her našich ochotníků:

Upozornění. Je třeba škrtat v některých uvedených hrách, ovšem vhodně a vkusně. Nebojte se škrtané věty nahraditi vtipným extemporem.

Neuvádíme nakladatele her. Objednávky řiďte na sekretariát (Praha III., Novodvorská ul. 2).

Hry označené hvězdičkou (*) vyžadují zkušenosti a vyspělosti nejen herců a režiséra, ale i dobrého vybavení jeviště. Hry nenáročné a příliš naivní neuvádíme.

Veselohry.

Josef Štolba: **Ach, ta láska!** 4 jedn. (Salon, zahrada, 6 m., 8 ž.).

R. Kafka: **Anděl strážný.** (3 jed., zahrada, 4 m., 5 ž.).

Lad. Novák: **Bengle.** (3 děj., pokoj. 9. m. 3 ž.).

- Ferd. Oliva : **Bujná krev.** (4 jedn., pokoj, hotel, 14 m., 3 ž.).
- F. X. Svoboda : **Čekanky.** (3 jedn. Úřadovna, předpokoj sálu, 20 m., 19 ž.)
- J. Rudloff : **Divá Bára.** Vesnická historka dle B. Němcové. (3 jedn. Před farou a na hřbitově. 13 m., 6 ž.).
- J. K. Tyl : **Dívčí vojna.** Upravil H. Jusuf. (5 jedn. Světnice, náves, louka, les, 8 m., 8 ž.).
- J. Balda : **Divoká Mařka.** (3 jed. Krajina s domkem, 7 m., 5 ž.).
- V. K. Klicpera : **Divotvorný klobouk.** (3 jed., hostinec, světnice, 9 m., 1 ž., 1 d.).
- V. Stěžerský : **Dražba na nevěstu.** (3 jedn. se zpěvy, náves, světnice, 9 m., 6 ž.).
- J. Skružný : **Ferdinand spí...** (3 jedn., pokoj, 5 m., 7 žen.).
- M. Pihert : **Fraška a basa.** (4 jedn. se zpěvy, 2 pokoje, ulice, u kostela, za jevištěm, 8 m., 3 ž.).
- B. Mellanová : **Honba za ženichem.** (3 jedn., pokoj, 4 m., 7 ž.).
- K. Burian : **Chytrák krajánek.** (3 jed. se zpěvy, před mlýnem, 7 m., 4 ž.).
- J. Balda : **Jarka Svěhlavička.** (3 jedn., pokoj, zahrada, 8 m., 5 ž.).
- J. Balda : **Já se ženit nebudu.** (3 jed., vila, 4 m., 4 ž.).
- F. F. Šamberk : **Jedenácté přikázání.** (3 jedn., salon, 10 m., 4 ž.).
- Ant. Lokay : **Kandidáti ženitby.** (3 jedn., pokoj, 7 m., 6 žen.).
- G. Kadelburg a R. Presber : **Kaňka v rodině.** (3 jedn., 2 pokoje, 7 m., 5 ž.).
- V. A. Svoboda : **Karel Skréta, malíř.** (3 jedn., komnata, jizba, 8 m., 2 ž.).
- R. Mařík : **Když služebnictvo stávkuje.** (3 jedn., pokoj, 4 m., 5 ž.).
- Ferd. Oliva : **Když srdce promluví.** (3 jedn., pokoj, 6 m., 6 ž.).
- J. Skružný a L. Veltruský : **Koflíček Marie Terezie.** (3 jedn., pokoj, 6 m., 3 ž.).
- F. Schönthau : **Kornelius Voss.** (4 jedn., pokoj, 7 m., 3 žen.).

- W. Somerset-Maugham: **Královská výsost.** (3 jedn., zimní zahrada, salon, 9 m., 6 ž.).
- J. Štolba: **Krejčí a švec.** (4 jedn., selská světnice a krajina, 14 m., 6 ž.).
- F. F. Šamberk: **Kulatý svět.** (4 jedn. se zpěvy, pokoj, 10 m., 7 ž.).
- F. K.: **Lucifer aneb Zázračný elixír.** (Op. ve 4 jedn., krajina, hospoda, 5 m., 3 ž.).
- Al. Jirásek: **M. D. Rettigová.*** (3 jedn., park, pokoj, les, 10 m., 11 ž.).
- F. Hlavatý: **Městská rada na námluvách.** (3 jedn., 2 pokoje, 14 m., 9 ž., 1 d.).
- J. Vilhelm: **Mistr Bedrník a jeho chasa.** (3 jedn. se zpěvy, bednářská dílna, kancelář, pokoj, síň, 14 m., 2 žen.).
- J. Štolba: **Na letním bytě.** (3 jedn., restaurační zahrada, 6 m., 6 ž.).
- K. Fořt: **Návrat k přírodě.** (3 jedn., les s domkem, 5 m., 3 ž.).
- J. Valenta: **Osel je osel.** (3 jedn., pokoj, 5 m., 4 ž.).
- F. F. Šamberk: **Palackého třída čís. 27.** (4 odd., hostinec, obuv. dílna, salon, 12 m., 4 ž.).
- W. S. Maugham: **Poní Dot.** (3 jedn., pokoj, terasa, komnata, 8 m., 4 ž.).
- G. z Moserů: **Pan kapitán.** (3 jed., pokoj, 6 m., 7 ž.).
- L. Stroupežnický: **Pan Měsíček, obchodník.** (3 jedn., zahrada, pokoj, 7 m., 4 ž.).
- J. H. Manners: **Peg mého srdce.** (3 děj., pokoj, 6 m., 3 ženy).
- K. Fořt: **Pepínčina první láska.** (4 jedn., světnice, zahrada, 7 m., 6 ž.).
- J. N. Štěpánek: **Pívovar v Sojkově.** (5 jedn., před pívovarem, pokoj, kancelář, 16 m., 2 ž. a komp.).
- F. Oliva: **Pojď na mé srdce!** (3 jedn., pokoj, 5 m. 5 ž.).
- F. X. Svoboda: **Poslední muž.** (3 jed., jídelna, 5 m., 5 žen.).
- F. Oliva: **Proč bychom se netěšili...** (3 jedn., pokoj, 6 m., 3 ž.).
- V. Šulc: **Prodaný ženich.** (4 jedn., pokoj a zahrada, 8 m., 5 ž.).

- E d. S o u č e k : **Před sjezdem.** (3 jedn., 2 pokoje, 4 m., 5 žen.).
- J. H e r r m a n n : **Příběhy Pavla Čamrdu.** Do 7 obrazů upravil J. Lukavský. (Jeviště jest rozděleno na předsíň a pokoj, kancelář, jídelna, 2 pokoje, 5 m., a 5 žen.).
- J. B a l d a : **Růže z hor.** (3 jed. se zpěvy, horská restaurace se zahradou, 9 m., 6 žen.).
- J. S k r u ž n ý : **Slečna prokuristka.** (3 děj., pokoj, účtárna, 6 m., 4 ž.).
- R. J e s e n s k á : **Starý markýz.** (3 jed., komnata v podstřeší hradčanského domu, 3 m., 3 ž.).
- K. Ž e l e n s k ý : **Strana bdělých.** (Ves. 3 děj., pokoj, 10 m., 4 ž.).
- F. F. Š a m b e r k : **Svatojánská pouť.** (3 obr. se zpěvy, 2 pokoje, 13 m., 4 ž.).
- J. S k r u ž n ý a L. V e l t r u s k ý : **Ta naše Máňa.** (3 jed., pokoj, 5 m., 4 ž.).
- O. B l u m e n t h a l a G. K a d e l b u r g : **To jsem sám rád.** (3 jed., pokoj, zahrada, 10 m., 6 ž.).
- V. Š t e c h : **Třetí zvonění.** (3 jedn., pokoj, 7 m., 5 ž.).
- F. S c h ö n t h a u : **Únos Sabínek.** (4 jed., pracovna, 2 pokoje, 6 m., 5 ž.).
- J. Š t o l b a : **Vodní družstvo.** (3 jedn., pokoj, 13 m., 6 ž.).
- K. F o ř t : **Západ slunce na horách.** (3 jed., zahrada hotelu, 7 m., 4 ž.).
- F. O l i v a : **Zápas o nevěstu.** (3 jedn., úřadovna, 10 m., 7 žen.).
- K. P i s k o ř : **Závody milionů.** (3 jed., salon, 6 m., 3 ž.).
- K. F o ř t : **Z českých mlýnů.** (3 jed., zpěv a tanec, šalanda, mlýn, 13 m., 5 ž.).
- F. S c h ö n t h a u : **Zlatá Eva.** (3 jed., pokoj, 5 m., 4 ž.).
- S. K. M a c h á č e k : **Ženichové.** (3 jedn., podhradí, krypta, 5 m., 1 ž.).
- K. L u ž a n s k á : **Policajtovic Nanynka.** (3 jedn., světnice a pracovna, 6 m., 3 ž., 1 d.).
- F. H r u b ý : **Pytlák.** (3 jedn., les, planina, zahrada, 5 m., 4 žen.).
- J. R a y m a n n : **Selské námluvy.** (1 jed., selská světnice s kolovraty, 7 m., 3 ž.).

- F. R a y m a n n : **Vyhrané panství.** (3 jed., kancelář, pokoj, 6 m., 2 ž.).
- J. K. T y l : **Jiříkovo vidění.*** (Báchorka se zpěvy a tanci v 5 odděl. Krajina s Blaníkem, zahrada, voj. tábor, před fabrikou, u Blaníka, 11 m., 5 žen. a komp.).
- Dr. R u d. Š e t i n a : **Květy podzimu.** (Opereta o 3 jed., nádvoří zámku, sál, 5 m., 6 ž. a komp.).
- Dr. R u d. Š e t i n a : **Píseň mládí.** (Opereta o 3 jed., hotel, les, veranda, 6 m., 4 ž. a komp.).
- J. K. T y l : **Strakonický dudák.*** (Národ. báchorka se zpěvy o 3 jed., hospoda, les, jeskyně, ulice, vězení, světnice, les, zahrada, 10 m., 7 ž., 3 d. a komp.).
- V. K r o f t a a E. Š i m e k : **Nad Berounkou pod Tetínem.** (Idylla o 1 děj., pokoj, 10 m., 3 ž.).
- E. S c r i b e : **Kouzelné prsty.** (Komedie o 4 děj., 2 salony, sklad, budoár, 6 m., 8 ž.).

Hry a obrazy ze života.

- V. S l á d e č e k : **Ave María.** (4 jed. se zpěvy, město, komnata, 8 m., 4 ž.).
- F. H e r a n : **Babiččina Víktorka.** Dle B. Němcové: »Babičky«. Zhudebnil G. Rob. (5 jed., světnice, zahrada, komůrka, u jezu, 11 m., 8 ž.).
- R. P o h o r e c k á : **Babička.** (Dle B. Němcové, 5 obr., krajina, pokoj, splav, 11 m., 12 ž., 6 d.).
- J. K. T y l : **Bankrotář.** (4 jed., světnice, 2 pokoje, zahrada, 9 m., 7 ž.).
- J. B a l d a : **Boženčino štěstí.** (3 jed., krajina s domkem, 6 m., 2 ž.).
- El. P e š k o v á : **Černý kříž v lese.** (4 jed., dvůr, les, zahrada, světnice, 5 m., 6 ž.).
- L' A r r o n g e : **Dcery pana Zajíčka.** (4 jed., 2 pokoje, salon, 10 m., 8 ž.).
- J. R u d l o f f : **Dědečkovy housle.** (3 jed. se zpěvem, zahrada, u mlýna, hospoda, světnice, 14 m., 4 žen., 2 dět.).
- Fl. F e n c l : **Jenovefa.** Křesťanská legenda o 5 jedn. (Rytířský sál, vězení, les, 9 m., 4 ž., 1 d. a komp.).
- K. L u ž a n s k á : **Jindra.** (4 děj., 3 pokoje, zahrada, 10 muž., 6 žen.).

- K. Lužanská: **Jindra, hraběnka Ostrovínová.** (3 děj. terasa, 2 pokoje, 9 m., 8 ž.).
- F. F. Šamberk: **Josef Kajetán Tyl.** (3 jed., 3 pokoje, 13 m., 3 ž.).
- S v. Čech: **Lešetínský kovář.*** (4 děj., náves, kovárna. 13 m., 3 ž.).
- A l. Jirásek: **Lucerna.*** (4 jed., jizba, zám. síň, před mlýnem, les, palouk, terasa, 15 m., 5 ž.).
- F. X. Svoboda: **Na Boušínské samotě.** (3 děj., zámeccký dům, pokoj, 5 m., 6 ž.).
- H. Luttinová - Ptáčková: **Nevěsta.** (4 jed., světnice, zahrada, 6 m., 7 ž.).
- J. K. Tyl: **Pražský flamendr.*** (3 jed., ulice, 4 pokoje, písárna, krajina, 11 m., 3 ž.).
- Jaroslav Hilbert: **Druhý břeh.*** (3 děj., pokoj, 14 m., 3 ž.).
- Q. M. Vyskočil: **Duše zvonů.** (Velikonoční zázrak, 3 obr., zvonice, chata, 3 m., 3 ž., komp.).
- G. Preissová: **Dvě ukolébavky.** (3 jed., světnice, pokoj, 2 m., 8 ž., 3 d.).
- A. St. Novák: **Dvojí probuzení z okovů.** (5 jed., u mlýna, pokoj, kuchyně, 11 m., 5 ž., 3 d.).
- J. K. Tyl: **Fidlovačka.*** (4 odd. se zpěvy a tancem, ulice, pokoj, park, 14 m., 10 ž.).
- O. Ernst: **Flachsman vychovatelem.** (3 jed., ředitelna, sborovna, 12 m., 4 ž., 4 d.).
- E. Pešková: **Furiant.** (5 jed., ve statku, světnice, les, 7 m., 6 ž.).
- J. K. Tyl: **Chudý kejklíč.*** (3 jed., zpěv, tanec; hostinec, pivovar, pokoj, na fidlovačce, 11 m., 5 ž.).
- J. Fröhlich: **Jakou našel Jakub metlu na zlou Teklu.** Upravil dle V. Kosmáka. (7 odd. se zpěvy, krajina, světnice, náves, les, 5 m., 3 ž.).
- Dle V. Kosmáka: **Pro kus chleba.** (5 jed. se zpěvy, před mlýnem, krajina, dvorek ve věznici, 8 m., 4 ž.).
- K. Kuchyňský: **Pro zpovědní tajemství.** (5 děj., 2 pokoje, soud, trestnice, 23 m., 4 ž., 2 d.).
- J. Balda: **Pýcha předchází pád.** (3 jed., krajina, zahrada, světnice, 9 m., 3 ž.).
- F. F. Šamberk: **Rodinná vojna.** (3 jed., pokoj, 10 m., 6 žen.).

- B. B o u š k a : **Rychtářův poklad.** (3 jed. se zpěvy, les, náves, 9 m., 6 ž.).
- Al. J i r á s e k : **Samota.** (3 jed., před statkem, před myslivnou, 6 m., 8 ž.).
- J. F. — : **Sedlák Zlatodvorský.** (4 jed., krajina, selský dvůr, 10 m., 4 ž.).
- F. X. S v o b o d a : **Směry života.** (3 děj., světnice, 4 m., 3 ženy).
- J. L. T u r n o v s k ý : **Staří blázni.** (3 jed., náves, světnice, dvůr, zahrada, 7 m., 3 ž.).
- F. X. S v o b o d a : **Útok zisku.** (3 děj., pokoj, 7 m., 4 ž.).
- I. H e r r m a n n : **U snědeného krámu.** Zdramatisovala v 5 děj. R. Pohorská. (Kupecký krám, pokoj, 9 m., 9 ž., 1 d.).
- I. H e r r m a n n : **Vdavky Nanynky Kulichovy.** Zdramatisovala v 3 děj. R. Pohorská. (Světnice, salon, 5 m., 14 ž.).
- A. Š í m a : **Vesnický mučedník.** (4 jed., náves, 2 světnice, krajina, 7 m., 6 ž.).
- S. J u š k e v i č : **Výhra pana Soňkina.** (4 jed., jídelna, pokoj, 6 m., 4 ž.).
- O. P o s p í š i l : **Za cizí hříchy.** (4 jed., světnice, 3 m., 4 ž.).
- A. S t. N o v á k : **Zraněná srdce.** (5 děj., u mlýna, náměstí, světnice, 11 m., 6 ž.).
- J. F. S k a l a O. P. : **Boží mlýny.** (4 jed., světnice, 2 salony, kaplička v lese, 18 ž. a komp.).
- Al. S t. N o v á k : **Farské tajemství.** (Drama v 6 obraz., světnice, zahrada, kancelář, 7 m., 5 ž.).
- G. P r e i s s o v á : **Její pastorkyňa.** (Drama z venk. živ. o 3 jed., mlýn a jizba, 5 m., 12 ž. a komp.).
- F. X. S v o b o d a : **Márinka Válková.** (Drama o 4 děj., nádvoří statku, hostinec, pokoj, 6 m., 6 ž.).
- L. S t r o u p e ž n í c k ý : **Na Valdštejnské šachtě.** (Drama o 3 jedn., pokoj, 13 m., 5 ž. a komp.).
- J. K. T y l : **Paní Marpánka, matka pluku.** (Činohra ve 4 jed. se zpěvy, náměstí, světnice, krajina, pokoj, 13 m., 2 ž.).
- J o s e f Š t o l b a : **Peníze.** (Drama o 3 jed., pokoj, 9 m., 4 žen.).
- M. M a e t e r l i n c k : **Stilmondský starosta.*** (Drama o 3 děj., pracovna, 11 m., 1 ž.).

- F. Valoušek: **Srdce a peníze.** (Vesnické drama o 5 jed., hospoda, 2 světnice, pole s lesíkem, náves, 9 m., 3 ž.).
- L. Stroupežnický: **Václav Hrobčický z Hrobčic.** (Drama o 3 děj., les, salon, 9 m., 2 ž., 1 d.).
- A. Jirásek: **Vojnarka.*** (Drama o 4 jed., jizba, dvůr, hospoda, 6 m., 5 ž., 1 d.).
- A. St. Novák: **Za uměním.** (Drama o 5 děj., předsín, 3 pokoje, 9 m., 9 ž., 1 d.).
- J. Štolba: **Závěť.** (Drama o 3 jed., náves, světnice, les, 13 m., 2 ž.).
- J. Š. Baar: **Skřivánek.** (Zdramatisoval F. Balej obraz z chodského života o 4 jed., kancelář, před statkem, světnice, 11 m., 3 ž.).
- VI. Javořícká: **Poctivost neumlčíš.** K románu Duha upravil F. Bušák. (4 jed., 3 pokoje, 5 m., 5 ž., 2 d.).
- F. Skála O. P.: **Láska vítězí.** (Drama o 5 jed. se Svato-horskými motivy, pokoj, cik. tábor, les, park, 14 ž. a komp.).

Náboženské a historické hry:

- O. F a s t e r: **Ben Hur.** (Hra z doby Kristovy o 9 obraz. dle románu Wallaceova. Výpravná hra! 28 m., 8 ž.).
- J. K. T y l: **Drahomíra a její synové.** (Hra o 4 děj. 14 m., 6 žen).
- V. K. K l i c p e r a: **Hadrián z Římsu.** (Rytířská hra o 4 jed., 8 m., 2 ž.).
- H. B ö h l e n O. F. M.: **Hlasatel velkého krále.** (Hra o 5 děj., 42 m., 5 ž. a komp.) K 700. výročí smrti sv. Františka Ser.
- V. A. S v o b o d a: **Karel Skréta, malíř.** (Veselohra o 3 děj., 8 m., 2 ž.).
- O r l o v - P o d l í p o v s k ý: **Mučednictví lásky.** (Hra o 5 děj., 17 m., 7 ž., 2 d. a komp.).
- J. M. Č e r n ý T. J.: **Panna Orleánská.** (Hra o 5 děj., 10 m., 15 ž.).
- G. R o n a j: **Svatý Václav.** (Tragedie o 5 jed., 18 m., 4 ž.).
- G. R o n a j: **Svatý Vít.** (Hra o 3 děj., 8 m., 7 ž.).
- F. K e ř í k: **Setník Flavius.** (Hra o 4 jed., děj z dob Kristových, 7 m., 4 ž.).
- F. V a l o u š e k: **Svatá Alžběta.** (Hra o 5 jed., 7 m., 8 ž.)

- P. J. Vaněk : **Svatá Filomena**. (Obraz z pronásledování křesťanů o 4 jed. se zpěvy (3 m., 9 ž.).
- G. Preissová : **Svatý Václav**. (Hra o 5 děj., 29 m., 4 ž., 4 d.).
- J. Suberville : **Hvězda z Lisieux**. (Mysterium v 7 obrazech, 8 m., 8 ž. a komp.).
- F. Valoušek : **Chudáček Boží**. (Drama o 4 jedn., 4 m., 5 žen).
- V. Hradský : **Ostach**. (Drama z pronásledování křesťanů o 3 děj., 10 m., 3 ž. a komp.).
- V. Svatohor : **Svatý kníže Václav**. (Duchovní drama o 5 děj., 11 m., 3 ž. a komp.).
- J. Macoun : **Pasačka z Lurd**. (Nábože. hra o 5 jedn., 15 ž., 11 d.).
- V. Svatohor : **Řím v plamenech**. (Nábože. hra o 5 jed. 10 m., 3 ž. a komp.).
- V. Vajs : **Kníže**. (Dramatické zobrazení doby sv. Václava, 29 m., 3 ž. a komp.).

Aktovky :

- J. V. Štěpánek : **Berounské koláče**. (Světnice, 3 m., 2 ženy).
- F. F. Šamberk : **Blázinec v prvním poschodí**. (Pokoj, 3 m., 2 ž.).
- F. X. Svoboda : **Milý tatínek**. (Pokoj, 1 m., 1 ž.).
- L. Stroupežnický : **Paní míncmístrová.*** (Síň, 12 m., 2 ž. a komp.).
- F. X. Svoboda : **Poupě**. (Pokoj, 3 m., 1 ž.).
- V. K. Klicpera : **Rohovín Čtverrohý**. (Hospoda, kout ulice, 10 m.).
- K. Horký : **Srážka vlaků**. (Kancelář a pokoj. 8 m., 4 ž.).
- V. K. Klicpera : **Veselohra na mostě**. (Krajina, 6 m., 2 ženy).
- L. Stroupežnický : **Zvíkovský rarášek**. (Hradní síň, 4 m., 3 ž.)

Hry v přírodě.

- J. Balda : **České děvče — srdce zlaté**. (Veselohra o 3 jed., 11 m., 5 ž.).
- Sv. Čech : **Lešetínský kovář**.
- A. Jirásek : **Lucerna**.
- A. V. Mrštíkové : **Maryša**.

J. Štolba: **Na letním bytě.**
 L. Stroupežnický: **Naši furianti.**
 A. Jirásek: **Otec.**
 J. K. Tyl: **Paní Marjánka, matka pluku.**
 A. Jirásek: **Samota.**
 O. Blumenthal - G. Kadelburg: **U bílého koníčka.**
 F. A. Šubrt: **Žně.**

Tento seznam není úplný.

Doplňujeme jej tím, že doporučujeme katolická nakladatelství která když požádáte o seznam vydaných jejich her, jistě Vám poslouží a nabídne to, co hledáte.

Jsou to:

Josef Birnbaum, knihkup., Brtnice.
Čsl. akc. tiskárna, v Praze II., Karlovo nám.
Občanská tiskárna v Brně,
Biskupská tiskárna v Hradci Král.

Kuplety a výstupy.*)

Dětské scény:

Líná Liduška v zemi Peciválů	Kč	5.—
Dobrá rada nad zlato. (2 dívky a 2 loutky) ..	Kč	2.—
Poslední zkouška (6 děvčátek)	Kč	2.—
Jaro, léto, podzim, zima v hádce	Kč	2.—
Opatrný strýček (3 h., 3 d.), 2 jedn.	Kč	3.—
Dětská poptavárna (6 hochů)	Kč	3.—
První hodinky, veselohra, 1 jed. (6 h.)	Kč	3.—

Dětské výstupy:

Malý turista — pro hochy	Kč	1.—
Malá hospodyňka — pro dívku	Kč	1.—
Malá kuchařinka — pro dívku	Kč	1.—
Malá harfenice — pro dívku	Kč	1.—
Tři veselé deklamace: Paleček a Malíček	Kč	1.—
O slavném baronu Prášilovi	Kč	1.—
Slečna učitelka	Kč	1.—

*) Upozorňujeme, že je třeba leccos škrtatí ve skladbách zde uvedených.

Komické výstupy pro jednoho pána à Kč 3.—;

Pytlák Lasička.
 Jak kdo dává »dobrou noc«.
 Paní Acetylénová jde na »fudbal«.
 Zlodějská deklamace s poctivým koncem.
 Strašlivá příhoda bledé noci.
 Exotické deklamace.
 Doktor Mastikus.
 Funibr — agent pohřebního ústavu.
 Hařmatilka k popukání.
 Hypochondr.
 Kabaretní žvanil.
 Pacient.
 Profesor matematiky.
 Pan Tlučhuba na cestách.
 Povídání o vodě.
 Radio.
 Sběratel starožitností.
 Zamotané příbuzenstvo.

Scény pro 2 pány:

Pan lajtnant a jeho prefatýn	Kč	3.—
Vyřízený »pefel«	Kč	3.—
U raportu, aneb: Život vojenský, život veselý	Kč	3.—
Prolog jaksi záhadný	Kč	5.—
Radosti otcovské	Kč	3.—
Mateřské trampoty	Kč	3.—
Eskamotér a jeho famulus	Kč	2.—
Tobiáš Vrfátko před soudem	Kč	3.—
Ukradená husa (se zpěvem)	Kč	3.60
Nezmar šedý	Kč	3.—

Solové výstupy pro dámy:

Hanka poprvé v Praze	Kč	3.—
----------------------------	----	-----

Scény pro více dam:

Klepny při kafičku — pro 4 dámy	Kč	3.—
Klepařské tercetto — pro 3 dámy	Kč	3.—

Kuplety pro pána:

Dědeček z Vyšehradu	Kč	1.—
Emanuel Příbyl	Kč	1.—
Jela kráva po struhadle	Kč	1.80

Modrý pondělek	Kč	1.—
O nešťastném footballistovi	Kč	1.—
Prvně v biografu	Kč	1.—
Páté přes deváté	Kč	1.—

Zpívaná duetta pro 2 pány:

Zedníci	Kč	1.—
Sváteční střelci	Kč	1.—
Švicka	Kč	1.—
Žabí koncert	Kč	1.—
Doktoři	Kč	1.—
Do smrti už jiní nebudem	Kč	1.—
Veselí turisté	Kč	1.—
Dva od agráru, co mají páru	Kč	1.—
Vandráci	Kč	1.—
Veselí mládenci	Kč	1.—
Veselí krajánkové	Kč	1.—
Pepíci	Kč	1.—
Syčáci	Kč	1.—
Sklínkaři	Kč	1.—

Zpívaná duetta pro 2 dámy:

Veselé Hollandanky	Kč	1.—
Veselé lovkyně	Kč	1.—
Drotarky	Kč	1.—
Živé loutky	Kč	1.—

Zpívaná duetta pro pána a dámu:

Zahradník a květinářka	Kč	1.—
Stará Kondelice a její zeť Vejvara	Kč	1.—
Praha v květu	Kč	1.—
Zlatá svatba (Dědeček a babička)	Kč	1.—
Když si dědeček babičku bral	Kč	1.—
Slepý hudebník	Kč	3.—
Na jarmarce	Kč	3.—
V neděli jdeme tancovat	Kč	3.—
Oldřich a Božena	Kč	1.—

Upozornění: Při objednávce raďte mít na paměti, že **kuplet se zpívá, a solový výstup se mluví.** Při **duetech** raďte udat, má-li býti **mluvený** či **zpívaný**. Všechny veselosti pro pány i dámy má v ohromném výběru

na skladě **ADOLF KRAINER**, obchod hudebninami, Král. Vinohrady, pobočný závod: Praha II., Ječná ul. 2, u kostela sv. Ignáce.

Společenské hry.

Hledání schovaného předmětu. Jeden hráč jde za dveře. Ostatní určí si nějaký předmět v místnosti nebo na někom z přítomných, který má pak hledač nalézt. Pak se hráč zavolá do místnosti. Ostatní hráči mu ve hře pomáhají tím, že když se k předmětu blíží, volají: »Teplo, horko, hoří.« Když se od něho vzdaluje, volají: »Chladno, zima, mráz.« Nalezne-li hledaný předmět, vystřídá jej jiný.

Zeměpisná jména. Hráči sedí nebo stojí v kruhu. Jeden oznámí jméno města neb obce. Jeho soused musí jmenovati jiné jméno, jež však začíná konečným písmenem předcházejícího jména. Na př. někdo řekne: Kolín — druhý musí říci město začínající s N, na př. Nové Město — třetí město začínající s O, tedy Olomouc atd. Kdo si nevzpomene, než se napočítá 10, vypadá ze hry. Dva poslední jsou vítězi.

Shášení svíček. Na stole se rozsvítí jedna nebo více svíček. Jednomu z hráčů zavážou se dobře oči. Tento stoje před stolem, musí udělati tři kroky zpět, třikrát se otočiti, pak tři kroky ku předu, načež se pokouší svíčky fouknutím shasnouti. Má právo učiniti pouze 3 pokusy. Získal tolik bodů, kolik shasl svíček. Zájem se zvýší, když hra je závodivou, rozdělí se totiž na dvě strany.

4. Násobilka — jeden vedle druhého v kole počítá: jeden, dva tři atd., místo sedmičky však a čísla dělitelného sedmi se řekne »bum«. Kdo se zmýlí, dá zástavu.

8. Hra na zahradníka. — Pořadatel je zahradníkem. Ostatní si zvolí po jednom jménu nějaké květiny. Pořadatel začne: »Šel zahradník do zahrady, zasadil tam fialku«. Ten ze zúčastněných, jenž si tuto květinu vybral, dí: »To nebyla fialka, byl to karafiát.« Hrající, jenž má jméno karafiát, rychle praví: »To nebyl karafiát, byla to růže,« a tak hra pokračuje, až někdo zapomene nebo se zmýlí, nebo jmenuje květinu, kterou si nikdo nevyvolil, a dá za pokutu zástavu. Hru pak zase začne zahradník

větou: »Šel zahradník do zahrady, zasadil tam ...« K vůli zajímavosti je nutný rychlý spád hry.

6. Pošta. — Hrající zvolí si pojednom jménu jakéhokoliv města. Pořadatel vyvolá jedno, třeba »Praha«. Nato člen či členka A., vyvolivší si toto město, zvolá: »Trará!« Pořadatel ptá se dále: »Co je?« — Člen A.: »Pošta«. — Pořadatel: »Odkud?« — Čl. A.: »Z Prahy«. — Poř.: »Kam?« — Čl. A.: »Do Berouna«.

Teď se musí ozvati ten B., jenž si zvolil jméno »Beroun«, slovem »trará«, a odpovídá na otázky hrajícího A., jenž mu je klade, jako prve pořadatel: A.: »Co je?« — B.: »Pošta«. — A.: »Odkud?« — B.: »Z Berouna«. — A.: »Kam?« — B.: »Do Drážďan.«

Pak se ozvou Drážďany slovem »trará« a tak se pokračuje.

Otázky a odpovědi musí jíti rychle za sebou, ráz na ráz. Kdo zapomene nebo se déle rozmýšlí, anebo zmýlí, dá zástavu.

7. Pták lítá. Zvolený hráč, který má dobrou vyřídilku, volá: »Pták lítá«, načež všichni zdvihnou ruku na znamení, že pták lítá; potom »motýl lítá« a ostatní opět zdvihnou ruku; když však zavolá: »stůl lítá«, nechají ruce dole, a kdo se zmýlí a ruku zdvihne, dá zástavu. Podobně dá zástavu i ten, kdo zapomněl zdvihnouti ruku při slovech »pták lítá«, »motýl lítá« a pod.

Jmenuje-li zvolený hráč hodně rychle za sebou jména ptáků nebo všeho co lítá střídavě s věcmi neživotnými, sejde se velmi brzy hojně zástav.

Vykupování zástav. Nejlépe je, vezme-li pořadatel jednu ze zástav do zavřené pěsti a ptá se společnosti, co má udělati majitel zástavy. Jaká úloha se určí, musí se vykonat byť byla i nepříjemnou, předpokládajíc, že je vhodnou.

Uložené úkoly vykoupení zástavy mohou býti různé, vážné i žertovné. Třeba přečísti nebo deklamovati báseň, vypravovati pohádku, zazpívati píseň, říci větu, v níž by nebylo určené hlásky (na př. a), vysloviti nějaké přísloví a pak po zpátku, říci každému ze spoluhrajících pravdu, nepravdu, něco příjemného či nepříjemného, nějaký nesmysl, jmenovati každému to, co by z něho udělal, kdyby byl ze dřeva, ze železa, z kamene, z těsta,

uděláti stínový obraz na zdi, říci nějakou větu v cizím jazyku, pověděti, jak má následující vykoupiti zástavu. Nebo ukloniti se každému z hrajících, podívati se každému do očí, poskakovati o jedné noze přes místnost, posaditi se na zem a vstáti bez pomoci rukou (pro hochy), zhasiti svíci se zavázanýma očima, tvářiti se střídavě vesele a smutně, napodobiti některé hudební nástroje, dělati němě všechno, co se dělá při uvítání hosta nebo při návštěvě, představití postavou a posunky některou historickou osobu.

Žertovné je, rozesmáti někoho, ježž určí společnost, hleděti pravým a levým okem nebo »dělati sochu«: Pokutovaný stojí nehybně jako socha. Z ostatních smí každý sochu přizdobiti, na př. položí levou ruku pokutovaného na prsa, jiný mu pokyne, aby klekl atd. Když všichni »sochu« pozměnili, je volná a dostane zpět zástavu.

Oblíbené jsou pokuty »zpověď« a »odkaz«.

Z p o v ě ě: Pokutovaný jde za dveře nebo se obrátí obličejem od společnosti a pořadatel se ho ptá: »Kolikrát jste dělal tohle?« a při tom naznačí něco posunkem na př. sepne ruce, nebo naznačí mytí, vzdychání atd. Tázaný odpoví třeba: »Desetkrát«. Podobně zodpoví ještě dvě otázky a na konec vše se zpovídanému oznámí.

O d k a z: Pořadatel ptá se pokutovaného, jenž je od společnosti odvrácen obličejem: »Komu odkážete toto?« a naznačí posunkem třeba ťuknutí do nosu, zatahání za vlasy a jiné, načež tázaný jmenuje někoho ze společnosti. Podobně odpoví i na druhé dvě otázky, načež pořadatel oznámí, co komu odkázal a pokutovaný pak »obdaří« vykonáním odkazu šťastné »dědice«.

Při dvou posledně jmenovaných pokutách záleží na vhodnosti a příležitosti otázek k osobě pokutovaného.

Obrazy sv. Václava od Pavlíka	1 kus Kč 8.—
Pohlednice sv. Václava	1 » » —.40
Obrázky sv. Václava s chorálem na druhé straně	1 » » —.10

Zašle sekretariát SKM.

Styk s úřady.

Zákon shromažďovací — styk s úřady.

Naše spolkové a shromažďovací právo spočívá na zákonech z r. 1867, od kteréžto doby nedoznalo změn až do převratu. Ústavní listina našeho státu dala právu spolkovému a shromažďovacímu nový základ. Stanovila zásadně, že právo klidně a beze zbraně se shromažďovati a tvořiti spolky jest zabezpečeno a že výkon práva spolkového a shromažďovacího upravují zákony, což má ten význam, že nadále v tomto právu platí jen to, co bylo a bude upraveno zákony a to co upravují a upraví vládní nařízení a výnosy, platí a bude platiti jen potud, pokud takový výnos či nařízení není v rozporu se zákonem.

Naše Sdružení jako spolek centrální i všechny naše Skupiny jako spolky pobočné jsou spolky dle zákona s přesnými stanovami úřadem schválenými a jako takové jsou právníckými osobami t. j., mají schopnost nabývatí majetku, právně se zavazovati, případně i příspěvky exekučně vymáhati. Skupiny jsou povinny řídit se úředně schválenými stanovami a nesmí vyvíjeti činnost směřující proti trestnímu zákonu a ve-

řejnému řádu, což by bylo zákonným důvodem k rozpuštění.

Hlášení schůzí, valných hromad, povolení sjezdů, táborů atd.

Znalostí zákona shromažďovacího jest třeba zvláště při svolávání a řízení schůzí. A tu třeba činiti rozdíl mezi schůzí členskou, výborovou, veřejnou spolkovou a veřejnou. **Schůze členské a výborové** omezené jen na členy a pozvané hosty se podle praxe ve spolkovém životě ustálené úřadům **neoznamují**.

Veřejná spolková schůze t. j. taková, na níž mají právo zúčastniti se jednání jen členové a (lístky) pozvaní hosté a řídí ji jen funkcionáři spolku, **musí se oznámiti úřadu** 24 hodin předem, s udáním místa, doby a účelu schůze. Osoby nezvané mohou býti pouze němými posluchači. Má-li taková schůze býti pokládána za spolkovou, musí jen jménem spolku býti svolána. Oznámení se nekolkuje.

V z o r e c :

Okresnímu úřadu

v (příslušný okresní úřad).

Skupina Sdružení katol. mládeže v oznamuje, že bude dne o hod. v sále u v konati veřejnou spolkovou schůzi dle § 15 zák. spolč.

V dne

Razítko:

Podpis:
jednatel.

Podpis.
předseda.

Veřejnou schůzi n e s p o l k o v o u může svolati kdokoliv a tři dny předem musí ji oznámiti úřadu.

K p l a k á t o v á n í veřejné schůze musí býti vyžádáno zvláštní povolení, o nějž možno současně zažádati v oznámení schůze. Kolkuje se 5 Kč, plakát jako příloha 1 Kč, a před vydáním vyřízení zaplatí se dávka za úřední výkon 5 Kč.

Za povolení tábora lidu nutno zažádat 8 dní předem s udáním účelu, místa a doby. Má-li být konán po skončení tábora průvod, nutno uvést v žádosti, kudy se bude ubírat. Kolkuje se Kč 5.— za arch.

V z o r e c :

Okresnímu úřadu

v.....

Okresní sdružení katol. mládeže v
žádá za povolení ke konání sjezdu katol. mládeže a lidu
pod širým nebem na náměstí v dne
o .. hod. Promluví pan na téma
Současně bude konán téhož dne o .. hod. průvod s hudbou a praporem od kostela obcí na zahradu pana.....

V dne

Razítko (žádajícího spolku):

Podpis:
jednatel.

Podpis:
předseda.

Má-li býti tábor lidu plakátován, nutno výslovně o to zažádati, jak již uvedeno dříve.

Rovněž k o n á n í v a l n é h r o m a d y i ustavující nutno ohlásiti 48 hodin předem. Neohlášení se tresce.

V z o r e c :

Okresnímu úřadu

v.....

Skupina sdružení katol. mládeže v
oznamuje, že dne o .. hod. koná řádnou
valnou hromadu ve spolkové místnosti v
s tímto programem:

- 1.) Zahajovací proslov předsedy.
- 2.) Zpráva jednatele.
- 3.) Zpráva pokladní a revisorů účtů.
- 4.) Volby,
- 5.) Volné návrhy.

V dne

Razítko:

Podpis:
jednatel.

Podpis:
předseda.

Oznámení valné hromady se nekolkuje. Do tří dnů po valné hromadě sdělí se okres. úřadu jednoduchým přípisem jména a adresy zvolených funkcionářů; totéž oznámí se ústředí SKM.

Žádosti o povolení divadel, akademií, zábav atd.

Do stanov našich Skupin jest pojata provozování divadel, přece však, chce-li Skupina hrát *d i v a d l o*, musí před každým představením žádati za povolení. Žádost musí býti podána nejméně plně 3 dny před sehráním kusu. K žádosti nutno přiložiti jeden výtisk divadelní knížky, opatřený kolkem à Kč 1.—.

Vzorec:

Okresnímu úřadu v

Skupina Sdružení katolické mládeže v
žádá za povolení k sehrání divadelního kusu (.....
spisovatel, název kusu) v hostinci pana v
dne o hod. večer. Výtisk divadelního kusu
jest připojen.

V, dne

Podpis:
jednatel.

Razítko:

Podpis:
předseda.

Žádost se kolkuje 8 Kč. dalších 8 Kč v kolku se přikládá na povolení. Před vydáním povolení nutno zaplatiti Kč 5.— jako dávku za

úřední výkon. Za vylepení plakátů, obsahujících pouze oznámení hry, osob a pod. se nežádá, možno však je vyvěšovati jen na místa k tomu určená.

Podobně postupuje se i při pořádání koncertů, akademií, recitačních a pěveckých zábavách a podob. Texty jednotlivých čísel nutno předložití úřadu spolu se žádostí za povolení. Konají-li se uvedené podniky jen pro členy, stačí je jen úřadu ohlásiti, mají-li přístup i nečlenové a jest stanoveno vstupné, nutno podání kolkovati. Veřejná přednáška oznamuje se jako veřejná schůze podáním bez kolku. Za povolení zábav a plesů žádá se u místních (obecních, městských) úřadů. Žádost se kolkuje 8 Kč, na povolení se rovněž přiloží 8 Kč.

Žádosti píše na půlarch či arch papíru dovnitř a na vnější straně vyznačte stručně obsah žádaného. Kolky se nesmějí přepisovati.

Za pořádání veřejných výletů, spojených se zábavou nebo proslovy, nutno žádat u okres. úřadu. (Kolek 8 Kč, na povolení rovněž 8 Kč). Obyčejné spolkové výlety a vycházky není nutno ani oznamovati.

Zemská dávka, autorské poplatky.

Všechny taneční zábavy a podniky všeho druhu, k nimž jest třeba úředního povolení, podléhají dávce ze zábav. Osvobozeny jsou toliko podniky výhradně vzdělávací, nesmějí však býti spojeny s taneční zábavou, ani s hudbou,

třebas jen v meziaktí. Dávka ze zábav činí při vstupném:

- do 1 Kč — 10 hal.
- do 2 Kč — 40 hal.
- do 5 Kč — 20% vstupného,
- do 10 Kč — 30% vstupného,
- do 20 Kč — 40% vstupného.

Při pořádání divadla, koncertu, večírku, zábavy, plesu a pod., nesmí se zapomínatí na **autorský poplatek**, na nějž má původce díla (autor) mravní i právní nárok. Nedomnívejte se mylně, že se autor o hře nedozví! V každém okrese jest důvěrník zástupců autora, jemuž náleží procenta z udání. **P r á v o k p r o v o z o v á n í d i v a d e l n í h r y** nutno si opatřiti předem, a pokud na knížce není nic jiného udáno, propůjčuje je za poplatek Spolek spisovatelů a beletristů »Máj«, Praha II., Pštrossova 23, právo k provozování děl hudebních Ochranné sdružení autorské, Praha I., Revoluční tř. 3.

Hrubá tržba z jednotlivých podniků podléhá d a n i z o b r a t u. Vstupné, t. j. úplata za výkony, pevně stanovené předem a vybírané od každého návštěvníka, jest podrobena 2% daní z obratu. **D o b r o v o l n ý p ř í s p ě v e k**, **v y b í r a n ý n a ú h r a d u r e ž i e**, j i n e p o d l é h á. Do 14 dnů po zábavě jest podati příslušné b e r n í s p r á v ě oznámení, v němž nutno uvést: jméno pořádajícího spolku, druh a datum pořádaného podniku a hlavně docílenou h r u b o u t r ž b u, z níž se nesmí nic odečísti, ani dávka ze zábav. Z této tržby ve stejné lhůtě nutno odvésti 2% daň složným lístkem b e r n í .

m u ú ř a d u. Opomenutí tohoto předpisu se trestá jako přestupek zatajení daně peněžitou pokutou.

Pro besídky doporučujeme:

Cvečková V.: **Rok dětských besídek** I., II., III., IV. díl (podzim, zima, jaro, léto), 1 díl à Kč 1.—.

Eucharistické povídky: vydávají sestry Neposkvr. Poč., Přerov, Šířava 7.

Amicis: **Srdce** (deník školáka). Kč 14.—.

Němcová: **Lidové tance v dívčím tělocviku**. Kč 18.—.

Kozák: **Hry jarého věku**. Kč 3.—.

Chvála »Dorostu«. »Dorost« se mi vždycky líbil pro svou nesmlouvavou katolicitu a přímou cestu za ideály. Přesvědčiti se však o jeho úžasné důležitosti, bylo mně umožněno teprve, když jsem opustil seminář a věnoval se duchovní správě. »Dorost« je pravou rukou duchovního správce dneška. Zastává do jisté míry funkci »Farního věstníku«. Neboť to, co bolí v určité osadě nejvíce, to obyčejně je bolestí všeobecnou, které »Dorost« dobře rozumí. Naopak radostí celé rodiny SKM. bývají opět radostmi každé jednotlivé osady. Proto »D.« by měl býti všude v osadách hromadně rozšiřován. Zejména však mezi mladými. Dnešního mladého katolíka si pak vůbec nedovedu představit jinak, než jako pilného a pozorného čtenáře »D.«. Pro mne je každé nové číslo vzpruhou a duchovním požitkem!

Antonín Kindl, kaplan v Říčanech.

Odbory SKM.

Besídkový odbor.

Nutnost dětských besídek.

Naše doba věnuje zvýšenou pozornost dítěti, více než dříve je dnes dítě předmětem péče celé řady humanitních hesel a tělovýchovných korporací, vymýšlí se pro ně stále nové a nové zábavy a požitky dle vzoru dospělých — a přece proti dřívějšku je d n e š n í d í t ě nepoměrně chudší a u b o Ź e j š í. Je připraveno o celé šťastné dětství, o všecky ty prosté, vpravdě dětské radosti, jež plynou z čistého, věřícího srdce naplněného vlivem rodiny i školy láskou k Bohu a úctou k autoritě.

Dnešní děti jsou většinou vychovávány ve škole i v rodině bez Boha, v holdování hesla: »užít co nejvíce«, stávají se předčasně dospělými a výsledky? Ohromný mravní úpadek mládeže, škole sotva odrostlé, stále se množící sebevraždy mladistvých a denně vzrůstající zločinnost! Je strašno pomyslit, že tato generace bude mít jednou osud národa ve svých rukou. Jaká to bude budoucnost!

Leč před těmito fakty, byť byly sebe hrozi-
vější, nelze složit nečinně ruce v klín. Jedná se
o duše dětské, jedná se o budoucnost Církve i
vlasti a proto nutno zachránit, co se dá.

Zachránit! Tím je řečeno vše, tím je na-
značen též účel i cíl besídek. Zachránit víru
v dětských duších, zachovat čistotu srdce, dopl-
ňovat, co po této stránce nedá dětem rodina ani
škola, k tomu jsou dětské besídky. Náboženské
poučení, modlitba, život dle víry, ušlechtilá, či-
stá zábava, to jsou hlavní prostředky výchovy
v besídkách.

Je zde však ještě jiný důvod, který nutí
k zakládání besídek, totiž **dodávati členstvo
spolkům mládeže.** — Není méněvější složky or-
ganisační nad spolek mládeže. Jeho členstvo je
ve stálém pohybu, náleží ke spolku jen několik
roků, než odejde do života za povoláním nebo
přejde do dalších organisací kulturních, hospo-
dářských a politických. S tímto ustavičným odli-
vem členstva nutno počítati. Dobří funkcionáři
ve spolku mládeže nepracují jen pro přítomnou
chvilí, nýbrž myslí i na budoucnost. Co je platna
sebe lépe řízená Skupina mládeže, nemá-li na-
děje na dorost, nemá-li nových členů, kteří by
nastoupili na místa odcházejících. A odkud ten-
to dorost brát? Z dětských besídek. Zde stará
se již každá dobrá Skupina o své příští nástup-
ce, zde vychovává již od malička ve svém duchu
ty, kteří jednou převezmou práci v S. K. M. na
svá bedra a ponesou prapor ideálů mládeže čest-
ně dále. Při každé Skupině katol. mládeže,
v každé farnosti by měla být — a budoucnost

ukáže, že musí být — zřízena dětská besídka, v každé Skupině*) měl by se najít jeden nebo dva obětaví lidé, kteří by se těm maličkým věnovali, protože jinak všecka spolková práce je jenom na čas, nemá budoucnosti. Proto přikročte ve všech Skupinách k činu: Založte si dětskou besídku a starejte se tak o svůj dorost. Kolem naší katol. mládeže naše katol. děti!

Jak založíme dětskou besídku.

Začítí s besídkou není těžké, těžší je udržeti ji při životě. Nutno však dáti jí už do vínku takové podmínky, aby byla schopno života. První podmínkou je, zajistiti si s o u h l a s m í s t n í d u c h o v n í správy a jistě že duchovní správce založení besídky uvítá s radostí, snad se na faře najde koutek, kde by se děti mohly shromažďovat. Nejde-li to na faře, může to být spolková místnost organisace, nebo je-li v místě klášter, který poskytne besídce útulku. Ve větších městech jsou to mnohdy třídy ve školách, propůjčené školním výborem a na některých místech i soukromé byty, kde se děti z nedostatku jiné místnosti scházejí. V létě je nezbytné pro děti h ř í š t ě: dvůr, louka, zahrada, krátce prostranství, kde by se mohly vyběhat a vydovádět, protože jakmile vysvitne slunce, nikdo je mezi čtyřmi stěnami neudrží.

Jakmile máme místnost, je ostatní již snadné. Pan farář oznámí s kazatelny kdy, kde a proč se děti budou scházet, obejdou se katol. rodiny, které mají děti, katecheta upozorní ve škole

*) Anebo z příznivců mimo Skupinu je získati.

nebo soukromě své žáky a děti přijdou. Snad jich s počátku nebude mnoho, ale to nevadí, ba je to lepší než začínat hned s velkým počtem. Bude-li se dětem v besídce líbit, samy už přivedou své druhy, děti dovedou být dobrými apoštoly. Ovšem, při přijímání do besídky je nutný výběr. Nedoporučuje se přijímati děti mravně závadné, protože tak se zkazí i ostatní. Co do počtu: Bude-li jich přibývat, třeba je rozdělit na skupiny; více než 40 dětí se již těžko ovládne.

Ideálem by bylo rozdělit hned při zakládání chlapce a dívky na dvě oddělení a každé aby mělo svůj den, protože podíváme-li se na hry a zájmy dívek a hochů, snadno poznáme, že to dohromady dobře nejde. Ještě tak u těch malých, ale rozhodně ne od 12 let. Ovšem — to by byl ideál, v praxi není to vždy možno.

Tedy založení besídky je lehké. Těžší už je, vésti ji ne měsíc nebo dva, nýbrž trvale, i pak když nastanou obtíže a nesnáze, zachovávat v ní původního dobrého ducha, udržovat zájem i u dětí a mít stále program. Leč to už je zase jiná kapitola.

Program besídky.

a) Náboženské poučování.

Jádrem výchovy v besídce, hlavním a nejdůležitějším bodem programu je náboženské poučení, katechese. Je-li besídka tak šťastna, že má kněze, který do ní pravidelně dochází, pak je o ni po této stránce dobře postaráno. Vede-li

ji pouze laik, musí sám po pečlivé přípravě vzít na sebe tento úkol.

Vykládá se z pravidla katechismus, Písmo sv., děti učí se žít s církevním rokem, chápat celou tu krásu a poesii katol. svátků, rok co rok se vracejících, učí se rozumět liturgii, vedou se ponenáhlu častěji k sv. svátostem, a to vše způsobem volnějším než ve škole, spíše ve formě rozprávky, děti mohou odpovídat, samy dovozovat, což jim činí takovou promluvu zajímavější. Někdy místo katechese může se dětem přečíst nebo vyprávět článek z misíí, ze života svatých, nějaká nábož. povídka. Děti tyto příběhy rády poslouchají a pramenů, z kterých možno čerpat máme již dost. Obojí však, ať katechetická promluva či čtení a vyprávění nemá trvat déle než 15—20 minut. Obvykle se besídka začíná katechesí, ale není to nutné. V mnohých besídkách se dobře osvědčily katechese až ku konci besídky; jednak jsou již všechny děti přítomny, jednak nasyceny hrou spíše posedí a poslouchají.

Důležitým úkolem besídky je vésti děti k pravidelné návštěvě bohoslužeb. Nejlépe je v dohodě s katechetou určit všem jednu mši sv. společnou, dát jim do ruky píseň, aby byly zaměstnány zpěvem a nenudily se a nikdy je nechat bez dozoru. Vedoucí má nejen svými slovy v besídce, ale více svým příkladem v kostele učit, jak se modlit a chovat při mši sv. K vůli dětem přijdou do kostela i rodiče, kteří třeba jinak do kostela nechodívají.

V besídce znenáhla se působí na děti, aby

přístupovaly častěji k sv. svátostem, zprvu vždy při nějaké slavnější příležitosti, později alespoň měsíčně a sice buď společně anebo střídavě každou neděli několik. Vedoucí sám musí být i po této stránce vzorem. Není dnes jiného prostředku pro zachování víry a mravnosti u dětí než alespoň měsíční sv. přijímání. To si musí každý, kdo vede besídku ustavičně uvědomovat a k tomuto cíli stále směřovat. Jakmile se pro tuto myšlenku získá několik dětí, může se z nich vytvořit eucharistický odbor, v němž se povzbuzují a udržují v horlivosti i vykonáním nějaké zvláštní pobožnosti. Děti přijdou rády, nebude-li to dlouhé.

Některé pražské besídky zavedly v svatopostní době pro děti duchovní cvičení: po tři dny k večeru promluva s krátkým požehnáním, v neděli pak sv. přijímání a po něm společnou snídani.

Nesmí se zapomínat na pořádání jesličkových slavností v kostele, na společnou účast dětí při májových pobožnostech, na průvodech církevních o Vzkříšení a o Božím Těle. Tím vším se dětem vstřípí živé vědomí: Jsem katolík! a naučí se svou víru praktikovati. A toholi besídka dosáhla, dosti toho vykonala.

b) Výchova.

Jelikož poučování směřuje k výchově, je třeba v promluvách náboženských dětem mnoho vykládati z historie atd., někdy se jim může přečísti článek či povídka s výchovnou tendencí, v níž vyzdvihuje se na př. láska k rodičům, soucit s bližním, pravdomluvnost, sebeobětování.

V besídce se může a má cvičit i z této příčiny zpěv písní národních, v první řadě však písní kostelních. Je prý u nás chrámový zpěv v úpadku. Nuže, zde je možnost jej povznést, oživit. Děti v besídce píseň nacvičí, v kostele rozdají se texty i ostatním lidem a brzy budou zpívat všichni, mladí i staří.

Se zřetelem na výchovu k pracovitosti a pořádku je dobře, když besídka získá někoho, kdo by učil děti různým ručním pracem. S hochy možno vyřezávat a vypalovat roztomilé drobnosti, dívky mohou robít rozličné věci (z pohlednic nebo z vlny), mohou vyšívát nebo paličkovat a použije-li se těchto předmětů pak opravdu účelně, třeba pro tombolu nebo pro vánoční bazar, těší taková práce děti dvojnásob.

Která besídka může mít ve své místnosti skříňku, nechť si založí — třeba z počátku malou — knihovničku, z níž se půjčují dětem dobré, nezávadné knihy. V dětech budí se tak láska k četbě a nabádají se k pořizování vlastní knihovny. Vedoucí může též kolportovati katol. časopisy, jako Dětský svět, Anděl strážný, Hlas malého Petříka a ptáti se občas děti na obsah knihy nebo časopisu, vysvětlit, čemu nerozuměli, povědět něco o tom kterém spisovateli. Spolek katol. učitelstva vydal podrobný seznam dobrých knih, hodících se i pro naše knihovničky. (»Výběr knih pro školní mládež« zasílá B. Boček, učitel v Rajhradě. Kč 7.—).

K šetrnosti a spořivosti vedou se děti střádalským kroužkem. Záložna V e l e h r a d má pro tyto malé střádaly kovové pokladničky a

podá též informace, jak takový strádalský kroužek vésti.

Toto jsou jen náměty, kratičká upozornění, jež možno směstnat do rámce této příručky. Další poučení budou pracovníci hledat v odborné literatuře. (Nejlepší je Rok dětských besídek, sestavený dle cír. roku. Cena I. dílu na 1 čtvrtletí Kč 15.—. Vyšlo nákl. Orla čsl. v Brně).

c) Zábava.

Účelem besídky je výchova, založená na náboženství; ale to vážné v besídce je třeba okořeniti zábavou, hrou a zpříjemniti dětem pobyt v besídce co nejvíce. I při hře a zábavě dá se jim říci mnoho dobrého, při volné zábavě nejlépe se pozná povaha, objeví se různé náklonnosti, a chyby a může se tak působiti na dítě.

V zimě a za nepříznivého počasí, kdy jsou děti odkázány na pobyt v místnosti, často nepřilíživé, je nutno rozdělit je na menší skupiny dle stáří, a zaměstnati je hrou, pro ně přiměřenou. Vedoucí, zvláště je-li sám na větší počet dětí, hru jen řídí, dbá, aby nevznikly spory a když jedna hra přestává bavit, dává podnět k jiné. Je celá řada her, k nimž není třeba žádných pomůcek, na př. na prstýnky, na vandrovníky, na poštu, pověz dále atd. Hry tak zvané společenské, jako lotto, dáma, halma, dostihy, člověče, nezlob se! atd. vyžadují již nákladu a besídka si je obyčejně pořizuje až později.

V létě na hřišti stačí míč, pešek, provaz pro větší, houpačka a hromada písku pro malíčky.

O různých hrách míčových i společenských vyšla celá řada příruček; jsou uvedeny v sezna-

mu, který pro pracovníky vydal besídkový odbor. (Na požádání zdarma zašle).

Každá besídka hledí si co nejdříve opatřiti loutkové divadlo, které — předpokládáme, že je dobře řízené —, je zdrojem zábavy i poučení a vzdaluje od jiných zábav nebezpečných, hlavně v městech. Takové loutkové divadlo opatří si snadno i venkovská besídka; hráti mohou i větší hoši sami, ovšem za pomoci a rady vedoucích.

Když už máte nějaké peníze, můžete pořídití miroskop. Je to přístroj k promítání světelných obrázků, liší se však od skioptikonu tím, že není třeba diapositivů, nýbrž mohou se promítati obrázky jakékoliv: pohlednice, výstřižky z časopisů, barevné i černé a sestaví se také celé přednášky náboženské, životy svatých, historické, ale i serie veselé, žertovné.

Vítanou změnou pro děti je, když se s nimi občas něco nacvičí pro veřejné vystoupení, buď divadlo, lehčí kusy ze života, nebo pohádky, které ovšem vyžadují větší výpravy a kostýmů, anebo jen akademie. Nacvičí se sborové zpěvy, básně, nějaké národní tanečky a doplní se výstupem. Taková veřejná produkce zpestří celoroční program a příležitost k tomu se najde o vánocích, o pomlázce i mezi rokem. Děti hrají velice rády, rodiče těší, vidí-li své děti na prknech, besídka vydělá nějaký groš a upozorní na sebe veřejnost.

V létě je dobře dělat s dětmi vycházky, někdy i celodenní výlet na památná místa v okolí, seznamovat je s krásami a historií vlasti a budit v nich zájem i touhu po poznání širšího okruhu.

Tím způsobem dá se čelit snahám nedobrych organisací, jež za účelem pobytu v přírodě odvádějí děti od služeb Božích a církevních slavností. Besídka nechť uspořádá též každoročně pouť na nejbližší poutní místo. Na všechny ty zájezdy mohou si děti ušetřit během roku ve střá-dalském kroužku.

Střídá-li se takto vážný program se zábavou, najdou-li děti v besídce vždy něco, co je zajímá a poutá, chodí do ní rády, těší se na pobyt v ní a zůstanou jí věrny.

d) Mimořádné podniky.

(Vánoční nadílky, prázdninové osady a j.).

Besídka má působit též charitativně a starat se o své malé svěřence i po stránce hmotné. Příležitost k tomu se naskytá o vánocích, kdy vystrojí se pro děti nadílka. Chudším dá se prádlo, šaty, zámožnějším knížka. Peníze na nadílku získají se divadlem nebo jiným podnikem, mohou však některé dívky ze Skupiny nebo starší dámy vzít si tuto věc na starost samy a během celého roku šítí a přešívají z darovaných látek, připravovati takto nadílku, aby se pak mnoho nemuselo kupovati.

Je to kus prakticky žitého křesťanství, projev lásky k bližnímu, když zámožnější dovedou taktně a s láskou dáti chudším.

Podobným charitativním činem je umožnění dětem v létě pobyt na venkově na zdravém vzduchu. To se týká hlavně besídek ve větších městech, v nichž slabé, chudokrevné děti jsou po celý rok odkázány jen na dlažbu chodníků a

úzkých ulic. Tyto bledé květinčky velkoměsta umístí o prázdninách na venkově, usiluje každoročně Svaz katol. charity pomocí našich klášterů a pensionátů. I SKM počalo velkolepou akcí, aby připravilo krásné prázdniny městským dětem ve svých prázdninových koloniích na Přibyslavsku a Jílovišti u Třeboně. Kéž venkovská mládež, podavši v účinné a bratrské lásce ruku mládeži městské, pomůže jí tak zachrániti zdraví nejen těla i duše těch maličkých, svých příštích nástupců!

Je jisto, že těmito dobročinnými akcemi připoutají se k besídce nejen děti, ale získají se i rodiče. Ti rodiče! Mnohdy by potřebovali více výchovy než děti a v některých místech se o to besídka pokusila. Svolali občas rodiče svých svěřenců na schůzi, na níž byla krátká, praktická přednáška dobrého řečníka o křesťanské výchově, pak zprávy z besídky o tom, co se udělalo a o nejbližších podnicích; ve volné debatě poznalo se pak spíše smýšlení a názory jednotlivců, mohlo se s nimi pohovořiti o dětech a během doby sblíží se tak rodiče i pracovníci v besídkách.

Konečně je tu ještě otázka **agítace**, získávání nových dětí do besídek. Na venkově, kde se lidé navzájem znají, je to snadné; stačí osobní pozvání, přátelské slovo nebo veřejná slavnost. Ve velkých městech nutno přivábit děti jinak. Dobře se osvědčuje uspořádání pohádkového odpoledne se světelnými obrazy, na něž volné vstupenky rozdají katecheti ve škole. Děti přijdou a v přestávce vyličí se jim život v be-

sídce, pozvou se, aby přišly za týden zase, event. se jim rozdají přihlášky.

Ovšem tato agitace může se rozvinout jen v takových rozměrech, aby počet dětí, nově se přihlásivších, nepřesahoval síly vedoucího. Nutno mít na zřeteli, že nestačí, aby besídka pracovala jen negativně tím, že chrání dítě před špatnou společností, pochybným kamarádstvím, nýbrž že musí v dětských duších budovat, vychovávat děti v praktické křesťany a to při velkém počtu dětí nejde.

Osoba pracovníka.

Práce v besídce je velmi vážná a proto vyžaduje lidí, kteří ji také tak chápou. Je to záchrana duší pro Boha, je to práce pro uskutečňování Království Božího na zemi; k tomu je třeba mnoho idealismu a nadšení. Ten, kdo vede besídku, musí být krajně obětavý, dávat takřka sebe celého, svůj čas, své pohodlí, své schopnosti. Má být vzdělaný, aby dovedl děti poučit a jim poradit, má mít postřeh pro potřeby doby i místa, aby dovedl si dle toho upravit program a podávat náměty. Pracovník má zapálit ta dětská srdéčka pro vše dobré, krásné a svaté, má být přístupný, laskavý, mít porozumění pro drobné starosti a bolesti dětské, má býti veselý, při tom však zachovati si svou autoritu.

Pracovník v této práci nesmí hledat sebe, svou slávu a uznání, protože právě v besídce výsledky nejsou hned patrný. Někdy teprve po letech ukáže se žeň toho, co bylo v besídce zaseto. Je to práce pro Boha, ne pro zisk nebo

lidskou čest; proto je třeba, aby pracovník sám byl pln Boha, stále a stále o pomoc shůry prosil a za své svěřence se modlil, aby sám konal to, k čemu děti v besídce nabádá. — Jest to však práce krásná, svatá, která poskytne mnoho radosti a štěstí tomu, kdo ji takto chápe a takto koná.

Bylo by si jen přát, aby se u nás našlo hodně nadšených duší, jež by byly ochotny zde přiložit ruku k dílu; právě na tomto úseku naší organizační činnosti je pracovníků nejméně, ačkoli zde je potřebí největší pomoci proti hrozícímu nebezpečí.

Nuže — zde je pole působnosti pro členy S. K. M., pro Ligisty a Rytíře sv. Václava, protože oni mají nebo mohou mít všechny vlastnosti dobrého pracovníka, mají zápal a nadšení mládí a nad to — v besídce pracují bezpečně byť i nepřímo pro Skupinu.

Tímto je alespoň v hrubých rysech naznačen postup celé práce v besídce.

Dovede-li besídka děti k tomu, že nikdy bez důležité příčiny nevynechají služeb Božích, naučí-li je chodit alespoň měsíčně ke Stolu Páně, dokáže-li, že i po 14 letech zůstanou věrny katol. programu a přejdou do jiných katol. spolků, dosáhla svého účelu a pracovník může vděčně poděkovat Bohu.

Besídka s úřady.

Ani založení ani rozpuštění besídky ani změna vedoucích se nikde u úřadů nehlásí. Besídka je úplně volné sdružení. Je-li v místě katol. spolek, který má ve stanovách zřizování

podobných odborů (na př. S. K. M., Orel, Sdružení křesť. rodičů, Svaz katol. žen a dívek atd.) může se k němu besídka připojit. Není-li tam žádného spolku, zodpovídá za ni pouze duchovní správce, besídka je totiž součástí pastorače.

Avšak každé veřejné vystoupení za vstupné nutno hlásiti polit. úřadu, asi 14 dní před produkcí. Nedojde-li do dne představení povolení nebo výslovný zákaz, může se hrát bez vyřízení, které přijde dodatečně. Účinkují-li děti, je třeba si opatřit souhlas školních úřadů dle výnosu zemské školní rady z 1./10. 1925 č. 55.552 o účinkování školních dítek při divadel. představeních, jenž zní:

»Rodiče příslušných dítek nebo jejich zástupci přednesou žádost ústně nebo písemně u správy školy. Písemnou žádost může předložit také spolek, jenž představení pořádá, musí ji však doložit písemným souhlasem rodičů účinkujících dítek. Žádost musí býti kolkována. Byla-li žádost přednesena ústně, sepíše správce školy protokol, který podléhá jako žádost předepsanému kolkovnému. Rovněž přílohy nutno kolkovati. V žádosti nebo v protokolu buď uvedeno: a) kdy bude divadelní představení konáno, den, hodinu počátku i konce a v které místnosti; b) jak bude postaráno o dozor na dítky při zkouškách a při vlastním představení; c) jak bude postaráno o bezpečnost činitelů k tomu povolanými; d) k jakému účelu bude věnován čistý výnos. Pořadatel dodá správě školy text hry nebo jednotlivých čísel programu. Správa školy předloží do tří dnů žádost okresnímu (městské-

mu) školnímu výboru, přiloží k ní text hry nebo jednotlivých čísel programu a připojí vlastní vyjádření: a) není-li příslušná hra (program) závadná nebo není-li té povahy, že by odporovala výchovnému úkolu školy; b) nebude-li obav o chování, pilnost, prospěch a návštěva žáků a žákyň, kteří mají účinkovati; c) poskytuje-li osoba dozorem pověřená dostatečné záruky, že děti v ohledu mravním (výchovném), neutrpí újmy; d) nebude-li zkracováno nutnými přípravami školní vyučování. Okresním (městským) školním výborem buď dáno žádané povolení jen k takovým hrám, produkcím, které budou pořádány v hodinách denních, v létě nejpozději do hodiny 21., v zimě do hodiny 20. a jejichž čistý výnos je určen k účelům dobročinným nebo veřejně prospěšným. Se zkouškami (přípravou) se nesmí začít, dokud nedojde od okresního (městského) školního výboru povolení. Okresní (městský) školní výbor je povinen vyřídit příslušnou žádost do 8 dnů. Těmito předpisy zůstává nedotčena povinnost pořadatelů vyžádat si povolení příslušného politického úřadu«.

Co děláme v besídce?

I. Náš »program«.

(Střídavě — ne všechno najednou!)

1. Modlitba.
2. N á b o ž e n s k á promluva — s vyptáváním i modlitbami přiléhajícími k předmětu promluvy — asi 20 minut.
3. Práce.
4. V ý c h o v n ý rozhovor — nejlépe v rouše povídky, pohádky, události ze skutečného života.
5. Hry.

6. Něco poučného z dějin, vlastivědy, techniky, hospodářství, ze světa atd. atd.
7. Zpěv — církevní a národní písně.
8. Skioptikon — mikroskop — loutkové divadlo.
9. Básně — výstupy.
10. Modlitba.

Vidíte že není nouze o »program«! 3—4 z uvedených věcí stačí na jednu besídku. Po druhé i po třetí máš něco zcela nového. Někdy též můžeš — jsi-li už dovedný správce besídky — dětem dovolit, aby si samy sestavily »program«. Ba můžeš se jednou pokusit o bezprogramovou besídku. — Tož co tam budeme dělat — nic? Ano, nic — tak totiž jako v rodinném kruhu někdy neděláme »nic«, a přece se výtečně bavíme, povídáme si, žertujeme a máme se rádi. Takových nenucených besídek dnes potřebují přemnohé ubohé děti, které doma nemají ani trošky hřejivé lásky.

Milí besídkáři, všimněte si skutečného života a pěstujte rozjímavou modlitbu i o takovýchto záležitostech — a pak si sami vymyslíte ještě 10 jiných dobrých způsobů, jak vésti besídku.

II. Poznámky k jednotlivým bodům programu.

1. Každou besídku začínáme modlitbou, ale můžeš na ni děti připravit několika slovy, aby ji vykonaly vroucně. Tato modlitba může také býti částečně »improvisována« čili přizpůsobena okolnostem místním, časovým, na př.: »Pane Ježíši, buď s námi i v této besídce. Tvůj apoštol Pavel žádá, abychom všechno, cokoli konáme k slávě Boží konali, proto, milý Spasiteli, dej, aby i v naší besídce nebylo ani slova slyšení, které by se Ti nelíbilo ...« atd.

2. Takových modliteb vsouvejte co nejvíc i do náboženské promluvy, vždy se zřetelem na to, co jste právě dětem vykládali, na př., když jste vyložili, proč nazýváme Boha Otcem, hned můžete dětem předříkávat: »Bože všemohoucí, věřím, vroucně a radostně věřím, žeš skutečně mým otcem, poněvadž jsi mne stvořil podle Svého obrazu; a proto v Tebe důvěřuji víc ještě než bych mohl důvěřovati svému nejlepšímu otci zde na zemi, a proto Tě miluji nade všechno, a jen o to

Tě prosím, chraň mě, abych Tě nikdy nezarmoutil a abys mě nemusil zavrhnouti. . .« atd. atd.

Kdo sám se vzdělává v náboženské nauce a pěstuje vnitřní život, snadně pak se sám modlití dovede i děti přiučovati.

Náboženská promluva může se opírat o biblickou dějepravu, o katechismus, o životopis světce. Přihlížejte k tomu, co děti probírají v náboženství ve škole. Dbejte s o u s t a v n é h o postupu, ačkoliv jinak to nemusí býti tak přísné jako ve škole. Mnoho rozhovorů o náboženském životě!

3. Práce: šití, krabice, vystřihování, Betlém, kreslení, modelování, práce z perel atd.

4. Pro výchovné rozhovory lze použiti také Foersterových knih, třeba je však doplniti po náboženské stránce. Ostatně máme v národní literatuře nevyčerpatelné zdroje výchovného učiva. Máte v knihovně »Pravidla slušnosti«?

5. Hry musí děti opravdu pobavit proto je třeba měnit. Musíš sám jejich hru se zájmem sledovati, po případě zájem dětí povzbuditi (slovem, premií). Stačí však na jednu besídku 2—3 hry. Na př. v místnosti, kde se děti nemohou mnoho pohybovati:

My jsme chudí vandrovníci. — Na prstýnky.

Mlékařka. — Co lítá?

Na mňoukavou kočičku. — Hledání věcí.

Hádanky. — Na zahradníka.

Pošta. — Obhájci.

V místnostech volnějších:

Kočka a myš. — Shnilá vajíčka.

Na třetího. — Barvy.

Vodník. — Kokeš.

Kuba řekl. — Hradní.

Červení, bílí. — Adame, kde jsi?

Jindy: Loutkové divadlo — lotto — domino — člověče, nezlob se . . . atd. atd.

Šťastná besídka, která má velké hřiště.

6. Vštěpujte dětem touhu po vzdělání, ovšem po důkladném vzdělání, jež se neobejde bez námahy! Zde stojíme před nesmírně důležitou úlohou: jde o převýchovu našeho lidu, o očistu naší národní povahy.

Žertem, výsměškem, tlachem a požitkem nevyřešíme záhad životních. Zábavy, zotavení, potřebujeme, ale ne jako jediného úkolu života!

Zvláště s dětskou slabostí a těkavostí musíme počítati, ale nesmíme je ještě pěstiti, nýbrž máme je ponáhlu překonávati, až se z dítky stane skutečně svobodný, t. j. nížádné náladě ani jakémukoliv svodu nepodléhající, jediné pravidlo věčně nepřemožitelnou se spravující hoch či dívka.

7.—10. K ostatním bodům netřeba ničeho dodávati.

III. Několik výpisků z denní kroniky předměstské besídky.

21. srpna (3 neděle po prvních začátcích besídky) přišlo 27 dítek, z nich 12 československého vyznání, 2 bez vyznání. Nejprv přišly dívky. S nimi cvičení s věnečky. Potom hra na »Ptáčníka«, ve které pokračováno i když přišli hoši. Nábožensko-životopisná promluva. Rozdáno něco cukroví a oříšků. Hra na »Mlékařku«. Četba o Kájovi Maříkovi. Houpačka. Chování dětí bylo slušné.

24. srpna: 15 dívek a 16 chlapců. Z nich 10 českosl., 3 bez vyznání. — Poučení o pozdravu. Houpačka. Věnečky. Na trávě: »Kočka a myš«, »Černý Petr«, »Valná hromada«. Míč. Přeskakování a podbíhání provazu. Přišel fotograf. Nábožensko-životopisná promluva. »Ospalý hlídač«. Čtyři chlapci — divoši — utíkali z her. Ostatní děti hodny.

28. srpna: O půl 2. hod. přišlo 22 děvčat, k 3 hod. 20 chlapců. — Modlitba, zápis, výběr čilejších na výstup v »Akademii«. Taneček se zpěvem »Šla Nanyňka do zelí«. Hra »Točí se potůček«. Houpačka. Přišli chlapci. Pro všechny nábožensko-životopisná promluva. Po kousku bombonu. Dívky odešly. Chlapci se koupali a závodili o čepici. Hry: »Červení a bílí«, »Kovář«. »Kovář« selhal pro nedostatek přípravy.

31. srpna: 21 dítek, potom 13 chlapců. (10 českoslov. vyznání). Modlitba. Hra »Ančička«. Pravidla slušnosti. Taneček nový »Měla jsem milého sokolíka«; opakování »Šla Nanyňka do zelí«. Hra na »Čarodějnici« a »Kuba řekl«. Ve 3 hod. přišli hoši. Pro všechny nábožen-

ská promluva. Rozdány obrázky. Hry »Hlídač«, »Polévka se vaří«, Míč.

Toníka H. jsme poslali domů, vyrušoval dětskou pistolí. Dívky se pěkně chovaly, chlapci neklidní.

4. z á ř í : 17 děvčat, 11 chlapců. Z nich 9 českosl. Házení kroužků. Pravidla slušnosti. Taneček nový: Holka modrooká. Opakování dřívějších. Hry na »Lusky« a »Chodí pešek okolo«. Nábož. promluva o lásce sv. Terezičky k rodičům. Po výzvě, aby katol. děti šly do kaple, z nekatolických jen kdo sám chce, šly všechny. V kapli modlitba k sv. Terezičce, za rodiče, poučení o Svátostném Spasiteli. Dívky šly domů. Hoši hráli »Dobývání hradu«. Kája Mařík. Zpěv. Pravidla slušnosti.

Dívky byly slušné. Chlapci si stěžovali, že dnes musili mnoho sedět. Více skotačení!

14. z á ř í : 32 dívek, 10 chlapců. Házení kroužků. Legenda o původu sněženek, Hra na »Třetího«. Cvičení hry s panenkami. Zpěv. »Kočka a myš«. Houpačka. Rozhovor o oslavách svatováclavských.

24. z á ř í : 18 dívek, 16 chlapců. Tanečky »Boleslav«, »Sivá holubičko«. Hra na »řimbabu«. Kroužky. Povídka o »Neposlušném kuřátku«. Pravidla slušnosti.

Hoši hubovali, že prý si jich méně vážíme než děvčat. Jinak se chovali slušně.

Atd. atd.

Tak to děláme na osadě velmi zanedbané, v které asi $\frac{2}{3}$ lidí vystoupilo z Církve. Po dvouměsíční práci jsme se odvážili na dětskou »Akademii«. Dopadla poměrně pěkně. Ještě pěknější byla vánoční nadílka. Pěstujeme živé styky s rodinami našich dětí, často je navštěvujeme.

Leccos z uvedeného se bude hoditi i pro jiné besídky. Ale hlavní pravidlo je: dělejte to, co se pro Vaše děti ve Vaší osadě, ve Vaších místnostech hodí. Trochu vynalézavosti jistě máte, a to je lepší než nějaká ustrnulá šablona.

Dětský apoštolát — požehnaný apoštolát.

Zemědělský odbor SKM.

Důležitost vzdělání pro zemědělce.

Dobrý zemědělec musí znáti nejen svoji práci, ale má si osvojit i nejn nutnější znalosti ze všech oborů přírodních věd. Dnes nestačí už, aby selský synek dovedl jen dobře držeti oprati a bič, ale musí býti praktickým i vzdělaným zemědělcem. V rodině učí se praktickému hospodaření, ve škole dostává se mu základního vzdělání teoretického, ale schází mu ještě seznámení se s všeobecnými základními pravidly ve všech oborech zemědělského podnikání. Potřebuje jasného úsudku a rozšíření duševního obzoru. Toto vše získá v odborné hospodářské škole. Jest třeba, aby každý zemědělský synek alespoň zimní hospodářskou školu absolvoval. Není-li to možno, nechť alespoň navštěvuje hospodářský kurs.

Zemědělský odbor SKM. má za úkol podporovati vzdělání venkovské mládeže zemědělské, buditi lásku k svému povolání, konati odborné přednášky hospodářské, hospod. kursy, propagovati pokusnictví, exkurse do vzorných hospodářství atd.

Čeho si musí zemědělský dorost všimati?

Pokusnictví. Jest nadmíru důležité, aby si každý vyzkoušel sám, co jest proň v tom či onom oboru zemědělského podnikání nejvhodnějším, co mu totiž přinese při nejmenších nákladech poměrně největší zisk. Zde uplatní se plnou měrou pokusnictví, neboť snáze se nadchneme pro něco nového, přesvědčíme-li se sami o jeho prospěchu. Pokusy možno prováděti s umělými hnojivy, sortovní s různými odrůdami obilí, trav a j. Má-li mítí pokus svoji cenu, musí býti pečlivě a přesně proveden. Potřebné pokyny poskytne Jednota lidových pěstitelů osiva a sadby v ČSR., Praha II., Spálená ul. 15.

V ý b ě r o s í v a a s a d b y : Pro různé půdy, podnebí a hospodářské poměry je nutno voliti vhodnou odrůdu, která by náležitě využít-kovala dané podmínky. Význam šlechtěného, prvotřídního osiva spočívá v tom, že zvyšuje výnos co do množství i co do jakosti. Vybrané, zdravé osivo znamená úsporu, zaručí zdar podnikání, nezaplevelí pole, využije plně drahých živin, poskytne vyšší sklizeň a jakostní zboží. Pokus nás o tom nejlépe přesvědčí.

Jednota pěstitelů osiva a sadby poradí a dodá po přání veškeré druhy osiva, ať originálů nebo přesevů, z nejlepších pěstitelských a šlechtitelských stanic.

Cílem naším budiž: Jednotný typ ušlechtilého osiva pro každou obec!

Chov zvířectva : Chovu hospodářských zvířat a jeho zvelebení musí mladý rolník

věnovati zvýšenou pozornost. Třeba míti v každém případě před očima účel, který sledujeme — dojivost, žír, nebo tah a dle toho voliti zvířata, která svými vlastnostmi vynikají. Především musíme dbáti toho, aby plemenící kusy byly vždy vybrané, prvotřídní a aby se nikdy nepoužívalo zvířat k chovu předčasně. Krmení a krmným dávkám nutno věnovati též náležitou pozornost, neboť chceme-li míti užitek, musíme zvířeti dáti potřebné množství živin. Nemoci a choroby hospodářských zvířat učme se poznávat a je léčiti.

Družstevnictví : Velikou práci v hospodářském osamostatnění a povznesení našeho venkova vykonalo družstevnictví (raifeisenky, družstva, mlékárny, hosp. spolky atd.) v posledních 30ti letech. Bylo by hanbou, abychom také na tomto poli nepřiložili ruku k dílu.

Vždyť zakladateli družstevnictví u nás byli katol. kněz, učitel, také katolík a zemědělec, tehdy ještě katolický a posláním jeho není nic jiného, než láska k bližnímu, obětavost a vzájemná výpomoc. »Jeden za všechny, všichni za jednoho«. »Co jednomu nemožno, všem dohromady snadno«.

Naše družstevní ústředí jest »Svaz hospod. družstev čsl.« v Praze II., Spálená ul. 15, který vykonává pro přičleněná družstva a raifeisenky činnost starostenskou, revísní, a jest jejich vyrovnávací pokladnou.

Hospodářské sdružení čes. křesťan. zemědělců, Praha II., Spálená 15, organizuje zemědělce v odbočkách, které

možno založiti všude tam, kde se přihlásí 15 členů. Účelem jest výchova a vzdělání zemědělců, společný nákup produktů a zastoupení v Zemědělské radě.

Hospodářská družstevní jednotka jest obchod. oddělení Svazu hospodář. družstev a Hosp. sdružení a sprostředkuje členům nákup všech potřeb a odbyť všech výrobků.

Úkolem našeho dorostu jest propagace myšlenky družstevní. Každý katol. zemědělský jinoch, jenž se zajímá o tyto otázky, bude kromě svého »Dorostu« odebíratí též čtrnáctidenník »Lidový hospodář« (Praha II., Spálená 15, ročně Kč 24.—). Jest to časopis našeho družstevnictví a jsou v něm uveřejňovány pokyny pro pracovníky v Zemědělském odboru SKM.

Ještě několik pokynů!

N e z ů s t á v e j t e j e n d o m a ! Každý jinoch a dívka nechť si učiní zásadou: nejméně jeden rok ztráviti na praxi v jiném hospodářství. Přispěje Vám to velmi k osamostatnění a k rozhledu.

C h r a ň t e s v é r á z n a š e h o v e n k o v a ! Udržujte křesťanský pozdrav: »Pochválen buď Ježíš Kristus«, »S Bohem«, »Pomáhej Pán Bůh!«, »Pán Bůh dal, Pán Bůh vzal« atd. Zvyky: modlitba před prvním setím, žetím, svěcení kočiček atd. V rodinách nechť není zapomínáno na modlitbu. Den sváteční svěťme účastí na bohoslužbách a klidem!

Udržuje kraj národní a pracujte o jeho obnovení!

Nereptejte na práci zemědělskou! Je těžká, ale radostnější, než jiná. Posvěcujte ji dobrým úmyslem a konejte ji svědomitě! Zazpívejte si při práci a šetřte svých sil a zdraví vůbec. Učte se šetřit, ale nebuďte lakomí!

Seznam knih zemědělských.

Chov zvířat hospodářský I., II. a III. díl, napsal František Hesler. Nákladem České Grafické Unie A. S.

Botanika zemědělská I. a II. díl dle Dr. Kaviny upravil F. Švec. Vydalo minister. zeměděl. Cena 30 Kč.

Uvod do druběžnictví. Napsal J. U. Dr. Hůlka, vydalo ministerstvo zeměděl. Cena Kč 5.—.

Pěstování zemědělských rostlin I. a II. díl. Napsal Jan Střítezký, profesor v Chrudimi. Díl I. a II. po Kč 20.—.

Hospodářské strojnictví napsal ing. Josef Černý, vydalo minist. zemědělství. Cena 40 Kč.

Nauka o pěstování ovocného stromoví napsal prof. Lad. Čech, vydalo min. zemědělství. Cena 39 Kč.

Berhn ing. J. Elektrotechnická příručka pro zemědělce, vydalo Zeměděl. knihkupectví Neubert, Praha. Cena 9 Kč.

Drobné ovoce a jeho pěstování, napsal Horák K. O., vydalo Zeměděl. knihkupectví Neubert, Praha. Cena 15.40 Kč.

Černý Emil, Hnojení zelené a strojené, 248 str., vyd. Neubert zeměděl. knihkup., Praha. Cena Kč 24.—.

Nauka o vaření s rozpočty a kuchař. předpisy. Neubert, Praha. Cena Kč 25.—.

Mé hospodářské zkušenosti, Miller Jan, 288 str., vydal Neubert, Praha. Cena Kč 22.—.

Z e l i n á ř s t v í, Bílý Václav, vydal Neubert, Praha. Ce-
 na Kč 10.—.
 V č e l a ř s k á a b e c e d a, Hrdina Č. V., vydal Neubert,
 Praha. Cena Kč 9.—.
 Ú č e t n í c t v í d o m á c í p r o h o s p o d y n ě, vydal
 Neubert, Praha. Cena Kč 4.—.
 Z p a m ě t í d ě d e č k a v č e l a ř e, vydalo Českoslov.
 knihkupectví Praha. I. 9.—, II. 13.—.
 V č e l a m e d o n o s n á, Kitzberger Iv. a Jar. Rytíř.
 Kč 27.—.
 Kučera MVDr.: V ý ž i v a d o m á c í c h z v í ř a t. I. a
 II. díl Kč 34.—. Neubert Praha.
 Kříženecký J. Dr. ing.: M o r a v s k é d r ů b e ž n í c t v í.
 Cena Kč 4.50.
 Kučera MVDr.: Z v ě r o l é k a ř s k á č í t a n k a p r o
 širší kruhy zemědělské. Cena Kč 35.—.

Pořádejte výstavy!

Výstavnictví mělo, má a bude vždy mítí
 velký význam, poněvadž představuje našemu
 poznání souhrn věcí ve skutečnosti i v obra-
 zech, které jsou k našemu prospěchu či ke ško-
 dě. Kromě větších výstav doporučuje se ko-
 natí menší výstavy okresní.

V ý s t a v a k a t o l. t i s k u ukáže nám
 mnohé katol. časopisy dosud neznámé, jakož
 i publikace a možno ji spojit s výstavkou or-
 ganisační.

N a v ý s t a v ě h o s p o d á ř s k é a k u l-
 t u r n í možno vystavovati všechny druhy ho-
 spodář. plodin (osiva, luštěnin, ovoce, zemáků,
 řepy, zeleniny, -záznamy pokusů, mapy o čin-
 nosti hospodářské a družstevní atd.), hospod.
 strojů, příp. hospodář. zvířat atd. Velmi vhodně
 se dá spojit s výstavkou starožitností.

Mímo to možno uspořádati speciální výstavu ovoce, různých druhů obilovin, bramborů atd.

Dbejte vždy na pečlivé provedení.

Zemědělská rada poskytuje subvence pro výstavy ovocnářské a j., nutno však žádati do konce března.

K zdárnému provedení jest třeba zřídití rezervní fond, aby byla výstava kapitálově zajištěna.

Dívky pak nechť pořádají výstavy ručních prací a květin.

Při zahájení každé výstavy budiž promluveno o důležitosti výstavnictví.

Doporučujeme konání výstav Okresním Sdružením a čilejším Skupinám. Bližší pokyny sdělí ústředí SKM.

Návrhy kursů hospodářských a seznam vhodných témat pro přednášky.

Kurs hospodářský:

I. d e n :

Význam československého hospodářství.

Pěstování hospodářských rostlin, jejich nemoci a zušlechťování.

Přírozená hnojiva, jejich upotřebení a ocenění.

Pokusnictví a jeho význam pro zemědělce.

II. d e n :

Hospodářský význam racionelního chovu dobytka.

Povznesení chovu vepřů, drůbeže atd.

Účelné mlékaření, jeho význam a cíl.

Kapitoly ze zvěrolékařství a první pomoc při onemocnění dobytka.

III. d e n :

Co má vědět zemědělec o daních.

Pěstování ovocných stromů a druhy ovoce.

Domácí zelinářská zahrada.

Význam družstevnictví a hosp. organizací pro zemědělce.

Tento kurs pořádáme buď ve 3 dnech za sebou jdoucích a nebo po nedělích. Možno však výběrem přednášek konati i kurs jednodenní.

Hospodyňský kurs přednáškový pro dívky:

I. den — V ý c h o v a :

- a) Význam ženy pro rodinu, obec a stát.
- b) Úprava domácnosti po stránce výchovné a estetické.
- c) Rodinná výchova u dítěte zemědělského.
- d) Láska k přírodě a ochrana přírody.
- e) Hospodářská literatura a význam odborného vzdělání venkovského ženského dorostu.

II. den — D o m á c í h o s p o d a ř e n í :

- a) Nejdůležitější partie z domácího hospodaření venkovské ženy.
- b) Vybrané kapitoly z mlékařství, sýrařství, máslařství.
- c) O racionelní chovu drůbeže.
- d) Domácí zahrada zelinářská.

III. den — C h o v h o s p o d á ř. z v í ř e c t v a :

- a) Základní podmínky chovu dojníc, chovné znaky.
- b) Účelné krmení dojníc, ošetřování, dávky.
- c) Kapitoly z chovu vepřů.
- d) První pomoc při onemocnění dobytka.

Kurs taktéž třídní, nejlépe po třech nedělích za sebou jdoucích, aby co nejvíce dívek se mohlo účastniti. Vybíráním přiměřeného poplatku od účastnic kursu zajistí se finanční náklad, nebo pořádají nějaký podnik či výstavku na úhradu výloh. Provedení kursů sjednávejte s hospodářskou nebo hospodyňskou školou.

Návrh jednodenního kursu štěpařského.

1. Ovocnictví a jeho význam pro krajinu, zemědělce a stát.
2. Strom, jeho život, ošetřování a ochrana proti škůdcům.
3. Praktické ukázky sázení stromku, roubování a prořezávání.
4. Vhodné druhy ovoce pro kraj.

Kurs nejlépe k jaru pořádati v zahradě některého statku. O vedení kursu požádejte odborného zahradníka neb zkušeného rolníka, který ovocnictví rozumí. Kurs je velmi vděčný.

Thémata jiných hospodář. přednášek.

Jak zvýšiti úrodnost našich polí.
Výběr osiva a sadby.
Zelené hnojení a jeho význam.
Umělá hnojiva a jejich používání.
Jak vypadá chov koní, dobytka, vepřů a drůbeže v našem kraji a jak jej povznést.
Posuzování dojnic, výběr býků a licenční zákon.
O lukařství a nakládání píce.
Význam řádného účetnictví pro zemědělce.
Pojištění nemocenské, úrazové, krupobití, dobytka atd.
Naše družstevnictví a jeho snahy.
Zdravověda venkova.
Dějiny zemědělství.
Křesťanství a rolnická otázka atd.

Přednášky pořádejte třeba jednotlivě po obcích. Za přednášeče žádejte učitele hosp. škol nebo okres. zvěrolékaře a dbejte vždy, aby na kurse, který pořádáte byla účast opravdu četná.

Jiné kursy.

Dobré jsou i malé kursy domácí. Příklad: Jistě že v každé větší obci našla by se vzdělaná a rozšafná

paní-hospodyně, která by nejen dovedla dobře vařit, ale i zavařovat ovoce, pěstovat zeleninu atd. K ní by přicházely dívky, něčemu se naučit, snad by si to i za čest pokládala. Podobně dal by se uspořádat i domácí kurs (nebo řekněme raději vzdělávací odpůldne): zpracování másla a výroby sýrů.

Co ještě možno v zimních měsících konati? Může to býti kurs k o š i k á ř s k ý — jinoši si obstarají pruty, vyjednájí s košíkářem anebo s tím, kdo je zná dělat, zda by je neučil. Schází se potom v některém místě a zkouší umění. Není to těžké a přece mnoho na tom záleží dobře dno splést, dlouhé pruty zasadit, ucho ohnout, připevnit a koš uzavřít. Podobným způsobem možno i uspořádati malý kurs výroby k a r t á č ů. Žiní je mnohdy dostatek — tedy je zužitkujeme! Nebo dělání pometel — usmějete se, ale není pometlo jako pometlo, pěkné a lehké uvázat, proutkem otočit dovede málo kdo. I různé práce kolářské a truhlářské můžeme se společně naučit dělat, hrábě nasadit, topůrko, klanici i rozporku umět vyměřit, vyříznout, ohoblovat.

Odbor dělnicko-živnostenský.

V rámcu S. K. M. jest pojata mládež dělnická, nejen tovární (vlastní dělnická) ale i živnostenská, t. j. učňové a tovaryši. Činiti mezi nimi rozdíl, bylo by nemístné. Ten projeví se v dospělých letech tím, že dělník tovární je nadále v poměru námezdním, kdežto živnostenský dělník-tovaryš nachází cíl svého snažení v osamostatnění. Výchova obojích však v rámci S. K. M., t. j. v mladých létech je téměř stejná.

Účelem odboru D-Ž musí býti neustálé prohlubování vědomostí a zkušeností členů, aby se z nich stali odborní pracovníci prvotříd-

ní, vytrvalí, zruční a poctiví. V životě soukromém pak, jakož i později ve funkcích veřejných, aby byli lidmi pevného charakteru, čistého svědomí a rozhodnými katolíky. — Výchovu dělnícko-živnostenské mládeže nutno řídití stejnoměrně čtyřmi proudy: z b o ž n o s t í, p r a c o v í t o s t í, s p o ř í v o s t í a z á b a v o u.

1.) Z b o ž n o s t. Jest to v první řadě znalost základních článků víry, katechismu, krásy a význam katolické liturgie a pěstování křesť. charakteru.

Též znalost církevních dějin, chrámových slohů, kostelních pokladů, význam a dějiny řádů církevních a pod. nutno sem zařaditi

2.) P r a c o v í t o s t. Pojmeme tímto nerozumí se »dření« v dílně do úmoru neb pod., ale soustavná, cílevědomá práce na svém zdokonalení. Nepracovat jen proto, že za to v sobotu bude výplata, ale také z lásky k práci, jež nás živí a v tom pevném předsevzetí učiniti práci krásnou — vynikající nad obyčejný průměr. Práci svoji musíme posvěcovat pro Boha a spojovat »Modli se a pracuj!« K pracovitosti také náleží veškeré další sebevzdělání. Pokud tomu čas, zdraví a poměry finanční dovolí, neustále se zdokonalovat ve svém oboru čtením odborných knih, návštěvou kursů a — řádnášek a pod. K tomu cíli S. K. M. rádo dle svých sil členstvu bude pomáhati.

3.) S p o ř í v o s t. Mezi hlavní podmínky zdárné výchovy a řádného zabezpečení je potřebí finanční síly. Je tudíž velmi potřebné a užitečné, aby každý mladistvý dělník již od za-

čátku strádal na své pozdější potřeby; lidově řečeno, aby pamatoval »na zadní kola«. Ať je to již podnikání živnosti, či cokoliv jiného (zakládání rodinného krbu), vždy je potřebí většího obnosu peněz a není možno více doporučiti, než začínati s penězi vlastními, neb »dluh z mísy ujídá«. I v případě nemoci neb jiné nesnáze životní, uspořené groš zahání chmury z čela. (Viz zprávu strádal. odb.).

4.) Z á b a v a. Zdravé veselí je kořením života. Věnuje-li se mladý dělník svědomitě 6 dní v týdnu svému zaměstnání, vzdělání, četbě a jiným věcem, jimiž ducha svého prospěšně naplňuje, je také povinností, aby se slušně a mile pobavil.

Program tento v malých obměnách platí i pro učně. Utvoří se z nich z v l á š t n í k r o u ž k y, ve kterých se každý díl programu se zvláštním zřetelem k učňům provádí.

V každém případě musí býti našim heslem: mládeži DŽ, učňům i dělníkům dopomáhati v začátcích k slušným místům u katolických zaměstnavatelů a starati se i o jich hmotné blaho mimo dílny zřizováním útulků, spolkových a společenských místností a všeobecným úsilím o jich zdokonalení duchovní i hmotné.

»M í l u j s v é h o b l í ž n í h o j a k o s e b e s a m é h o !«

Tímto přikázáním musí býti prodchnut celý život spolkový mezi mládeží samou i v poměru k bratrským spolkům ať jest to již Všeodborové Sdružení křesť. dělnictva nebo Svaz lidových

živnostníků. Tím také je určen a vyřešen vzájemný poměr skupin.

Je jisto, že každý živnostník byl učněm a pak dělníkem, rovněž ten fakt, že každý učeň dělníkem a případně i mistrem bude. A co »nechceš, aby tobě jiní činili — nečin ani ty jim« zde platí dvojnásob.

Budou-li dílny katolických zaměstnavatelů zaplněny katolickými učni a dělníky a bude mezi všemi panovat láska a spravedlnost, nelze si vůbec představit celou dílnu jinak, než jako spořádanou, patriarchální rodinu našich zbožných předků!

Sdružení katolické mládeže bude k tomuto cíli ze všech sil pracovat a napomáhat a bude-li jeho dobrá vůle a snaha opětována a podporována, docílí se skvělých výsledků.

Povinností mladého katol. úředníka!

Katolický úředník musí býti veden snahou po dosažení takové zdatnosti, aby předčil všechny soupeře jiných směrů a tak dokázal správnost svých zásad. Katolický úředník má se stát silou vždy vůdčí a přední, silou jež by byla svému zaměstnavateli drahou a nepostradatelnou.

Jeho práce musí býti precísní, svědomitá, poctivá — odbornická. Zaměstnavateli musí dokázat, že jest i v jeho zájmu zdárný vývoj a prosperita podniku, nejen po stránce jeho vlastní existence, ale proto, že každá živnost má širší smysl pro celek. Snahou jeho musí být — propracovat se svojí silou a zdatností na místa roz-

hodná a vůdčí a tam pracovati na ozdravení dnešního systému založeného na vykořisťování. Stane se to tím, že postavíme systém obchodního podnikání na základ křesťanského solidarismu s ohledem na potřeby druhých.

Strádatelské odbory.

S p o ř i v o s t j a k o c t n o s t.

Né přílišná šetrnost, která škrtí každý haléř a nedopřeje si ani najíst, nebo chorobný mamoniismus, který zachvacuje člověka tak, že vidí ideál života jenom v získávání peněz, šetrnost usměrněná, dobrovolná, kterou si odpíráme méně důležité věci, nebo potíráme žádostivost a takto uspořené peníze si ukládáme. Takovýto druh šetrnosti, povznáší člověka, vede dokonalejšímu životu, je ctností, a přináší požehnání. Proto všichni vychovatelé mládeže snaží se již od dětského věku vštípit mládeži smysl pro šetrnost. — »Kdo šetří, má za tři«.

Záložna mládeže Velehrad«.

Tuto myšlenku spořivosti pochopil býv. sekretář katol. mládeže P. K. Klement a po vzoru německé katol. mládeže založil r. 1926 za pomoci čilých spolupracovníků vlastní záložnu mládeže, zvanou »Velehrad«. Zejím účelem bylo a jest učiti mládež spořivosti a získávati vklady a úspory od jednotlivců, členů SKM., skupin atd. a býti pevnou finanční oporou ústředí S. K.

M. Úkol tento záložna »Velehrad« skvěle plnila a plní dosud a dokladem toho jest, že za tři roky svého trvání vykazovala k 31. prosinci 1929 174 členů se 568 podíly a Kč 1¹/₄ milionu vkladů.

Střádatelské odbory při Skupinách.

Poněvadž každý člen SKM nemá možnost přímo u záložny »Velehrad« ukládati, zřizují se při skupinách samostatné »Střádatelské kroužky«, jejichž účel spočívá v tom, že v určité stanovené době (při členských schůzích, každou druhou neděli a pod.) vybírají jejich vedoucí od členů drobné vklady, které se zúrokuje jako v každé jiné záložně.

Střádatelské odbory při skupině se založí takto:

1. Čilý člen neb funkcionář skupiny sepíše členy, kteří by chtěli soustavně spořit a vybere od každého Kč 1.— zápisného. (Zápisné zašle se záložně Velehrad na úhradu tiskopisů).

2. Oznámí záložně »Velehrad« v Praze III., Novodvorská 2, ustavení odboru, která zašle potřebné tiskopisy. Každý člen obdrží pak vkladní knížku zdarma.

3. Střádalové zvolí ze svého středu sběratele, který vede střádatelský odbor, (tento má býti členem záložny »Velehrad« nejméně s 1 podílem po Kč 50.—), jednoho člena předstvenstva a 2 členy dozorčí rady.

4. Vložené peníze ukládají se jedině u záložny »Velehrad« v Praze.

Vedení střádatel. odboru jest zcela jednoduché, snadno se mu prozumí a doporučujeme, aby při zřízení nového stř. odb. požádán byl zapracování některý člen ze stř. odb. již stávajícího. Záložna dle možnosti řečníka vyšle, aby je do praxe střádal. uvedl.

Šetřte v mládí pro své budoucí povolání, šetřte, abyste se v příhodné době mohli účastnit výletů, poutí, zájezdů SKM. atd. a uvidíte, že Strádal. odbor bude pro Vás dobrodiním. Naše heslo: »Při každé čilejší Skupině — strádal. odbor!«

Dívčí odbor.

Dívčí odbor vzkřísí národní kroje.

Program SKM. ukládá nám chrániti a uchováti svéráz našeho národa (jeho písně, zvyky, pověsti, přísloví atd.), zkrátka vše, co předkové prací svého ducha a ruky vytvořili a nám zanechali.

Co jen kulturního bohatství nalézáme v našich národních krojích!

Již v době probuzenecké vidíme snahu jednotným národním krojem prohloubiti vlastenecké cítění českého lidu. Snaha tato uplatňuje se hlavně o národních slavnostech, kdy český člověk ve svém kroji, opravdově česky směl dýchat. Pak přišla doba převratu, den toužené svobody, který vítali jsme ve vzrušeném citu vlasteneckém v národních krojích. Krojová móda pak na chvíli opanovala pole ženského světa. Leč nebylo tu pravého porozumění — ve zvláštní oblibu přicházely hlavně kroje moravské a slovenské — kyjevský, pišťanský a j., anebo zvrhly se v různou nepravou strakatinu, která neměla místa k zařazení ani v českých ani ve slovenských krojích.

Je třeba, aby české dívky snažily se poznat naše pravé české kroje, aby je nosily a za ně se nestyděly. Třebas nehýří barvami krojů moravských a slovenských, mají svou krásu a jsou naše. Na našem venkově našlo by se ještě dosti různých částí krojových a v museích venkovských jsou celé poklady, dle nichž můžeme pracovat.

Rok 1929, jubilejní rok svatováclavský, probudil větší zájem v širší veřejnosti pro akci krojovou. České ženy a dívky ukázaly, že nebyl zcela uspán v duších jejich cit vlastenecký. České kroje o velkých dnech svatováclavských slavily své znovuvzkříšení a vítězství.

Dívky, zřídte krojovou družinu!

Ve všech našich okres. organizacích i místních skupinách měli by členové znáti nejprve historii svého kraje, jeho kroj i jiné kulturní památky. Pro své knihovny zaopatřte si díla, jež popisují Váš kraj, konejte prohlídky pomátných míst v okolí a místních sbírek musejních; tím vzbudíte zájem o tradice našich předků. Též slavnosti pořádějte v rázu národním. Tančete »besedu« ve svém národ. kroji. Národní tance vyniknou opět jen v národních krojích. A tak vším tímto připravíte si půdu pro krojovou družinu.

Z každé skupiny zvolte si jednoho člena a členku jako důvěrníky, z nich pak utvořte krojový odbor; za tím účelem vyhledejte si odborníka z řad starších po příp. učitele nebo učitelku ruč. prací, krejčího a švadlenu, kteří by vám

byli při praktickém provádění radou i skutkem nápomocni. Všude najdete nestranné zájemníky, kteří rádi a nežístně Vám pomohou.

Originál svého kroje.

Dříve však než přikročíte k vlastní práci, musíte znáti správný originál svého kroje. Vyhledáte si buď v krojovém museu nebo v museu národopisném v Kinského zahradě v Praze, kde jsou téměř všechny české kroje. Ředitel Vašeho musea ochotně zapůjčí originál k vyhotovení stříhu a vysvětlí i jiné podrobnosti. Též v pražském museu přeochoťná sl. sekretářka vám ve všem poradí a dovolí i vzory okresliti.

K účelu tomu též dobře poslouží znalost krojové literatury na př.:

- J. Kazimoura: »Lidové kroje československé« (s 12 obrazy českých krojů, vzory vyšív. a stříhy). Vydaly rolnické podniky tiskařské a vydavatelské, Praha, Havlíčkovo nám. 10. Cena Kč 50.—.
- J. Vlasáková: »České národní kroje«. Vzdělavací knihovna Hlasu Lidu v Č. Budějovicích, Česká ul. 16. Cena Kč 5.—.
- J. Kopáč: »Bývalý horácký kroj Vysočiny českomoravské«. Vydala musejní společnost v Humpolci.
- B. Rérych: »Národní kroj Pohoří«, vydalo Okres. Sdruž. katol. mládeže na Příbyslavsku.
- T. Nováková: »Kroj lidový« a národní vyšívání na Litomyšlsku«. Olomouc, Kramář a Procházka.
- V. Fabín, řed. národopis. musea v Praze: 5 podrobných přednášek o všech českých krojích. Uveřejnil časopis Přehledy pro čtenáře sv. Václava r. 1929. Velice cenná.

Některé druhy látek hedvábí, brogáty a stuhy na sukně, fěrtochy, živůtky a čepečky, nekoupíme v obyčejných obchodech. Proto obraťte

se s nákupem těchto věcí na tyto firmy: Zádruha Praha II., Příkopy 12, F. Hezína, továrník v Humpolci a p. Dufek, obchod. stříž. zbožím v Domažlicích. Obstarají vám vše z původních pramenů.

Vypracování a úprava kroje.

Není věcí nesnadnou. Jen trochu píle, trpělivosti a obětavosti je třeba. Tuto pak v mnohem větší míře nahradí vám radost z vlastní práce a podíl z úspěchu a zdaru slavnosti. O Svatováclavských slavnostech naše dívky v krojích přímo jášaly radostí a ty, které jich neměly, pozdě litovaly. Leč budeme mít i jiné národní slavnosti, při nichž opět můžete kroj uplatnit, proto pořídte si jej všechny. Finanční náklad není tak velký, budete-li si kroj pracovat po částech. Nejdříve košilku, pak zástěrku, čepeček, živůtek a sukni. Mezi vypracováním jedné části, ušetříte si na druhou a také rodičům nebude se obnos ten zdát velkým. Na materiálu nešetřte a ve výběru látky i barev řiďte se, pokud možno, přesně dle originálu.

Také hochy hleďte do krojů obléknouti. Vyšijte jim košile i s ostatní úpravou pomozte. K účelu tomu doporučuji pořádání kursů lidového vyšívání, při nichž vysvětlí vám místní uč. ruč. prací neb jiná odbornice vše potřebné.

Nechť všechny naše národní slavnosti zazáří nádherou krojů pravých a našich!

Je-li nám drahou památkou po předcích, vlast naše, stejně drahým musí nám býti i jejich kroj. Pozvedněte proto všude kroj svého

kraje, snažte se jej neporušený uchovati budoucím pokolením a vykonáte tím kus díla historického!

Katolická charita a SKM.

Katolická charita není snad něčím novým. Charita čili charitas neb caritas značí česky milosrdnou lásku. A milosrdná láska (charita) byla v církvi pěstována od počátku, neboť jest vlastně hlavní a nejkrásnější značkou učedníků Krista Pána, který řekl: »Po tom poznají, že jste moji učedníci, budete-li se vzájemně milovati.« Ale bylo u nás mnoho charitativních ústavů i spolků, jejichž činnost byla obdivuhodná, ale roztržštěná. Nebylo vnitřní organisace, která by celou blahodárnou činnost katolické charity organisovala. Proto byla již koncem války vdp. arcibiskupem Huynem organisována charita ve Svaz katolické charity v Čechách, kterážto organisace provedena byla i na Moravě a na Slovensku.

Dnes pak vyhlíží organisace charity takto: Všechny charitativní ústavy a spolky v diecesi jsou organisovány v diecesním svazu. Všechny diecesní svazy v zemi tvoří svaz zemský a všechny zemské v celé Republice tvoří říšské ústředí svazů charity se sídlem v Praze. Diecesní svazy mají o to pečovati, aby charitativní činnost v jednotlivých farnostech byla horlivě pěstována. Za tím účelem mají býti zakládány farní odbory svazu, v jejichž čele stojí místní duchovní správce. Tato farní odbočka je a má

býti živou buňkou katol. charity. Někdy je duchovnímu správci těžko založiti farní odbor, protože nemá někdy času, někdy lidí k tomu potřebných, ačkoliv jich není mnoho třeba. Stačilo by 5 až 6 lidí dobré vůle, kteří by chtěli v charitě se svým duchov. správcem pracovati. To ovšem neznamena, že by musili zastávati v osadě funkci milosrdných sester nebo bratří, pouze by umožnili svému duchovnímu správci utvoření farního odboru. Jakmile se totiž farní odbor ustaví, stává se nositelem a představitelem charitativní péče na osadě, je úřadem schválen a musí se s ním počítati jako s představitelem sociálně charitativní péče na osadě a také se s ním skutečně počítá. Spolku totiž svěřují úřady a sociální instituce k provedení různé úkoly v oboru sociálně-charitativní péče na osadě.

Hlavně však může spolek sám z vlastní iniciativy péči charitativní vykonávati a tím mnoho také i k záchraně duší přispívati. Někdo si představuje, že snad znamená dávatí chudým almužnu. To je daleko více, neboť charitativní péči vykonávati značí vykonávati sedmero skutků tělesného a sedmero skutků duchovního milosrdenství. Kněz sám nemůže všude býti a věděti, kde je čeho třeba. Ale spolek se už dozví, kde třeba zasáhnouti. I kdyby členové snad sami toho nenalezli, lidé již upozorní, když ví, že charitativní spolek na osadě existuje. Velmi mnoho pak by mohla v takovém charitativním spolku vykonati mládež, ať už je tam organizovaná nebo ve vlastním sdružení SKM.

Jak se má pracovatí ve farním odboru?

1. Především jest třeba ve farnosti zasahovati tam, kde je bída a pomoci je nezbytně třeba. Jsou děti osiřelé, kterým právě zemřeli rodiče. Je třeba jim vyhledati sirotčinec anebo rodinu, která by je vychovala. Bude to starostí farního odboru, aby se postaral o to, aby dítě bylo dáno do katolické rodiny nebo sirotčince. Pokud se týče ústavu má odbor práci snazší, neboť v takovýchto případech píšeme vždycky na svaz charity, který již některý ústav vyhledá a přijetí dítěte do ústavu zprostředkuje. Tím není ovšem ještě případ ukončen. Zbývá hlavní věc, totiž sehnati potřebné peníze na vydržování dítěte. Svaz charity, případně ústav sám ve většině případech zajistí si potřebnou kvotu u domovské obce, pokud tato jest povinna dle zákona o domovském právu přispívati. Někdy však bývá potřebí, aby přispěli i činitelé jiní zvláště soukromá dobročinnost. V takovém případě bylo by povinností farního odboru něčím na vydržování dítěte přispívati. Děje se to ovšem velmi zřídka; případy úplné osiřelosti dítěte v útlém věku zůstávají výjimkou. Častěji najdeme dnes polosírotky, děti, jichž otec zemřel anebo se dal rozloučiti. Je sice vždy soudem upraveno, čím má otec na dítě přispívati, když dítě bylo ponecháno matce, ale v mnoha případech je potřebí, aby matka přivydělávala. Je pak povinností farního odboru, aby matce práci opatřil a staral se aby dítě bylo zaopatřeno v ústavě.

2. Jinak vyskytnou se na osadě lidé staří,

práce neschopní, mrzáčkové, slepí nebo hluchoněmí, které bude třeba umístiti v ústavě. V každém případě obrátí se farní odbor na svaz charity, který ochotně poradí neb pomůže.

Péče charitní však nenáleží jen těm, kteří jsou na cizí pomoc odkázáni, nýbrž i těm, kteří snad bez charitativní pomoci by se obešli, ale jejich duše jsou ohroženy, anebo těm, kteří v tomto okamžiku pomoci potřebují, ale později mohou s úroky vrátit.

3. Jsou to především hoši, kteří opustili školu a hledají místo do učení. Je to velmi důležité, kam hoch do učení přijde, protože je právě ve věku, kdy se bourá svět dětský a v duši povstává svět nový, svět jinocha a muže, je to věk bouře a revolucí. Běda hochu, přijde-li do špatných rukou. Je krásným úkolem charity, aby opatřila místo učedníkovi u katolického mistra.

4. Jsou děti, které potřebují prázdninové zotavení. Vesnické děti mají zotavenou doma, ale děti městské jsou velmi zle na tom o prázdninách. Mládež zřídila v Přibyslavi a v Jílovišti u Třeboně stanici pro prázdninové osady. Jest třeba tuto stanici podpořit, aby co nejvíce městských dítek mohlo se tam o prázdninách vystřídati. Je to krásná pomoc venkova městům. S. K. M. může v té věci mnoho vykonati. Jsou branci, kteří narukují a jsou tak chudí, že těžko je jim opatřit si potřebnou výbavu s sebou. Kdo jim má pomoci, ne-li charita.

5. Jsou chudé nevěsty, kterým každá pomoc přijde vhod, jsou matky po porodu, osoby

nemocné, které potřebují ošetření. Jeden člověk u nich být nemůže, protože má každý své zaměstnání, ale, když se více lidí smluví, vystřídají se u nemocného. To všechno může charita.

Jsou vánoce, svátky dětí. Jak tyto svátky oslaviti dětem chudým, má pomyslet charita. Zkrátka všude, kde je třeba setřít slzu s oka, kde rozjasnit starostlivou nebo smutnou líc, tam musí stát charita.

Avšak, duše zoufalé, v bludu a nevědomosti bloudící žádají sobě chleba naděje, chleba víry a poučení dobrým slovem nebo tiskem, to vše má obstarati charita.

Je k tomu potřebí ovšem peněz. Ale ty si dovedl charitativní spolek na osadě opatřiti, protože smí zaklepat na každé dvéře, neboť nejedná se o věc politickou, nýbrž o věc lásky milosrdenství. A konečně jsou i zábavy, výlety a divadla, jichž výnosu možno užiti k těmto sociálním účelům, zde jen tak letmo naznačeným.

Valná část jich týká se dětí a mládeže, proto má to býti zvláště SKM., které této práce má se radostně zúčastniti, a z SKM. jsou to zvláště členové Eucharistických kroužků. Jaký je Tvůj poměr k svátostnému Ježíši, takový bude i k člověku. Miluješ-li Krista svátostného, musíš milovati i bližního, neboť Kristus tě jednou odmění neb odsoudí slovem: »Co jste učinili jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili«.

Adresa Svazu Charity: Praha II., Křemencova 4.

Sport a turistika.

Turistika.

Turistika provozovaná zejména na horách otužuje tělo, cvičí ducha v odvaze, duchapřítomnosti, vynalézavosti. Nutí mládež k otužování, učí ji snášeti námahu a cvičiti se v odříkání.

Krásy přírodní působí na estetické vnímání mládeže. Na každého působí jinak. Jeden bývá dojat tichými krásami, jiný krásami ohromujícími.

Turisté v horách již jsou tak založeni, že bez rozdílu národnosti cítí se bratřími, všichni se navzájem zdraví, pomáhají ochotně jeden druhému, žádný nepodceňuje druhého.

Stoupání do hor musí se dít dle určitých pravidel. Obvyklým pravidlem je pomalé stoupání, aby docíleno bylo co největší úspory námahy a sil na pozdější, pokračující dobu. Vychází se za ranního chladu, kdy se snáze přemáhají námahy cesty, ale zároveň scenerické obrazy z cesty z rána bývají jedinečné. V neznámé končině hledí turista býti včas z večera pod střechou, zejména za nepohody a není-li zvyklý na táboření. Mluvení za stoupání není správné, zrychluje činnost srdce a plic a tělo dříve unaví.

Výstroj horského turisty má býti jednoduchá a pohodlná. Dobré, volné a nepromokavé boty, dobře kované jsou nutností. Oblek teplý, pokud možno nepromokavý, aspoň svetr do zásoby, dále v baťochu je nutné stanové plátno neb jiný přehoz proti dešti, lahvička na vodu, lucerna, turistický vaříč, střelka a mapy. Dobré je míti s sebou vždy několik kousků cukru, citrony. K pití je nejlepší studený čaj nebo černá káva.

Turista musí býti dobře znalý nebezpečí cesty, zejména v horách. Taková nebezpečí jsou: laviny, padání kamenů, bouře, déšť, mráz, pád na skalách nebo sněhových polích.

Padání kamene je důležité na srázných svazích pod horskými stěnami. Toto nebezpečí bývá největší na konci zimy, za všeobecného uvolnění sněhu a ledu, za tání nebo po dešti. Nejlepší je hledati co nejrychleji bezpečný kryt, býti svrchovaně ostražitým na směr padajících balvanů a krýti si aspoň bařochem hlavu.

Bouře je nebezpečná hlavně v létě nejen bleskem, který bije do horských vrcholů, do exponovaných stromů, ale i množstvím deště, který je provází.

Drobný dešť pro dobrého turistu neznamená mnoho jako překážka, jen větší vody jsou na překážku postupu. Při výstupu se obnažujeme co nejvíc, za to jakmile dosáhneme vrcholných poloh, chráníme se oblečeným šatem co nejvíce.

Mlha zejména hustá mlha v horách je nebezpečná, zrovna tak jako tma, kterou mlha rychle uspíší. V neznámé končině je nejlépe nepostupovati, vrátit se k bývalému stanovišti. Postupovati možno jen po dobrém hustém značkování, po spolehlivé cestě, jinak si vždy kladením kamenů zajišťovati zpáteční cestu.

Při pádu hledíme vždy brániti pádu na hlavu. V případě úrazu dáváme znamení buď šatem uvázaným na holi nebo píšťalkou, šestkrát mávneme nebo zapískáme. Turista, který nás postřehne v podobné situaci odpoví tímtéž znamením třikrát.

Řádní turisté chovají se v přírodě velmi slušně. Nečmárají skalních stěn, stěn hradů rozličnými kresbami, nevpisují tam svá jména. Nehyzdí krásné lesy, horské štíty odpadky pokrmů a obalů, neničí turistických značek. Netrhají zbytečně květin a chrání ušlechtilou horskou vegetaci (kleč, limbu, protěž). Dávají co nejbedlivěji pozor při zacházení ohněm. Neruší zbytečně zvěř. Turista je přímo ochráncem přírody.

Náš mladý turista bude si nejdříve hleděti jedinečných krás naší drahé vlasti. Jeho cílem bude v Čechách Český ráj na českém širém severu, s množstvím nádherných scenerií pískovcových a opukových, vysoké Krko-

noše se Sněžkou, Orlické hory se Sněžníkem Kralickým. Velikou přitažlivost má zdravý a dumný jihočeský kraj, západní Čechy se Šumavou, Českým Lesem a Krušnohory.

Na Moravě Kras, Jeseníky, Karpaty mají mnoho lákavého. Nádherné krásy přírodní ve svých horách chová Slovensko (Vysoké a Nízke Tatry, Slovenský Kras a jiné) a Podkarpat. Rus.

Cyklistika.

Přichází pro mládež v úvahu jako zvláštní odvětví turistiky. Závodění na kole se pro mládež nehodí vůbec. I dospělý si na závodním kole velmi často ublíží, protože držení při tom je jednak velmi nucené a nezdravé, vítr opírající se o tvář nutí k sehnutí hlavy k říditkům a tím k zmáčknutí hrudníku, jednak pracuje pouze několik málo svalů na nohou a ani ne všechny nožní svaly. Je to jeden z nejjednostrannějších sportů. Největším nebezpečím je podceňování námahy. Námaha na kole se totiž vnímá nejméně ze všech sportovních cviků. Jízda na kole i mírnou rychlostí 15—18 km za hodinu rovná se již námaze pochodu asi rychlosti 7 km — 7.5 km za hodinu, což je již rychlost značná a při tom na obtížnějším terénu velmi namáhavá. Vyšetřování srdce a krevního oběhu závodníků na kole po závodě ukazuje vždy značné poruchy, jichž úprava trvá často mnoho hodin, často i několik dní.

Při turistice na kole je přirozeně nutno před počátkem jízdy zkusit, zda je kolo v úplném pořádku, pneumatiky dostatečně napjaty, šroubky a matky dobře utužené, zda ložiska a řetěz dobře běží. Znalost mechanického zacházení se strojem a oprava menších poruch je nutnou podmínkou.

Z důvodů shora uvedených je nutno, aby každý kdo chce toto odvětví turistiky pěstovat si dal lékařsky zjistit stav svého srdce, plic a ledvin. Vzláště u útlejší mládeže je dbát, aby se nepřepínaly tělesné síly.

Nováčkové nechť jezdí zprvu 10—15 km na normálním terénu. Musí stroj dobře a jen jednou rukou ovládat, býti zběhlými při seskakování na obě strany a dozadu, aby mohli zabránit náhlým srážkám.

Při každém udýchání je třeba ihned zastavit, zvláště při jízdě do vrchu je třeba opatrnosti. Začátečník udělá dobře, když na počátku vrchu sesedne a kolo vede. Předhánění, silácké kousky nevytrénovaných mohou zanechat i trvalé poškození organismu, který se vyrovná mnohdy až po letech anebo vůbec nikdy. Na promoklých a kluzkých cestách je třeba říditka pevně uchopiti a jeti zcela přímo t. j. aby obě kola zanechávala pouze jednu stopu.

Při jízdě na cestě hrbolaté, zmírníme náraz, když se postavíme v pedálech, zvedneme tělo se sedla. Kolo je vždy třeba bráti, pokud možno kolmo a ne příliš šikmo. Při překonávání větších překážek musíme vždy kolu přes ně běžící, pokud možno odlehčiti, tedy nejprve se přeneseme celou váhou těla na kolo zadní, jakmile přední kolo překážku přejde, přesuneme váhu z kola zadního na přední. Brzdy má se používatí pomenáhlým tahem a ne prudkým, který již mnohého začátečníka svrhl po hlavě s kola. Nejlepším brzděním jest protišlapání. Selže-li brzda s prudkého vrchu, možno kolo zastavit, vrazí-li se špice nohy do otvoru mezi pneumatiku a hlavu přední vidlice. Je k tomu třeba poněkud cviku a jezdec musí dobře seděti v sedle. Dýchání, zvláště při jízdě po zaprášené silnici má se dítí vždy nosem. Kouření mezi jízdou jest bláznovství. Mezi jízdou jest možno tišiti žízeň po prašné silnici pitím studené kávy nebo čaje. Po obědě je třeba delšího, aspoň dvouhodinného odpočinku, aby trávení bylo odbyto.

Během celodenní jízdy tak jako při turistických pochodech je každé požívání alkoholu zakázáno, protože vzpruží na $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ hodiny, potlačí po tuto dobu pocit únavy, ale pak následuje silné vyčerpání. Je třeba dbáti obsahu kapes, aby neobtěžovaly.

Cyklistický odbor při Skupině.

Cyklistický odbor možno zřídití při každé Skupině, přihlásí-li se 5 cyklistů. Ze svého středu zvolí si náčelníka, který jest vůdcem při všech zájezdech. Na okrese zvolí si cyklistické odbory okresního náčelníka při valné hromadě

OSKM. Odbory konají své zájezdy v souhlase s výborem Skupiny a OS.

Cyklistický odbor pořádá společné zájezdy do okolních obcí, na památná místa, navštěvuje okolní Skupiny, O. S., sjezdy, slavnosti atd., zakládá nové Skupiny a jest agitační složkou SKM.

Vystupování odboru musí býti důstojné, jednotné a disciplinované. Kroj C. O. jest: baret s trojúhelníkovým cykl. odznakem, tričko tmavomodré s bílým límečkem a manžetami a bílým pruhem přes prsa a bíložlutá domovenka s odznakem SKM. (Zašle sekretariát SKM.).

Sportovní odbory.

Sport tvoří důležitou a naprosto nutnou protiváhu proti škodlivému, moderní kulturou zaviněnému životu. Má ovšem nejen své výhody, ale i nevýhody. Nevýhody spočívají v tom, že může býti lehký přepínán a prováděn nad jednotlivcovy síly, zvláště tam, kde není odborného a pečlivého dozoru. Zvláště mládež před plně ukončeným vývojem tělesným musí býti v provádění sportu velmi opatrná a vždy musí při tom býti odborný lékařský dozor, aby training nevybočoval ze zdravých mezí.

Počneme **lehkou atletikou**, cvičeními to mládeži, zvláště venkovské, nejprůšupnějšími a pro její tělesný vývoj v době dospívání nejdůležitějším a cenným též proto, že tvoří důležitou součást zvýšení výkonnosti naší branné moci.

(Cvičení ve vytrvalé chůzi je možno s výhodou spojit s turistikou). Cvičení v běhu na krátké i delší vzdálenosti ve zdravé venkovské krajině nenaráží nikde na obtíže a možno je prováděti bez zvláštních předpisů.

Skok daleký i vysoký z místa je možno cvičiti a prováděti v každém terénu a jáma pro skoky s rozběhem lehce se dá leckde upravit.

V r h k o u l í je vlastně trčení koulí, kterou držíme v ruce při paži skrčené zapažmo a přecházíme z odhybu do předhybu. V zvláště na trčení je dáti dobrý pozor, protože házení obloukem je neplatné. S cvikem má se vždy začínati s místa, zvláště, dokud se styl dobře neovládá. Velikou péči je třeba věnovati výcviku nohou, aby byly dobře prohnuté. Nejtěžší z celého výcviku je řádné provádění přeskoků, takže vrhač trčící pravou rukou dopadá rovněž na pravou nohu a naopak. Koulí nahradí v případě potřeby hodně těžký kámen, pokud možno krychlového tvaru. Poslouží velmi dobře ku speštění pochodových cviků.

V r h d í s k e m čili toušem s obratem. Výpad pravou vzad, pravou paží máváme od levého ramene za pravý bok. Při posledním náprahu jsou obě nohy v kolenu ohnuté, načež odrazem špiček vykonáme dvojný obrat vlevo a současně vymrštíme touš. Také zde nutno začínati s vrhy z místa a teprve pak, až je styl úplně ovládnut, můžeme přistoupiti k obratu, jenž nikdy nesmí býti zvláště přeceňován. Začátečník nikdy nesmí spoléhati na to, jak daleko touš vrhne, nýbrž celá jeho námaha musí cíliti k tomu, aby vrh byl, pokud možno rovný. Tedy hází-li od čáry, musí býti kolmicí na ni. Vrhy, které se příliš odchylují, jsou podle závodního řádu neplatny a sebe delší vrh se stává takto bezcenným.

V r h o š t ě p e m do dálky děje se obloukem. Oštěp směřuje do výše v úhlu 45 stupňů. Metáme s paží napiatou. Také zde je třeba, aby začátečník dlouho se cvičil ve vrhu z místa a teprve později může přistoupiti k vrhu z rozběhu. Zvláštní pečlivost jest věnovati nářadí, které musí býti na konci dostatečně zatížené, protože pouze ten vrh, kde oštěp vlétne do půdy hrotem, je platný. Toto cvičení musí se prováděti již od mládí a je proto pro mládež zvláště vhodné. Dlužno začínati s počátku opatrně, aby pouzdro kloubní přílišným namáháním nepřišlo k úrazu. Při bolestech lokte je třeba s cvičením ihned přestati.

Cvičenec musí využiti každé příležitosti, kdy může pozorovati některého dobrého borce při cvičení a snažiti se jeho styl odkoukati. Má také, pokud možno, často

požádati vycvičeného borce, by jeho vlastní styl posoudil a chyby napravit.

Těžká atletika

nehodí se pro dospívající mládež. Již i při cvičení vrhu koulí a diskem je třeba opatrnosti. Vzpírání břemen nehodí se pro dospívající mládež. Zápas může mládež prováděti, ale vždy jen na měkké podložce, aby se předešlo úrazu, který může býti i smrtelný. Podložkou tou může býti buďto žíněnka, nebo písková jáma krytá plachtou nebo měkký trávník.

Šerm vyžaduje zkušeného cvičitele.

Plování je jeden z nejdůležitějších tělesných cviků a má se prováděti, všude, kde je k tomu příležitost. Cvičení závodního stylu je možno opět pouze tam, kde je odborný instruktor.

Veslaření je rovněž cvik velmi důležitý a pro mládež zvláště vhodný jako vodní turistika. Pro vlastní závodění je třeba jedinců již plně dorostlých.

Míčové hry. Kde je příležitost k pěstování tenisu, doporučuje se hlavně pro dívky. Předpokládá ovšem velmi nákladné hřiště.

Voley-ball (valyball) k nám byl zaveden r. 1906 inspektorem Klenkou jako tělocvičná hra pro menší mládež a vhodně nazván podbíjenou. Dnes se těší velikému rozmachu protože nevyžaduje ani většího hřiště ani zvláštního předběžného výcviku. Je rovněž velmi vhodným pro dívky.

Zimní sporty:

Lyžařství je hlavně pěstováno v našich horách, kde je na vysoké úrovni, takže o dobré ústní návody není tam nouze.

Bruslení možno prováděti na každé trochu větší zamrzlé louži. Bylo ode dávna oblíbeným tělesným cvikem mládeže, zvláště útlejší. Návody ke krasobruslení vyžadují odborného cvičitele.

Sáňkování je na venku i v městě tak rozšířeno jako bruslení a mládež se mu naučí bez instruktorů. Sáňkovací dráhy jsou u nás vzácné.

Jízda na koni vždy jest a zůstane privilegiem několika málo šťastných jedinců.

Katolický skauting.

Proč byl založen katolický skauting?

Je třeba především zodpovědět tuto otázku, neboť je slyšet na s k a u t i n g tolik stesků a žalob. Naší veřejnosti, zvláště na venku, jest až příliš známou smutná činnost »také skautů«, t. j. »trampů«. Takovéto tlupy, mnohdy doplňované děvčaty, vyzbrojeny často i zbraněmi, potulují se po našich širých krajích, a kam zapadnou, tam lidské oko uzří poušť, jak mravní tak i krajinnou. Co není zničeno lámáním a pustošením, padne jejich ohněm. A co říci o spustlosti mravů?

Aby naše mládež, která chce rovněž do volné přírody, byla uchráněna od těchto nebezpečí, založen byl katolický skauting, jenž svou výchovou náboženskou se liší od skautů-junáků.

Dvě charakteristické známky katolického skautingu.

Svého cíle, t. j. katolické výchovy hledí katol. skauting dosíci dvojí cestou. 1. Uvádí mládež do p ř í r o d y, kde učí každého jednotlivce přemýšletí o Nejvyšším Tvůrci jejím, o Bohu, a pod záštitou Jeho v přírodě samostatně žítí.

2. Velí denně pomáhati všem lidem dobré vůle v jejich duchovních i tělesných povinnostech, vede k pomoci trpícím a to bez rozdílu všem, jichž duše, nebo tělo jest v nebezpečí, nebo jejichž bezpečnost jest nějak ohrožena.

Již heslo skauta: »B u ě p ř í p r a v e n« značí tu krásnou a velikou ideu: B ý t í v k a ž d é d o b ě h o t o v n e z i š t n ě p o m á h a t i b l i ž n í m u. Tato idea vodí skauty z jejich kluboven, skrovných to pracovních zákoutí, kde spolupracují na své sebevýchově, a staví je tak na oči celé naší veřejnosti. Při živelních pohromách, při požáru, panice, srážce vlaku a při každém jiném neštěstí jsou tito skauti na místě první.

Skautský zákon:

1. Na čest skauta lze spolehnouti.
2. Skaut je věrný a oddaný Bohu a vlasti.
3. Povinností skauta jest býti užitečným a pomáhati jiným.
4. Skaut je každému přítelem a bratrem.
5. Skaut je zdvořilý, ochotný a úslužný.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvarů jejich.
7. Skaut je poslušen rodičů, představených a vůdců.
8. Skaut je veselý myslí,
9. Skaut je spořivý.
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.

Dnes není větší náboženské nebo národní slavnosti, aby naši katoličtí skauti se jí neúčastnili; i tato slavnostní a pořadatelská činnost je pravým živlem našich skautů. Sami jsouc vzorem přísné kázně a pořádku, dovedou tuto kázeň a řád vštěpovati i davu.

I v duchovním ohledu vykonávají výbojnou činnost v našich dalekých městech a vesnič-

kách, kam při svých hromadných zájezdech v neděli korporativně jdou do kostela na bohoslužby.

Oddíly nosí k r o j podle mezinár. skauts. vzoru. Sestává z hnědého amerického klobouku se širokou střechou; na něm v předu jest stříbrný znak bílé skautské lilie. Dále jest to žlutohnědá košile, manšestrové krátké kalhoty barvy olivové, a černé pončochy. Kožený pás se skautskou přeskou »Buď připraven« doplňuje tento kroj. Ověřen jest vždy oficiálním odznakem Svazu Skautů: bronzovou lilíí, která má ve svém štítku černou psí hlavu chodskou. Na levé straně prsou jest nápis označení místa oddílu. Kroj sám jest jednou z nejlevnějších uniforem, poněvadž celý lze pořídití za 100 až 120 Kč.

Pro skupiny SKM, které si vytvoří oddíl, doporučují se následující odborné příručky (knihy): Prof. A. Svojsík - Novák: »Z á k l a d o v é s k a u t i n g u«, prof. Müller: »Č e s k o s l o v e n s k ý s k a u t«, Kč 18.—, prof. Svojsík: »Č e s k ý s k a u t«, Kč 1.—, Svojsík: »T á b o ř e n í« se 43 obr. Kč 6.—, prof. Svojsík: »V p ř í r o d ě« se 35 obrázky, Kč 7.50, Čáda Fr.: »V ý z n a m s k a u t o v á n í«, 1 Kč, MUDr. Klika: »N á z o r l é k a ř e n a s k a u t o v á n í« za Kč 1.—. Knihy lze obdržet v knihkup. J. Springer, nároží Jílské a Karlovy ulice v Praze I., č. 24.

Slavnostní přijetí do SKM.

P ř í t o m n í s t o j í !

Předseda: Důstojný pane a duch. rádče: Vedení touhou ve svém mládí, jež je plno nebezpečí, Bohu tím věrněji sloužiti, prosí o přijetí do našeho Sdružení katolické mládeže tyto hoši:

Duch. rádče: Velkou radostí mně naplňuje Vaše žádost o přijetí do našeho Sdružení katolické mládeže. Abychom se však přesvědčili o Vašem pravém úmyslu, odpovězte na tyto otázky: Chcete jako katoličtí jinoši a členové naší Skupiny katolické mládeže svou víru stále zachovávatí a věrně dle ní žítí?

Všichni: Ano, to chceme.

Duch. rádče: Chcete se vynasnažiti dle vzoru sv. patronů našich náboženskou horlivostí obzvláště čistým životem, všem dobrým příkladem předcházeti?

Všichni: Ano, to chceme.

Duch. rádče: Slibujete také svědomité a věrné zachovávání stanov a všech nařízení před-

sednictva, slibujete, že budete vzorně a v lásce bratrské pracovati?

Všichni: Ano, to slibujeme.

Duch. rádce: (Vložte pravici na spolkový prapor a) vyznejte tedy přede všemi svůj úmysl!

Všichni (jeden po druhém):

Slibuji věrnost Ježíši Kristu - Králi a chci svou víru římskokatolickou povždy neohroženě vyznávat a za ni bojovat pod velením sv. knížete Václava.

Vstupuji dobrovolně a s plným vědomím do Sdružení katolické mládeže a zavazuji se svou ctí zachovávat jeho kázeň a řád. K tomu mi dopomáhej Bůh!

Toto vyznání napsané na půl archu papíru opatřené vlastnoručním podpisem a adresou uloží se v archivu Skupiny.

Duch. rádce: Tak Vás přijímám z moci svého úřadu jako duchovní rádce Sdružení katolické mládeže do našich řad a prohlašuji Vás veřejně a slavnostně za členy naší Skupiny se všemi právy a povinnostmi. Buďte vytrvalí a věrní! K tomu Vám žehnej Bůh Otec, Syn a Duch Svatý!

(Přijme jejich pravice, rovněž i předseda).

Jednatel jim odevzdá legitimace a pokladník připne odznak.

S v a t ý V á c l a v e

Dík spolupracovníkům !

Jednotlivé statě zpracovali: tajemník SKM Jan Janoušek, předseda SKM Karel Sklenička, místopředsedkyně Marie Hubáčková, Dr. Fr. Krus S. J., vldp. Vojtěch Průša, Fr. Sýtař z Prahy a J. Malý z Ústí n. Orł., Dr. Fr. Kautský, Jan Novotný z Prahy, sl. R. Boumová z Chřenovic a Jindřich Dušek z Přibyslavska, J. Hlucháň a Jaroslav Dušek, MUDr. Jos. Skokan, Dr. Jos. Mrkos, O. Lužný, vrch. zeměděľ. komisař.

Prospěch mladých duší a organizační ruch vyvolaný svatým nadšením bude jim nejlepší odměnou.

Obsah :

Organisační abeceda:

Poslání mladého katolíka	5
Důležitost katol. organisace mládeže	6
Úkoly SKM v Československu	7
Rozčlenění SKM v Československu	9
Povinnosti Skupin k ústředí	9
Jak založím Skupinu SKM?	10
Po ustavující valné hromadě Skupiny	12
Administrativa Skupiny SKM.	13
Kníha pokladní a finanční záležitost Skupiny	13
Okresní Sdružení katol. mládeže	15
Diecesní Sdružení katol. mládeže	17
Spolkové schůze a jejich vedení	17
Vady organisace — spolkové chyby	19
Agitační pohotovost	21
Tisk naše zbraň	22
Výchova vůdců	23
V každé obci a farnosti SKM.	25
Jak získávati stále nové členy	26

Náboženská činnost ve Skupině:

Základní povinnosti katolíka	27
Náboženský život. — Modlitba. — Svěcení neděle. Chování v kostele. — Úcta a poslušnost k rodi- čům. — Pohoršení. — Čistota	27-31
Náboženské přednášky ve Skupině	31
Další náboženská činnost Skupiny	33
Exerciční hnutí	35

Hluboký náboženský život základem zdárné činnosti spolku	37
Z asketické literatury	38

Činnost vzdělávací.

Přednášky a kursy	41
O knize a knihovně	42
Seznam knih	44
Přednášky se světelnými obrazy	58
»Filmoli« spojuje přednosti všech přístrojů	60
Mládež v životě veřejném	62
Mládež a politika	63
Mládež a samospráva	65
Seznam katolických časopisů	66

Činnost zábavná:

Naše zábavy	70
Zpěv a hudba	73
Divadlo	75
Divadelní hry (seznam)	78
Kuplety a výstupy (seznam)	87
Společenské hry	90

Styk s úřady:

Zákon shromažďovací	93
Hlášení schůzí, valných hromad, povolení atd.	94
Žádosti o povolení divadel, akademií atd.	96
Zemská dávka — autorské poplatky	97

Odbory SKM.:

Besídkový — Nutnost dětských besídek	100
Jak založíme dětskou besídku	102
Program besídky	103
Mimořádné podniky	109
Osoba pracovníka	111
Besídka a úřady	112
Co děláme v besídce	114
Poznámky k jednotlivým bodům programu	115
Několik výpisků z denní kroniky předměstské besídky	117

Zemědělský odbor SKM.	119
Důležitost vzdělání pro zemědělce	119
Čeho si musí zemědělský dorost všímati	120
Ještě několik pokynů	122
Seznam knih zemědělských	123
Pořádejte výstavy	124
Návrhy kursů hospodářských	125
Hospodyňský kurs pro dívky	126
Jiné kursy	127
Dělnicko-živnostenský odbor	128
Povinnosti mladého katolického úředníka	131
Střádalské odbory	132
Záložna mládeže »Velehrad«	132
Střádalské odbory při Skupinách	133
Dívčí odbor — vzkřísí národní kroje	134
Zřídte krojovou družinu	135
Originál svého kroje	136
Vypracování a úprava kroje	137
Katolická charita a SKM.	138
Jak se má pracovat ve farním odboru	140

Sport a turistika:

Turistika	143
Cyklistika	145
Cyklistický odbor při Skupině	146
Sportovní odbory	147
Těžká atletika	149
Katolický skauting	150
Slavnostní přijetí do SKM.	153

Nejlepší dárek k svátku

je román

Cesty srdce

historie anglického konvertity.

Zábavné a poutavé náboženství.

Cena Kč 15.—, váz. Kč 25.—.

Sekretariát Sdružení katolické mládeže

Praha III., Novodvorská 2.

Svůj k svému!

Ukládání úspor

u

**Záložny „VELEHRAD“
v Praze.**

je

bezpečné — výhodné.

Vklady na knížky a běžné účty. — Úrok od 5% výše dle lhůty výpovědní. Stav vlastních a svěř. prostředků Kč 1,250.000.—, obrát Kč 13,542.000.—. Veškeré záloženské obchody za výhodných podmínek.

Přistupujte za členy! Staňte se vkladateli!